

Na Gorenjskem ni večjih gospodarskih problemov, so poudarili na regijskem posvetu o stabilizaciji, ki je bil v sredo v Kranju. Dosedanji rezultati pa so jamstvo, da lahko stabilizacijska prizadevanja izpeljemo ob stalnem prizadevanju celotnega združenega dela. Foto: J. K.

ZA VSAKDJANJO RABO...

eto XXXIV. Številka 48

Vnovitelji: občinska konferenca SZDL
Ljubljana, Kranj, Radovljica, Škofja Loka
in Trst - Izdaja Časopisno podjetje
v Kranju - Glavni urednik Igor Slavec
Odgovorni urednik v. d. Jože Košnjek

GLAS

GLASILLO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

SREDISCU POZORNOSTI

Enostavnejše do zdravnika

S 1. julijem stopi v veljavo samoupravni sporazum o postopkih za uresničevanje pravic s področja zdravstva in otroškega varstva, ki ga je večina občinskih zdravstvenih skupnosti sprejela koncem lanskega leta. S samoupravnim sporazumom so določeni postopki in načini uresničevanja pravic iz zdravstvenega varstva, kot jih opredeljuje zakon o zdravstvenem varstvu, samoupravni sporazum o temeljnih plana, dogovor o družbenem planu in drugi samoupravni sporazumi, sklenjeni v občinskih zdravstvenih skupnostih. Novi dokument predvsem poenostavlja uresničevanje pravic uporabnikov zdravstvenega varstva, izboljšuje medsebojne odnose med izvajalcem in uporabniki ter z racionalizacijo nekaterih postopkov, ki so jih doslej urejali številni pravilniki in statuti, zmanjšuje tudi preveliko administriranje pri uveljavljanju pravic iz zdravstvenega varstva. Obenem pa je iz dokumenta izpuščeno vse, kar v novi ureditvi v zdravstvu ni potreben urejati s predpisi, ker je to že dogovorjeno z medicinsko doktrino ali dogovorjeno v občinski zdravstveni skupnosti. Skratka, spremeniti je bilo treba stvari, ki smo jih vse doslej urejali še po starem, v duhu »socialnega zavarovanja«, kar pa je že zamenjala svobodna menjava dela.

Novosti, ki jih prinaša samoupravni sporazum za vse občinske zdravstvene skupnosti, niti niso novosti, saj so jih ponekod že uvedli še pred sprejemom sporazuma, marsikje pa bo verjetno trajalo tudi nekaj dnev. Da bodo novosti tudi dejansko zaživelle v praksi. Med novostmi v sporazumu je dosledno uresničevanje načela o prosti izbiri zdravnika, česar se je doslej ponekod odstopalo: izbira seveda ne pomeni menjanje zdravnika vsak dan, pač pa velja vsaj eno leto. Prav tako splošni zdravnik ugotavlja vse potrebe po zdravstveni pomoči uporabnika. Poenostavljen je tudi – ponekod že doslej – pot do nekaterih specialistov, kot so ginekolog, pediater in okulist, za kar ni treba napotniti. Tudi uveljavljanje pravice do očal, ortopedskih pripomočkov, slušnih aparatorjev, ipd. je poenostavljen, saj odslej ugotovitev zdravnika glede tega ne potrjuje še strokovna služba zdravstvene skupnosti.

Glede zdraviliškega zdravljenja ne odloča več komisija zdravstvene skupnosti, pač pa konzilij zdravnikov v bolnišnicah oziroma v osnovni zdravstveni dejavnosti, za borce NOV pa konzilij zdravnikov pri razspanzerju za borce.

Več novosti je tudi glede bolniške odsotnosti z dela, o čemer seveda odloča zdravnik, vendar pa pri tem upošteva v večji meri kot doslej zahteve in pogoje delovnega mesta. Upravičenost staleža pa lahko na zahteve temeljne organizacije združenega dela ugotavlja konzilij zdravnikov zdravstvene organizacije.

Po novem se tudi nadomestilo osebnega dohodka za čas bolniške odsotnosti za več kot 30 dni ne izplačujejo več pri zdravstveni skupnosti, pač pa v organizaciji združenega dela, kot tudi vsa ostala povračila tudi za družinske člane: tako izplačana sredstva pa delovna organizacija poračuna z občinsko zdravstveno skupnostjo v dogovorjenih rokih, najkasneje pa do konca tekočega leta.

L. M.

Potrjena ustavna dopolnila

Negati slovenske skupščine soglašali z dopolnili zvezne ustav, prav tako pa so potrdili pravilnost naše politike do narodno-v Sloveniji

Jubljana — Zbori slovenske skupščine so na sredinah zasedanjih z dopolnili k ustavi Socijalne federativne republike Jugoslavije, ki jih je zvezni zbor zvezne skupščine sprejel 9. junija. Skupščina je potrdila ustrezen odlok, nem pa je dala soglasje tudi k temu zakonu za izvajanje teh dveh dopolnil. Besedilo dopolnila ureja temelje političnega sistema v Jugoslaviji, obenem pa republikam in pokrajinama goča, da urejajo vprašanja s pristojnosti, skladno z značilnostmi vsake sredine. Brez dvoma dopolnila k ustavi SFRJ prispevajo večji demokratičnosti političnega samoupravnega sistema in uveljavljanju pravic vsih ljudi in občanov v sistemu politične samoupravne demokracije. Delegati slovenske skupščine so tako obravnavali poročilo o uresničevanju stalič, priporočil in

Ni kvalitetnih investicijskih programov

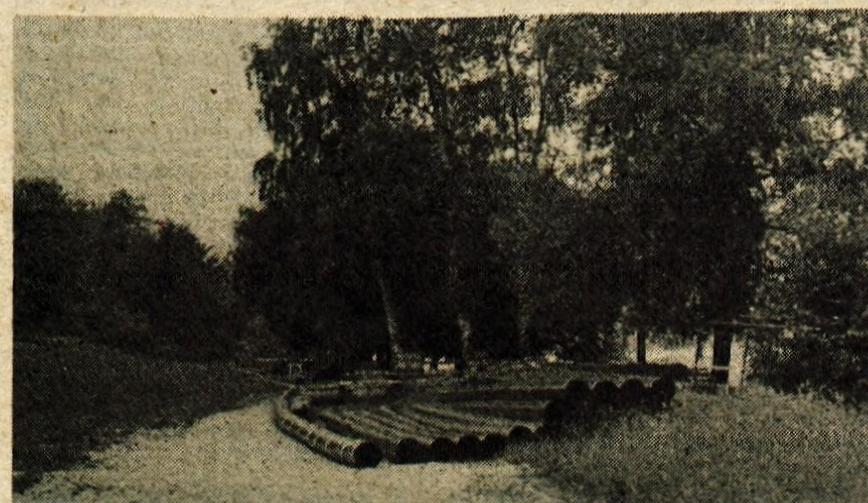
V Kranju je bil posvet o uresničevanju stabilizacije na Gorenjskem – Proizvodnja je že presegla lansko raven – Večji delež izvoza na klirinško področje – Investicije pod planom – Manjka dobrih investicijskih programov – Večja prizadevanja za odpravo lastnih slabosti

Na sredinem posvetu o uresničevanju gospodarske stabilizacije na Gorenjskem, ki ga je pripravil CK ZKS in se ga je udeležil tudi član predsedstva CK ZKS Stefan Korosec, so predstavniki gorenjskih občin razmerni ocenili za ugodne. Zlasti to velja za finančne rezultate, vendar podrobnejša analiza pokaže, da so visoke številke bolj posledica visokih cen, kot pa večjega obsega proizvodnje. Kljub temu pa je razveseljivo, da je fizični obseg proizvodnje na Gorenjskem v petih mesecih že presegel lansko raven, razen v jesenskih občinih, kjer je za 10 odstotkov manjši. Vzrok za to je manjša proizvodnja v Železarni zaradi pomanjkanja surovin, posledice pa se čutijo v vsej kovinsko predelovalni industriji, ki uporablja pločevino in druge proizvode z Jesenic. Hkrati pa v Železarni tudi niso naredili vsega, da bi proizvodnja normalno tekla. V Škofjeloških občinah pa opozarjajo, da je ponovno začela padati proizvodnja mleka, vzrok za to pa so previšoke cene krmil in gnojil oziroma prenizki regresi in tudi manjši stalež živine, kar pa je posledica neugodnih razmer za kmetijstvo v preteklih letih.

Povsod opozarjajo tudi na izredno visoke stroške proizvodnje, ki rastejo hitreje od celotnega prihodka in zato dohodek pada. Še vedno se namreč pojavljajo najrazličnejša izsiljevanja s samoupravnimi sporazumi, ki so v bistvu le zahtevki po višjih cenah in tudi zahtevki po sovlaganjih so včasih nesprejemljive. Tako naj bi žirovska Alpina, ki je pripravljena sovlagati v izgradnjo tovarne Viko Varaždin, sama prispevala ves denar, kar je seveda nesprejemljivo. Po drugi strani pa je tudi res, da se marsikje upirajo tudi upravičenim zahtevam po sovlaganjih.

Investicije so letos na Gorenjskem celo pod planskimi predvidevanji. Vendar, še bolj kot tako velik padec, zbuja skrb sestava investicij, ki prav gotovo ne prispeva k boljši sestavi gospodarstva. To pa pomeni, da primanjkuje kvalitetnih investicijskih programov. Tudi v zunanjetrgovinskih menjavih so letos finančni dosežki boljši od lanskih, saj se je prodaja na tuje toliko povečala, da je izkupičkom pokrit uvoz. Vendar se je izvoz zelo preusmeril na klirinsko področje. Zlasti to velja za

DANES V GLASU: 12. STRAN:
PRAZNIK POD STORŽIČEM
KS Golnik, Tenetiše, Goriče in Trstenik praznujejo
13. STRAN:
»Hočem, da je otrok ustvarjalen
16. STRAN:
OB ZAKLJUČKU NAČETAJA LJUBLJANSKE BANKE
Najboljši so se predstavili

Bled — Prvi krak blejske »natege« očitno že uspešno deluje, saj za razliko od prejšnjih let blejsko jezero letos ni »svetelo«. Vsekakor pa bo voda Blejskega jezera še bolj čista, ko bodo potegnili drugi krak čistilne natege, ki ga predvidevajo napeljati od Mlina proti Zaki. Na nadaljnjo sanacijo blejskega jezera pa že čakajo cevi na Mlinem. — Foto: D. Sedej

Kranj, petek, 26. 6. 1981

Cena: 7 din

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih.

čevljarsko industrijo in kranjsko Iskro.

Spošna in skupna poraba sta na Gorenjskem v okvirih, ki so predvideni z resolucijo in v vseh občinah načrtujejo, da bodo z usklajevanjem prispevnih stopenj poračunali večji priliv. Tudi osebni dohodki se gibljejo v planirani višini.

Kljub razmeroma zadovoljivim rezultatom, so poudarili na posvetu, je še vrsta problemov, ki bi morali spodbuditi k večji aktivnosti takoj vse subjektivne sile v družbenopolitičnih skupnostih kot tudi delavce v delovnih organizacijah. Nemogoče je namreč, da določeni slabosti in nepravilnosti v delovnih organizacijah ne bi bilo, če se kažejo v celotnem našem gospodarstvu.

L. Bogataj

Premogove težave

Izvršni svet kranjske občinske skupščine je razpravljal tudi o problematični preskrbi s tehničnim blagom in kurivom v občini. Pravzaprav so razpravljali predvsem o preskrbi s premogom. Delovna organizacija Merkur Kranj je obvestila izvršni svet, da se pojavljajo določene težave pri dobavi premoga potrošnikom. Medtem ko slovenski rudniki redno dobavljajo dogovorjene količine premoga Merkurju, je stanje glede dobave iz bosanskih rudnikov povsem drugačno. Bosanski rudniki namreč vztrajno zahtevajo od dobaviteljev premoga, da sodelujejo tudi pri sovlaganjih v tako imenovano razširjeno reprodukcijo oziroma modernizacijo. Vendar pa to vprašanje med republikami oziroma v vezi ni rešeno in jasno. Zato je izvršni svet kranjske občinske skupščine menil, da mora republiški izvršni svet skupaj z izvršnimi svetimi drugih republik čimprej razrešiti vprašanje s premogram.

Kuponček za žrebanje nagrad na našem Glasovem izletu. Pohod od 7. ure, žrebanje ob 12. uri.

GLAS
V nedeljo,
28. junija
naš izlet
od hotela
Bor
v Preddvoru
na Jakoba

PO JUGOSLAVIJI

Severna ljubljanska obvoznica

Nadvse slovesno so v sredo odprli novo štiripasovno severno vpadno cesto. Severna vpadnica, ki se prične v Črnučah in konča s priključkom na Titovo cesto, bo namreč precej razbremenila takojmenovani črnuški prometni zamašek, s tem pa voznikom iz štajerske smeri omogočila lažji in hitrejši dostop v Ljubljano. Strokovnjaki Slovenijaceste in celjskega Ingrada so cesto in mostove zgradili v rekordnem času dveh let. Severna vpadnica je v celoti dolga okoli 4500 metrov. Od Črnuč do Tomačevega je štiripasovna, od tam do Titove, kjer se bo v prihodnje priključila na severno obvozno cesto pa je dvopasovna.

Podravka kupila tovarno v ZRN

Da bi povečala izvoz blaga na svetovne trge, zlasti na konvertibilne ter v države evropske gospodarske skupnosti, je živilska industrija Podravka iz Koprivnice kupila v Zahodni Nemčiji tovarno, v kateri bo v prihodnje predelovala gobe, gozdne sadeže, sadje, zelenjavo in drugo. Za to tovarno je Podravka plačala 3,2 milijona mark.

Nove tovarne v Makedoniji

Na območju Makedonije so lani odprli 50 novih objektov in sicer 29 v industriji, 12 v kmetijstvu in živilski industriji ter 9 v ostalih gospodarskih panogah. Med najpomembnejše objekte sodijo tovarna umetnih gnojil Titov Veles, tovarna medicinske plastike v Tetovu, tovarna nealkalnih vlakri v Gostivarju, vinska klet v Svetem Nikolalu in več sto sadovnjakov in vinogradov ter steklenjaki za podelavo zelenjave.

Vlaganja na Kosovu

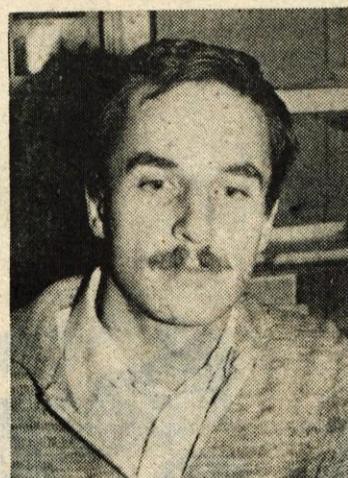
Na pobudo slovenskega izvršnega sveta, gospodarske zbornice Slovenije in ljubljanskega Smelta je bil v Ljubljani pogovor z okoli 15. proizvodnimi in trgovskimi organizacijami iz naše republike, ki jih zanimajo vlaganja na Kosovu. Gre za proizvodnjo nerjavečih cevi, tankostenskih pocinkanih gladkih in profiliranih cevi, trajnožarečih peči na trdo gorivo in za povečanje proizvodnje radiatorjev.

Izredni ukrepi v Zasavju

Manjši izkop premoga, manjši celotni prihodek, izguba in preveč nadurnega dela so narekovali, da je delavski svet Zasavskih premogovnikov razglasil stanje posebne pripravljenosti v delovni organizaciji in sprejet ukrepe za izboljšanje stanja. Zasavski premogovniki so se znašli v tako slabem položaju, kot že dolgo ne. Izpad celotnega prihodka je 220 milijonov dinarjev, 89 milijonov gre na račun nedoseganja planiranega izkopa premoga, 140 milijonov pa na račun nižje cene premoga, kot so jo načrtovali. V petih mesecih imajo tako Zasavski premogovniki 170 milijonov dinarjev izgube. Vse okolištine, so ocenili na seji delavškega sveta, spodbujajo sprejem izrednih ukrepov. Njihov osnovni namen je, da letos uresničijo načrt proizvodnje, ki predvideva, da bodo letos nakopali 1.400.000 ton premoga.

Zlati znak za minulo delo

Tržič - Pred tednom dni so v Ljubljani podeliли letosnja priznanja republike konference zvez socialistične mladine Slovenije: plakete, zlate znake in zlate ptice. Med odlikovanci je bil tudi Tržičan Marko Valjavec, ki je v mladinski organizaciji aktiven vsa leta, odkar je prejel člansko izkaznico.

Marko Valjavec

Z osebnim zgledom in delom v akcijah mladih je veliko prispeval k razvoju sistema socialističnega samoupravljanja. Opravljal je odgovorne naloge v občinskih, regijskih in republiških organih. Med drugim je bil predsednik osnovne organizacije ZSMS v Bistrici, vodja centra za obveščanje in propagando ter član predsedstva občinske konference ZSMS Tržič, predsednik občinske

konference, član medobčinskega sveta ZSMS za Gorenjsko, če naj omenimo le najpomembnejše med njimi. Zlasti aktiven je bil na področju informiranja in propagande ter idejnopolitičnega dela.

»Služenje vojaškega roka me je precej odmaknilo od dogajanj in dela v mladinski organizaciji,« je pripovedoval Marko Valjavec. »Ko sem se vrnil domov, sem prevzel dolžnost člena komiteja občinske konference ZKS Tržič, kjer sem zadolžen za področje političnega sistema, tako da v delu mladinske organizacije neposredno nisem več toliko udeležen. Sem še član komisije za idejnopolitično delo pri predsedstvu občinske konference, rad pa tudi pomagam, kjer je treba.«

Marko Valjavec, diplomirani politolog, dela kot pravni referent v Bombažni predilnici in tkalnici Tržič! »Zlati znak je priznanje za minulo delo. Ne rečem, da v mladinski organizaciji ne bi hotel več delati, vendar mislim, da z izkušnjami, ki sem jih v njej pridobil, lahko več storim v drugih družbenopolitičnih organizacijah. Prav je, da delo prevzemajo mlajši s svežimi idejami ter se tako kalijo za kasnejše družbenopolitično delo.«

Od Gorenjcev so zlate znake republike konference ZSMS prejeli še: Mara Črnilec iz Kranja, mentorica klubov OZN, Edo Gruden iz Kranja, Štefan Pirman iz Škofje Loke ter Jure Tomašič iz Kranja, vsi dolgoletni in aktivni delavci v mladinski organizaciji.

H. Jelovčan

Plakete mesta Tržiča

Tržič - Delegati skupščine občine Tržič so se na torkovih sejah zborov odločili, da ob letošnjem 5. avgustu, občinskem prazniku, prejme plakete mesta Tržiča devet organizacij oziroma posameznikov.

Zlato plaketo bo dobila Lepenka, temeljna organizacija Kartonažne tovarne Ljubljana, ob stolnici obstoja za pomembne dosežke na gospodarskem področju.

Srebrne plakete pa bodo na slavnostni seji skupščine izročili Marjanu Bizjaku za vsestransko aktivnost na gospodarskem in družbenopolitičnem področju, krajevni organizaciji rdečega križa Podljubelj za vzorno in prizadetno delo na humanitarnem področju, krajevnemu združenju zveze borev NOV Lom za krepitev vloge krajevne organizacije v političnem sistemu socialističnega samoupravljanja in ohranjanju ter razvijanju tradicij narodnoosvobodilnega boja ter planinskega društva Križe za razvijanje in krepitev planinstva kot oblike mnogične rekreacije delavcev.

Bronaste plakete bodo kot priznanje za minilo delo dobili: Slavko Bole za aktiven prispevek pri delovanju organizacije rdečega križa in na področju prostovoljnega krvodaljstva, Jože Jurjevič za aktivno in dolgoletno uspešno delo na področju športne dejavnosti, Janez Kališnik za aktivno in dolgoletno uspešno delo pri razvijanju telesne vzgoje v Tržiču ter Hazim Omerovič za aktivno družbenopolitično delo v krajevni skupnosti.

H. J.

Novigrad - Jeseniški osnovnošolci so bili letos že drugič v šoli v naravi ob morju. - Foto: J. Rabić

Jesenška šola v naravi v Novigradu

V jeseniških občinih so lani prvič organizirali šolo v naravi in sicer v otroškem letovišču v Novigradu, ki ga upravlja Društvo prijateljev mladine Jesenice. Lani je šola zelo uspela, zato se letos odločili za štiri izmene šolarjev.

V prvi spomladni je bilo 86 učencev tretjih razredov osnovnih šol Gorenjski odred Žirovnica, Jesenško-bohinjski odred Kranjska gora in OŠ P. Stražišar z Jesenicami. Šola v naravi je bila pod pedagoškim vodstvom Antona Dežmanca iz Žirovnice zelo dobro organizirana, saj so izpolnili vse predvideni prilagojeni program pouka ob morju. Učenci so spoznavali življenje v morju in na obali, najrazličnejše obmorske rastline in drugo. Ogledali so si tudi pomorski muzej in akvarij v Piranu, popeljali pa so se z ladjo na ekskurzijo v Poreč.

Medtem ko je bilo prvi dan med njimi še 42 neplavalcev, so se do konca šole v naravi domala vse naučili plavanja.

Ostale tri izmene šole v naravi bodo v jeseni in sicer za 390 učencev

iz jeseniških osnovnih šol. Sredstva za šolo prispeva izobraževalna skupnost in telesnokulturna skupnost Jesenice, starši pa le 650 din. otroško letovišče pa se ubada s finančnimi težavami, saj Društvo prijateljev mladine Jesenice nima dovolj denarja niti za nujno vzdrževanje in obnovbo. Brez dvoma bo potrebna širša družbena akcija v občini, da bi se ta problem rešil, saj bi bilo nedopustno, da bi to letovišče jeseniških otrok ob morju propadlo.

J. Rabić

Podelitev spričeval

V povezavi s Prešernovim gledališčem ter Glasbeno šolo, bo v soboto, 27. junija slovesna razdelitev spričeval za Poklicno šolo v Kranju. Razdelitev spričeval 60 kovinarjem, 56 elektrikarjem in 32 slikopjeskarjem bo v soboto ob 14. uri v Prešernovem gledališču v Kranju.

J. Zurc

Svet v tem tednu

Francoska odločitev

Štirje predstavniki Komunistične partije Francije so v novi vladi prevzeli ministrske položaje, od katerih je eden podpredsednik vlade - Široke posledice francoske odločitve - Iran pripravljen na pogajanja z Irakom, obenem pa se pripravlja na volitve novega predsednika - Konferenca Organizacije afriške enotnosti - Turški zunanjii minister obiskal Jugoslavijo

Drugi po drugi svetovni vojni so bili francoski komunisti na pragu vlade in tokrat so to priložnost izkoristili. V novi francoski vladi so komunisti prevzeli štiri ministrske položaje, ki sicer ne veljajo za »ključne«, vendar je eden od njih podpredsednik vlade. To je nova francoska odločitev presenečenja. Presenetila je gladka zmaga socialista Mittehanda na volitvah, še prepričljivejši pa je bil drugi krog volitev za poslance v parlamentu. Na teh je dobila levična absolutno večino, komunisti, ki sami niso bili posebej uspešni, pa so brez dvoma veliko prispevali k volilni zmagi socialistov. Komunisti so na osnovni dogovor med Mittehandom in Marchaisom glasovali za najbolje uvrščene kandidate socialistov, komunisti pa naj bi v primeru socialistične zmage dobili pravico vstopa v vlado. To se je uresničilo, čeprav se ob tem pojavit kopico vprašanj, komentarjev in pogledov. Nekateri menijo, da so skupno volilno strategijo francoskih socialistov in komunistov skovali slednji, največ pa so dobili prvi. Prav tako je slišati ugotovitve, da so morali socialisti za ceno svojega uspeha opustiti nekatere od svojih načel, enako pa so moralni storiti tudi komunisti, če so konec končev hoteli priti v vlado. Zanesljivo bo morala Komunistična partija Francije spremeni pozitivno sovjetsko stališče do agresije v Afganistanu in do dogovora na Poljskem, prav tako pa tudi spremeniti svoj odnos do Evropske gospodarske skupnosti in pakta NATO. Vendar je njen sodelovanje v vladi uspeh, obenem pa tudi afirmacija tako imenovanih evrokommunističnih partij zahodne Evrope. Brez dvoma bo to vplivalo na ostreje napade evropske desnice na francoske socialiste, ki so pristali na sodelovanje s komunisti, obenem pa bo tudi spremeno položaj Komunističnih partij v Italiji in Španiji. Brez dvoma vstop francoskih komunistov v vlado ne bo ostal brez posledic v evropskem in tudi svetovnem delavskem gibanju.

V Iranu so odstavili predsednika republike Banja Sadra in mu grozijo s kaznijo. Kje dejansko Bani Sadr sedaj je, ni zanesljivo znano. Nekateri trdijo, da mu je uspel pobeg v Egipt (tam že živi sin umrlga strmolglavljenega šaha Reza Pahlavija), drugi pa menijo, da je še v Iranu, vendar skrit na nekem oporišču na zahodu države. Država se je pripravila na volitve novega predsednika republike, razveseljiva pa je izjava vplivnega ajetola Behestija, ki je povedal, da se je Iran voljan pogajati z Irakom pod pogojem, da se Irak umakne z zasedenih omej. Prvotni pogoji so bili ostrejši.

V kenijskem glavnem mestu Nairobi je voditelj te države Arap Moi začel 18. vrhunsko konferenco Organizacije afriške enotnosti, na kateri sodelujejo voditelji vlad in držav Afrike, razen njih pa tudi generalni sekretar Organizacije združenih narodov dr. Kurt Waldheim. Konferenca, pravijo, da bo najpomembnejša doslej, bo trajala štiri dni, pred tem pa so v Nairobi že zasedali zunanjii ministri afriških držav.

K nam na obisk pa je prispel turški zunanjii minister Ilter Turkmen. V sredo dopoldne je že imel uradne pogovore z našim zveznim sekretarjem za zunanje zadeve Josipom Vrhovcem, sprejel pa ga je tudi predsednik zveznega izvršnega sveta Veselin Djuranović. Ankara posveča štirideveteri obisku Turkmena pri nas veliko pozornost. Pred odhodom k nam je zunanjega ministra sprejel tudi turški voditelj Kenan Evren.

J. Košnjek

Ob dnevu krvodajalcev

Škofja Loka - Občinska organizacija Rdečega križa Škofja Loka je preteklo soboto pripravila v prostorih Gradisove menze na Trati proslavo ob dnevu krvodajalcev, ki so jo zdržali s podelitvijo priznanj večkratnim krvodajalcem. Letos je prejelo priznanje 489 krvodajalcev, ki so dali kri 5, 10, 15, 20 in 25 krat.

Skrb za najmlajše

Britof - Letos so v krajevni skupnosti Britof ustanovili koordinacijski odbor za vzgojo in izobraževanje s ciljem povečati družbeno skrb za predšolske otroke in za postopno izenačevanje z otroki, ki imajo na tem področju boljše pogoje. To je tudi prispevek za lažji vstop v življenje. S tem so potrdili prepranje, da skrb za otroke ni samo nalogi najrazličnejših interesnih skupnosti in drugih poklicnih ustanov, ampak vseh delovnih ljudi in občanov v krajevni skupnosti. S posebno anketo, ki so jo izvedli člani mladinske organizacije, so ugotovili položaj na tem področju in potrebe ter načine, kako povečati družbeno skrb za najmlajše. Na ugotovitvah ankete bo tudi temeljil delovni program koordinacijskega odbora za vzgojo in izobraževanje. Program namenjajo uresničevati skupaj s kranjskim Vzgojnovarstvenim zavodom, starši, taborniki, mladinci in drugimi. Vzgojnovarstvena ustanova je pripravljena sodelovati s predavanji za starše in organizacijo najrazličnejših družabnih prireditv, prav tako pa tudi z vzgojnim programom. Koordinacijski odbor je že organiziral igrico za najmlajše in predavanje za starše o individualnih razlikah v razvoju otrok. Program bo mogoče izvesti, poudarjajo v Britofu, z vsestranskim sodelovanjem staršev in vseh, ki lahko pomagajo pri tem.

Z. F.

Letošnja krvodajalska akcija bo skočjeloški občini potekala po slednjem razporedju: 1. in 2. julija bo odvzem v Zireh, 3. julija v Gorenjski vasi, 6., 7. in 8. julija v Železnikih ter 9., 10., 13. in 14. julija v Škofji Loki. Odvzem bodo v osnovnih šolah. Na predlog Zavoda za transferje v Ljubljane bo začetek odvzem ob 7. uri in zaključek ob 13. uri.

Da bi kar najbolj skrajili časne pri odvzem, so se v Škofji Loki odločili, da uvedejo sistem narednja krvodajalcev, ki se je že marsik dobro uveljavil. To bodo urediti v sodelovanju z delovnimi organizacijami.

M. L.

Jutri na Planico

Občinski odbor ZZB NOV Kranj in komisija za spomeniško dejavnost pri Občinskem odboru ZZB NOV Kranj sporocata, da bo jutri, v soboto, 27. junija ob 9. uri na Planici nad Cepljami odkrit nagrobnik nemu borcu Prešernove brigade. Kulturni program bo pripravljen krajevna skupnost Stražišar. Na obkritje nagrobnika organizatorji vabijo vse občane Kranja, mlađe predvsem pa borce Prešernove brigade.

Izvozniki zahtevajo pomoč

Dokument, ki opredeljuje razvoj tržiške občine v tem petletnem obdobju in ocena letošnjih gospodarskih gibanj sta šla dokaj nismo delegatov v skupščinskih zborih – Čimprej uveljavlja izvozne stimulacije in sprostiti uvoz opreme, ki postaja vse večja cokla v izvoznih prizadevanjih tržiškega gospodarstva

Tržič – Lahko bi rekli, da sta bili eden od točki izredno bogatega reda torkovih zasedanj v skupščini občine Tržič pred drugobenega dogovora občine za petletno obdobje ter pregled načinosti gospodarskih gibanj v treh letošnjih mesecih z enim orisom trenutnega položaja tržiškem združenem delu.

Po razpravi, ki je takoreč ni bilo, vsaj ne na skupni seji zborna skupnost in zborna združenega dela, bi v to smeli podvomiti. Je, da so o družbenem planu že v obdobju javnih obravnav povsod na vrhu razpravljalni in bi vsak nov predlog pomenil oblikovanje amandaja, vendar sta v predlogu vsaj dve področji, ki bi ju še kazalo doreči. Nekateri rast dohodka, ki jo nekateri domovni nosilci planirajo prikazujejo preoptimistično, kot za investitvijo vlaganja, ki zaradi strogih mer pri podeljevanju bančnih povojil visijo še krepko v zraku. Usklajevanje oziroma brzdanje apetitov, na katerih je še potrebno.

Vendar pa so se delegati družbenega plana le dotaknili, in sicer v obdobju razvoja krajevnih skupnosti, ki vključuje tudi sredstva vrtovanega četrtega občinskega mopriskovka, namenjenega izboljšanju komunalnih in drugih objektov v krajevnih skupnostih. Konec posledice ima neuspel referendum, so vprašali. Odgovor je takoj prepričal: izpad okrog 68 milijonov dinarjev, ki jih bo potrebovali za izboljšanje drugih virov, če naj bi krajevne skupnosti programe ureščile tako kot so si jih zastavile. Iz drugih virov, je težje vprašanje. Iz predstev občinske komunalne skupnosti, ki bi morala prispevno stopnjo povišati, ali pa se bodo možne krajevne skupnosti lotiti lastnih mopriskov.

Podatki o trimesečnih gospodarskih gibanjih so res že precej odmačani, zato ni čudno, da delegatov

niso posebno zanimali. Bolj pozorno pa so prisluhnili oceni trenutnega položaja, ki zlasti na področju načrta in izvoza ne dohitava načrtovanih ciljev. Padec prodaje na kontabilni trg bodo Tržičani skušali ustaviti z vsemi močmi, tudi na račun manjšega dohodka. Vendar pa bo potrebovalo čimprej uveljaviti sti-

mulijske ukrepe, ki bi izvoz spet napravili privlačnejši. Pobudo, ki jo je izobilovala nedavna občinska konferenca zvez komunistov, bodo tržički delegati posredovali v republiški skupščini, kjer se bodo tudi zavzeli, da bi z delom ustvarjenih deviz izvozniki smeli svobodno razpolagati. To bi pomenilo, da bi lahko izvozili opremo, nujno potrebno za proizvodnjo izdelkov, ki jih izvajajo, saj omejen uvoz postaja vse večja cokla v izvoznih prizadevanjih tržiškega gospodarstva.

H. Jelovčan

Ho-ruk še na treh akcijah

V Sloveniji se bo letos zvrstilo šest republiških in štiri zvezne mladinske delovne akcije, na katerih bo blizu pet tisoč brigadirjev z vseh končnih domovin pomagalo nekoliko zaostalejšim krajem k hitrejšemu razvoju. Gradili bodo ceste, vodovode, kanalizacijsko in električno omrežje, čistili pašnike, pomagali krajanom pri kmečkih opravilih in podobno.

Medtem ko se brigadirji v prvi izmeni zveznih in treh republiških akcij počasi že pripravljajo na odhod domov, pa bodo v nedeljo oživelia še naselje akcij Kobansko, Goričko in Istra.

Letos bo na deloviščih sodelovalo tudi trinajst gorenjskih brigad s 460 brigadirji. Kranjčani že pridno vihtijo krampe in lopate na Kozjan-

skem ter v bratski brigadi v Beogradu, Tržičani v bratski v Zaječarju in Radovljčani na akciji Otok mladosti, v nedeljo pa se jim bodo pridružili še Škofjeločani, ki se odpravljajo na akcijo Kras, in Radovljčani na Goričkem.

Večina drugih brigad, tudi obe pionirski, bo odšla na delovišča avgusta. Trenutno tečejo še zadnje priprave na oblikovanje brigad, s katerimi so imeli letos precej težav v vseh gorenjskih občinskih konferencah zvez socialistične mladine, zlasti v Kranjski. Upajo, da bodo do odhoda vse brigade kompletno in da si bodo mladi na lokalnih akcijah, ki jih ponekod pripravljajo, do tedaj že pozdravili prve žulje.

H. J.

Ustavljanje cen v občini

Kranj – Med prvimi v Sloveniji v ponedeljek, 22. junija sestala ustanovni seji konferenca svetov potrošnikov kranjske občine. Sevjetljena je iz delegatov svetov potrošnikov iz vseh 43 krajevnih skupnosti v občini. V njej pa sta tudi predstavniki občinske konference SZDL činskega sveta zvez sindikatov. Namen ustanovitve konference je skupaj z nedavno ustanovljeno skupnostjo za cene v občini na oblikovanje cen, ki so v dejavnosti občine. V skupnem delu vseh cen v državi, na katerem bosta lahko vplivala oba (potrjevanje in usklajevanje), pa je okrog 10 odstotkov.

Konferenca potrošnikov je svojino novost pri izvajjanju politike storitev in izdelkov v občini. Edvsem se s tem povečuje vloga in meni svetov potrošnikov v krajev-

nih skupnostih, saj bodo preko konferenca skupaj s skupnostjo za cene lahko v marsičem vplivali na tovrstno problematiko tako v občini oziroma preko delegatov tudi v republiki iz zvez.

Na ustanovni seji so izvolili sedemčlansko predsedstvo. Predsednik konference je Gorazd Trček, delegat iz krajevne skupnosti Cirče. Sprejeli so tudi pravila in program dela. Tako naj bi konferenca že prihodnji mesec razpravljala o preskrbi v občini v letošnjem prvem polletju, o preskrbi s tehničnim blagom in kurirom in o politiki cen na področju komunalnih storitev. Že na ustanovni seji pa so menili, naj bi bila ob nedeljah dopoldne v Kranju odprta tudi tržnica. Dogovorili pa so se tudi, da bodo v krajevnih skupnostih izvedli anketo, kaj so za zdaj naredili sveti potrošnikov.

Jezikovno razsodišče (28)

Jezikovno pomanjkljiva radijska poročila

S. F. iz Ljubljane nam je poslal naslednje pismo: »V jutranjih poročilih se je naši radijski hiši dne 3. 4. 81 primerilo, da je med drugim poročala tudi takole: 'Treba je imeti v vidu...' in 'Obravnavali so interesne stopnje'. Prva cvetka ima ničlo v Pravopisu, z drugo pa so bile najbrž mišljene obrestne mere, ki jih je nekdo dobesedno in napačno prevedel iz angleškega 'interest rates'.

V tem sporočilu se nam zdi značilno, da sta jezikovna spodrljala iz jutranjih poročil. Kdor kaj več posluša ljubljanski radio, je namreč lahko opazil, da so napake v poročilih čez dan redke, zjutraj pa prav pogostne. Navajamo nekaj naključno nabranih jezikovnih napak iz jutranjih oddaj.

»Forlanijeva vlada je včeraj zapregla« – namesto **prisegla**. »V notranosti Slovenije več ali manj sneži – **bolj ali manj**. »Ker se vremenski pogoji niso spremenili – **vremenske razmere**. »Za nemoteno odvijanje dela« – **potekanje, opravljanje dela**. »Ob koncu se je zasevanje seznanilo, da je doseženo soglasje« – menda je bilo mišljeno: je **bilo zasedanje obveščeno**. »V Jugoslaviji bomo v l. 1981 proizvedli ... ton mesa« – namesto **priredili toliko ton mesa**. »Zamjetin je ocenil, da države še niso dojete vso razsežnost dogodkov na Poljščini« – je **menil**, da niso dojeli **vse razsežnosti**. »Delegacija bo odpovedala na povabilo Baas stranke. Baas stranka bo tudi ...« – na povabilo **stranke Baas**.

Vse kaže, da je lektorska služba našega radia pomanjkljivo organizirana, tako da jutranjih poročil nihče ne popravlja. In dokler tisti, ki jim niso všeeno, kako Slovenci govorimo in pišemo, naj predloge in pobude za boljše jezikovno izražanje pošiljajo na naslov: Sekcija za slovenčino v javnosti, Jezikovno razsodišče, RK SZDL Slovenije, 6100 Ljubljana, Komenskega 7.

Dober slovenski jezik naj bo naša skupna skrb!

Olga Bandelj

Nikoli nismo razmišljali o zapiranju vrtcev

Letos se je po dolgem času prvič začelo dogajati, da je prijav za vrtce manj kot je prostih mest. To se dogaja tako v Kranju kot v Škofji Loki in še nekaterih drugih krajih. Prav tako so se hkrati s temi vesti pojavila tudi namigovanja, da bodo posamezne oddelke zaprli. Koliko je resnice na tem in kaj so storili za večji vpis otrok v vrtce smo povprašali predsednico skupnosti otroškega varstva v Škofji Loki Olgo Bandelj.

»Poudariti moram, da niti izvršni odbor, niti skupščina skupnosti otroškega varstva niso nikoli razpravljali o zapiranju oddelkov manjših vrtcev, posebno zato ne, ker želimo, da je čimveč otrok vključenih v organizirano varstvo, hkrati pa prav ti vrtci postajajo središče vzgojno-izobraževalne dejavnosti za predšolske otroke v krajevnih skupnostih z organizacijo upravljal, potujočimi vrtci in sorodnimi dejavnostmi.«

»Koliko je v vrtcih še prostih mest?«

»V Škofji Loki bomo imeli jeseni, ko bo odprt prizidek k vrtcu na Trati približno 1000 otrok v vrtcih. V tem trenutku je v novem prizidku še 60 prostih mest, medtem, ko so vsi drugi oddelki v mestu polni. Vendar pričakujemo jeseni še precej prijav. Hkrati pa je že dve leti en oddelok manj v Žireh. Tam je že vsa leta pemačno prijav.«

»So v Škofji Loki na manjši vpis vplivale podražitve?«

»Kljub temu, da se je ekonomika cena oskrbnin v vrtcih letos zaradi splošne rasti cen povečala, pripovedkov, ki jih plačujejo starši, nismo povečali. Vendar so nekateri starši zaradi višjih osebnih dohodkov prišli v višji dohodkovni razred in se je zato njihov prispevek povečal.«

»Kaj pa jasli?«

»Jasli so trenutno polne. Vendar v Škofji Loki že nekaj let uspešno uvajamo sistem stalnega prehoda otrok iz jasli v vrtce. Takoj, ko otrok dopolni dve leti, gre v vrtec in na njegovo mesto vzamemo drugega, tistega, ki je na vrhu prioritne liste. Za konec bi še povedala, da imamo še dovolj prostora tudi v popoldanskem varstvu in to na Trati in na Novem svetu. Za otroke, ki bi bili v varstvu le popoldne, je še dovolj mest.«

L. Bogataj

Socialna varnost delavca je zdaj na vrsti

Pripravljeno je že gradivo za razpravo o vlogi in nalogah sindikata pri uveljavljanju delavcev kot nosilcev socialne politike in zagotavljanja socialne varnosti za 3. konferenco Zveze sindikatov Slovenije, ki bo novembra letos

Ljubljana – Priznati je treba, da so tokrat na republiških sindikatih resnično pohiteli s pripravami na 3. konferenco Zveze sindikatov Slovenije, ki naj bi bila po prvih predvidevanjih 19. novembra in so že v začetku junija, sredi kongresnih aktivnosti, izdali obširno gradivo za oblikovanje stališč in sklepov za to

konferenco, ki zajemajo prav vsa vprašanja, ki zadevajo našega človeka. Medtem ko je prva konferenca Zveze sindikatov Slovenije obravnavala vprašanja planiranja in druga delitev osebnih dohodkov, pomeni vsebina tretje konference logično dopolnitev dela pri uresničevanju celovitosti interesov delavcev in celovitosti interesa delavcev in občanov.

Njen namen je, da vsestransko in temeljito oceni uresničevanje vloge in nalog sindikatov pri uveljavljanju delavcev kot nosilcev socialne politike in zagotavljanja socialne varnosti ter jih spodbuditi k učinkovitejšemu delovanju na tem področju, posebno še v tem času, ko si prizadevamo za uveljavljanje in razvoj samoupravnih družbenoekonomskih odnosov, za stabilizacijo, uresničevanje planov, predvsem pa zato, ker našega delavca vsak dan bolj pesti tudi draginja.

Gradivo, ki bo šlo v široke razprave do slehne osnovne organizacije in sindikalne skupine, poskuša razložiti vse okrog socialne politike pri nas, poskuša približati konkretno problematiko socialne politike in nakazuje tudi usmeritve za rešitev te problematike, tako za zaposlovanje in izobraževanje, za humanizacijo dela z vidika zdravstvenega in invalidskega varstva pri delu, za prehrano delavcev med delom, stanovanjsko problematiko, otroško varstvo, preskrbo z osnovnimi življenskimi potrebstinami, pa tudi pokojninsko zavarovanje, socialno varnost kmetov in starejših občanov, ter za produktivno in smotrnno izrabu delovnega časa.

Na koncu so nakazane tudi naloge posameznih sindikalnih teles pri nas od republike pa do sindikalne skupine in koordinacijskih odborov sindikatov.

V akcijskem programu poteka priprav na 3. konferenco ZSS je določeno, da morajo do konca tega meseca in prve dni julija občinski svet organizirati posvetne s predsedniki osebnih organizacij, konferenca in koordinacijskih odborov za oblikovanje dogovora o vključevanju v priprave na 3. konferenco ZSS. Osnovne organizacije, občinski svet, republiški svet in njihovi organi pa naj bi sprejeli v teh dneh tudi konkreten program svojih obveznosti v pripravah na 3. konferenco. V začetku septembra bodo stališča do gradiva za 3. konferenco oblikovali tudi skupščinski zbori, do konca septembra pa bodo občinski svet ocenili svoje usmeritve in aktivnost na področju socialne politike, povezano z razpravo o uresničevanju gospodarske stabilizacije.

Zaradi bližajočih se dopustov bo aktivnost za 3. konferenco ZSS prenešena na jesen, toda lahko pričakujemo, da bo živahna, saj gre tokrat res za vprašanja, ki se tičejo neposredno življenga in dela delavca.

D. Dolenc

Letošnji družbeni dogovor, ki ureja splošno porabo v slovenskih občinah, med drugim tudi določa, da turistične takse, ki jih plačujejo turisti v posameznih turističnih krajih, ne predstavljajo več dohodka občinskih proračunov, ampak se usmerjajo za pospeševanje turističnih dejavnosti v skladu s posebnim dogovorom.

Osnutek takega dogovora, ki ureja predvsem vprašanje namenske porabe sredstev turistične takse v letu 1981, je prišel v občine v začetku tega meseca. Precej pozno torej, saj se bo leto že krepko prevesilo v drugo polovico, preden bo dokončno usklajen in sprejet.

Za večino gorenjskih občin, razen za jesenško in radovljisko, ki že zdaj usmerjata del sredstev turistične takse v krajevne skupnosti, dogovor prinaša pomembno novost. Prav namreč, da se mora pretežni del sredstev, to je 90 odstotkov, porabljati za financiranje programov turističnih dejavnosti v krajih, kjer so bila zbrana, oziroma v občini ali pokrajini.

Gre predvsem za naloge na področju splošne turistične propagande, za prireditve, ki bogatijo ponudbo in povečujejo obisk gostov, za urejanje turističnih poti, oznak in drugih napisov, zelenih površin, nadasve, objektov, razsvetljave in podobnih ureditev, ki niso zajete v pokrajini.

Deset odstotkov zbranih sredstev turistične takse naj bi občine po novem odvajale za uresničevanje nalog na področju republike. Turistična zveza Slovenije letos iz tega vira pričakuje 4,5 milijona dinarjev za potrebe turistične, društvene in propagandne dejavnosti. H. J.

Marže slabijo akumulacijo

Marže so v trgovinah s tehničnim blagom zamrznjene že skoraj dve leti, kar ob rastih stroških slab akumulativno sposobnost in onemogoča ureševanje zahtev po sovlaganjih in modernizacijo prodajaln – Hkrati, kot poudarjajo pri kranjskem Merkurju, to onemogoča nabavo primernih zalog za zadovoljivo prekrbo potrošnikov in industrije.

Podražitve so v zadnjem letu bile takoreč vsakodnevne in bili smo priča tako skokovitemu divjanju cen, da je bil zvezni izvršni svet prisiljen sprejeti sklep o določitvi najvišjih cen za vse izdelke. Takšen administrativni ukrep je le skrajna možnost, ko so odpovedala vsa praporila in dogovori in nikakor ne more trajati dalj časa.

Vendar pa v nekaterih področjih našega gospodarstva takšne zamrznitve veljajo že dalj časa in ogrožajo normalno poslovanje prizadetih delovnih organizacij. Tako ima trgovina tehnične dejavnosti pri pretežnem delu artiklov, ki jih prodaja, marže določene v absolutnem znesku, ki se niso spremenili že od 3. avgusta 1979. leta. Drugače pogovano, trgovini že skoraj dve leti niso priznani večji stroški poslovanja, niti v tistem deležu, ki je opredeljen v resoluciji.

Kot so povedali pri kranjskem Merkurju, so v tem času izkoristili v kar največji meri notranje rezerve in si na vse načine prizadevajo za produktivnejše poslovanje. Prišlo je celo tako dalet, da so morali kupcem ukiniti vse bonite. Dohodek imajo možnost povečati le z večjim obsegom prometa pri neznačnem povečanju delavcev in ob boljši organizaciji dela. Vendar se tudi pri teh načrtih srečujejo z različnimi težavami. Na eni strani primanjkuje blaga, po katerem kupci najbolj povprašujejo, po drugi strani pa trgovini in tako tudi Merkurju stalno pada akumulacija zaradi zamrznjenih marž in visoke inflacije, kar onemogoča, da bi lahko imeli večje zaloge blaga.

Pri Merkurju namreč ugotavljajo, da jim dohodek nenehno pada v primerjavi z opravljenim prometom. S to ugotovitvijo pa se začenja krog težav iz katerih zaenkrat ne vidijo izhoda.

Problemu zalog, kjer so prepričeni, da le svojim možnostim, se pridružujejo še zahtevki po sovlaganjih. Samo za potrebe črne metalurgije naj bi v tem srednjeročnem obdobju

prispeval Merkur milijardo dinarjev, za premog 150 milijonov, veliki pa so tudi zahtevki za barvno metalurgijo, predelovalno industrij, ki ima v svojem programu izdelke, ki se najbolje prodajajo in še vrsta drugih. Res je, da se morata trgovina in proizvodnja dohodkovno povezati, vendar pa trgovina ob sedanjem načinu pridobivanja dohodka za ta sovlaganja nima denarja. Tudi na bančna sredstva ne morejo računati. V kolikor so kupci znani, to pomeni, da preskrbujejo industrij, se lahko z njimi sporazumejo za združevanje sredstev. Pri široki potrošnji in pri malem gospodarstvu pa tak način združevanja ne pride v poštev.

Ob teh ugotovitvah se samo po sebi postavlja vprašanja, kakšen namen imajo zamrznjene marže in zakaj pri njih vztrajamo. Opisane težave so bile obravnavane na spomladanski skupščini splošnega združenja trgovine Jugoslavije. Na tej se je izoblikovalo stališče, da je nesprejemljivo, da se tudi za prihodnje načrtuje sedanja oblika izračuna marž, saj se s tem v bodoče še po-

Kradem, kradeš, krade ...

Marsikdo je med nami, ki ne more mimo lepo oblikovanega kozarca, pepelnika ali podobnega v kakem hotelu, restavraciji, ki je dobila nov znak, nove barve, in si ga kot trofejo stisneš v malho. Pa tako trofejo človek še nekako razume, saj gre običajno za res nekaj posebnega, pa ti žilica na da miru. Toda, v naših delavskih restavracijah, menzah, so pa kozarci, žlice, vilice in podobno, povsem usakdane oblikovane, cenene, nič posebnega, da bi ti priraso na srce in brez njih ne bi mogel. Pa vendar, človek nikoli ne bi verjal, da iz naših delavskih restavracij znamo toliko inventarja. Pred manjo je spisek ene večjih gorenjskih delavskih restavracij, ki me je naravnost osupil. Dolg spisek ukradenih predmetov neusmiljeno zgovorno priča, kako še zdaleč nismo osveščeni, da je vendar vse to, kar nam je na voljo na teh mizah, že NAŠE. Nas vseh. Ne. Hočemo da je MOJE, pa krademo kot srake.

Kar poglejmo, kaj so iz te delavskih restavracij odnesli delavci samo v enem letu: 159 kozarcev 0,10 l, 1200 kozarcev 0,20 l, 588 skodelic za solato, 760 skodelic za čaj, 477 skodelic za kavo, 659 skodelic za malico, 1357 žlic, 690 vilic, 259 desertnih žlick, 3870 steklenic Radenske in 8844 steklenic jupija, kokte in šverpa!

Res ni malo. In tako zmanjkovanje pribora in inventarja lahko mirno posplošimo na celo Gorenjsko. V manjših delavskih restavracijah zmanjka manj, v večjih več. Lahko tudi izračunamo, koliko je vse to vredno in koliko bomo spet morali oddvojiti iz sklada skupne porabe, torej iz našega denarja, da bomo kupili novo. Zavedati se moramo, da bo na tem kupčku toliko manj za kaj drugega, tudi nam namenjenega. Ali nam bo kdaj le prišlo v zavest, da so te stvari prav tako MOJE kot NAŠE??

D. D.

V Rumi odprli tovarno pnevmatike

RUMA – Danes bodo v Rumi slovensko odprli novo tovarno kmetijske pnevmatike, ki je rezultat sodelovanja z delovnimi organizacijami v okviru SOZD-a Sava Kranj. Novozgrajena tovarna je bila ena od prioritarnih investicij SAP Vojvodine v letih 1976–1980. Njen proizvodni program bo letno obsegal 10.000 ton oziroma 250.000 traktorskih gum in gum za druge kmetijske stroje. Z novo tovarno je storjen velik korak naprej za uresničevanje naših strateških ciljev za večjo proizvodnjo hrane, zmanjšanje uvoza in povečanje izvoza.

D. D.

Priznanja inovatorjem občine Kranj

12. oktobra, na dan inovatorjev, bodo v Kranju že tretjič podelili priznanja »Inovator leta« – Letos deset priznani in prvič tudi skupini inovatorjev.

KRANJ – Komisija za inovacije pri kranjski raziskovalni skupnosti je za letos že izbrala kandidate za »Inovatorje leta«. Na 9. seji raziskovalne skupnosti občine Kranj, 16. junija, so jih delegati potrdili. Nagrjenici so tokrat le iz Iskre in Save. Iz drugih delovnih organizacij prijave namreč sploh niso prišle, čeprav so bili o raspisu povsod obveščeni. Prav bi bilo, da bi prijavljali tudi inovatorje iz manjših delovnih organizacij, saj se povsod najde zaslužen inovator. Res pa je, da komisije in inovacije ne delajo povsod najbolje. Morda je tu iskati vzrok.

Priznanje I. stopnje dobri dipl. ing. Miroslav Marc iz Iskre za razvoj elektronskega telefonskega aparata ETA z nizkim vhodom: ogiveni mikrofon in indukcijska tuljava sta nadomeščena z elektrodinamičnim vložkom, s čimer je dosežen odličen sprejem in oddaja telefonskih pogovorov, omogočene pa so tudi nove, manjše oblike aparata. Njegovo delo pa je tudi izum, imenovan »Vezje za zaščito telefonskih terminalov«, ki je namenjen zaščiti pred napetostnimi sunki, ki nastajajo pri atmosferskih praznitvah.

Se dve priznanji I. stopnje je predlagala komisija in sicer: Igorju Orlu, strokovnemu svetovalcu v tehničnem razvoju tovarne telefonskih central v Iskri za tri tehnične doseške – galvanizirani elektronski rele, duplexni analizator in detektor ter korektor dekadnih impulsov in prenapetostno zaščito, ter dipl. ing. strojništva Borutu Ahačiču iz Iskre Elektromehanike TOZD Orodjarna za konstrukcijo avtomata za navijanje in izolacijo kompenzacijskoga jedra in za sodelovanje v skupinski inovaciji pri konstruiranju avtomatske naprave za izdelavo elektromagnetskih jeder.

Priznanje II. stopnje gre skupini delavcev iz Iskre, prav tako TOZD Orodjarna, ing. strojništva Janezu Groharju in Jožetu Omejcu ter dipl. ing. strojništva Janezu Benediktu za konstrukcijo avtomatskega stroja za izdelavo elektromagnetskih jeder. Prihranek je ogromen, saj so podobne stroje dosegli uvažali za drage devize – vsak stane okrog 300.000 DM.

Strojni tehnik Anton Anžič iz Tovarne telefonskih elementov in aparativ Iskra pa si je priznanje II. stopnje prislužil za posebno orodje, ki pri rezanju navojev omogoča prehod z ročne na avtomatsko obdelavo in za izdelavo avtomatskega stroja za zagajanje razpor pri vijakih in maticah posebnih oblik.

Priznanje III. stopnje je komisija dodelila Jožetu Koširju, orodjarju in delovodji v Tovarni telefonskih elementov in aparativ Iskri za novo konstrukcijo orodja za montažo stikalnega stavka in novo obliko zatiča ter za sodelovanje pri izboljšavi orodja za izdelavo letet H-oblike, namenjenih za telefonske centrale, ter Francu Cegnarju, elektrotehniku in vodji montaže računalnikov v Iskri TOZD Elektromehanika za poenostavitev obstoječe izvedbe računalniškega kabineta, za spremembu montaže korektorjev na zadnji plošči računalnikov 1800 in 3200 in za preureditve okvirja za spajkanje matrik. Tudi to so inovacije, ki bodo nadomestile drag uvoz.

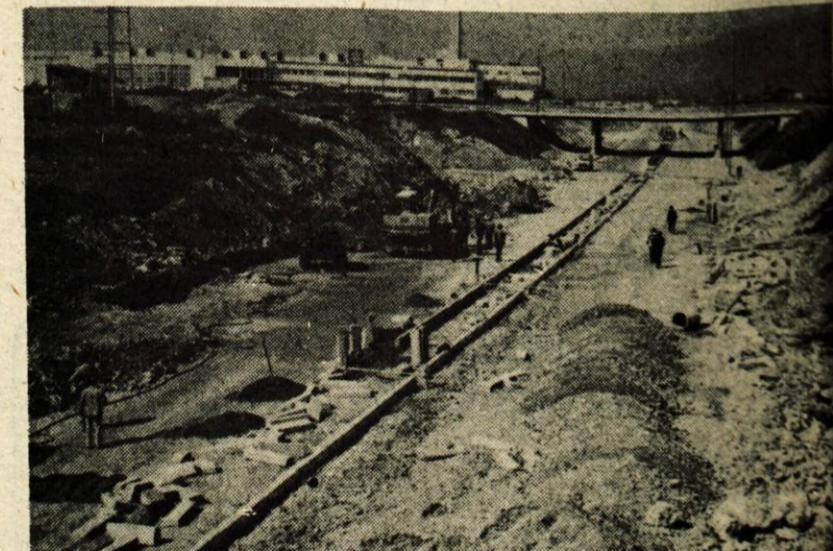
Iz Save, TOZD GTI pa je dobil priznanje III. stopnje Jože Mohar, vodja oddelka valjarne, za postopek izdelave mastificiranega kavčuka za selotejp za tovarno Aero Celje.

D. Dolenc

Kranjčani pristopili

Kranj – Na 9. seji raziskovalne skupnosti občine Kranj 16. junija so delegati sklenili sporazumu o združevanju sredstev za izvajanje skupnih nalog, ki se uresničujejo v Raziskovalni skupnosti Slovenije. V Sloveniji je dosedaj 34 občin podpisalo ta sporazum in od teh na Gorenjskem le Škofja Loka. Kranjčani

so s podpisom odlašali zaradi nejasnosti pri sporazumu, koliko bo treba odvajati za skupne republike dejavnosti raziskovalne skupnosti. Zdaj, ko so dobili zagotovilo, da bodo zahtevali največ desetino njihovih sredstev, so tudi oni pristopili k sporazumu.

Kranj – Križišče na Laborah dobiva povsem novo podobo. Dela na cesti, ki pride na most s škofjeloške strani na novi kranjski most, so sicer še groba, postavljajo pa že robnike okrog srednjega pasu, polagajo odtočno kanalizacijo, in utrjujejo teren za kasnejše asfaltiranje cestišča. Kot vse kaže, bo tudi dovoz na most z obema stranmi, ki ga ima na skrbi Cestno podjetje Kranj, do 1. avgusta nared. – Foto: D. Dolenc

NA DELOVNEM MESTU

Martin Bevk, poslovodja Petrolove restavracije v Bistrici pri Tržiču

štukljev, Petrolovi sladič, žabji krakov in konjskih specialitet.

Dobrih zamisli torej ne manjka, kot tudi dela ne. V restavraciji vsak dan pripravljajo štiristo malic za delavce Zlita, Lepenke, Roga in Oblačil Novost. Čeprav so v Tržiču stujci, so se stopili s krajem. Zelo tesno sodelujejo s krajevno skupnostjo Bistrica, ki jim bo ob krajenvem prazniku podelila priznanje Osvobodilne fronte, uspešna pa je tudi sindikalna skupina, ki je letos prejela srebrni znak občinskega sveta zvezne sindikatov Tržič.

»Srednjoročni razvojni programi delovne organizacije Gostinstvo so usmerjeni predvsem v obnovo nekaterih že precej dotrajanih objektov. Kasneje pa bomo, upam, pristi na vrsto tudi mi,« je dejal Martin Bevk. »Ob restavraciji je predvidena gradnja motela z okrog 60 posteljami. O načrtni smo se že pogovarjali z nekaterimi tržičkimi delovnimi organizacijami, saj sami zanje nimamo dovolj denarja, po drugi strani pa bi tak objekt, predvsem za poslovni turizem, potreboval tudi Tržič.

Mrtve sezone, razen v prvih treh mesecih, ki so nekoliko slabši v vseh gostiščih, praktično nimamo. Spomladi in jeseni skušamo ponudbo popraviti s takoimenovanimi kulinarčnimi tedni. Letos, na primer, smo pripravili puštni teden, teden rib, sirov,

ZIVINOREJSKI VETERINARSKI ZAVOD – KRAJN

DEŽURNI VETERINARJI

od 26. 6. do 3. 7. 81

Za občino Škofja Loka

HABJAN Janko, dipl. vet., Žiri 130, tel. 69-280

KRIŽNAR Miro, dipl. vet., Godešič 134, tel. 62-130

Za občini Radovljica in Jesenice

GLOBOČNIK Anton, dipl. vet., Lesce, Poljska pot 3/a, tel. 74-629

Dežurna služba pri Živinorejskem veterinarskem zavodu Gorenjske, v Kranju, Iva Slavca 1, tel. 25-779 ali 22-781 pa deluje neprekinjeno.

Zakaj Svatbe ni bilo?

Pred dobrimi štirinajstimi dnevi v Novem Sadu sklenile šestinske jugoslovanske gledališke imenovane **Sterijino pozorje**. Že več za sam festival so obetale srečanje vseh pomembnih delikih projektov, ki so bili premo uprizorjeni do letošnjega leta.

Lastopanost slovenskega gledališča snovanja je bila, tako kot v preteklosti, tudi letos izjemna. Že predstav ter na koncu tudi pojem nagrade pa so povzročile nekaj pomislekov ter kritičnih raziskanj.

Letos je Prešernovo gledališče iz novo prijavilo za festival Šeligovo novo Svatbo, ki si jo je selektor Stamenkočić ogledal že

pred odločitvijo slovenske selektorske žirije (Rapa Šuklje, Tone Peršak, Dimitrij Rupel). Žirija predstave brez jasne strokovne utemeljitev ni uvrstila v svoj predlog slovenskih predstav, ki naj bi konkurenčne v zaključni selekciji festivala.

V obrazložitvi, ki jo je javno objicalo Sterijino pozorje, glavni selektor Stamenkočić obžaluje, da ni mogel uvrstiti kranjske Svatbe v sporedne iger. Glavni selektor ima namreč pravico, da mimo republiških selekcij izbere v celi državi samo eno predstavo. Ob dejstvu, da so tudi drugod selekcije nestrokovno ožile možnost izbora glavnemu selektorju, je kranjska uprizoritev Svatbe izpadla.

Zdaj, ko je festival že za nami, lahko ugotovimo, da bi Svatba vse-

kakor zaslужila uvrstitev na igre, predvsem pa bi s svojo gledališko angažiranostjo krepko popestrila repertoar. Take in podobne ugotovitve je bilo moč slišati že na samem festivalu, predvsem pa ob zaključnih razmišljajnih strokovnjakov pri TV kroniki festivala.

Očitno se je izkazalo, da bo v prihodnje nujno potrebno zaupati selekcijo resničnim strokovnjakom, gledališkim delavcem, ki bodo lahko pristojno (in ne privatistično) ter javno argumentirano izbirali med številnimi gledališkimi rezultati. Njihova odgovornost je seveda velika, ne samo pred ustvarjalci posamezne predstave, ampak zlasti pred gledalcem. V imenu kakšnih argumentov je bila jugoslovanska gledališka javnost prikrajšana za kranjsko Svatbo?

M. L.

Loški umetniški utripi

Ton klavirja je na večer 8. junija že drugič v tej sezoni odpiral vrata izvajalcu in poslušalcu na poti do samega sebe, do glasbe.

Vrat je veliko in navadno je ključ, ki bi odklenil naše zapahe, težak ali celo nedosegljiv. Trdno zaklepa največje bogastvo — kamor lastne notranjosti. Če pa — in ključ umetnosti je pravi — se vrata vdajo, vstopi v raj človeške prvo bitne razsežnosti. Lahko spregovoriš v jeziku notranjosti, v besedah, ki so skupne umetnosti.

Slovar tega jezika ne pozna konkretnih izrazov, vsebuje le pot v normalni potek našega čtenja, intuicijo. Ta je pogoj, da se poslušalec ujame v jeziku ustvarjalca, da je sprejem umetniškega dela sploh mogoč.

Nekaj takšnega »pogovora« — čeprav ne vsega, kajti proces je v primerjavi z učenjem verbalizmov veliko počasnejši — je vzpostavil tudi koncert pianistke Zdenke Novak.

Možne zavore, ki sicer lahko motijo sproščenost ustvarjalnega dialoga, nastopajo spričo trenutnega razdobja, okusa, dobe in poslušalca, njegove navajenosti in pripravnosti zbranega poslušanja in nenačnje kvalitete prenosa, to je izvedbe. Lahko to pomeni usodno stranpot, lahko pa pomeni most, katerega intuitivni temelj vodi čez in veže v gorovem resnicu.

Program tega večera je vseboval moč odpiranja vsakemu lastne poti. Ustaljena manifestacija »vrnitve« ali pa kar tako vrnitve brez predhodnega potovanja je nagradila izvajanje pianistke. Zgolj subjektivno, glede na že omenjeni buren odziv poslušalcev, lahko sodim, da je njen poustvarjalni delež odprt poslušalčeva vrata, da je bil most in ne ograda.

B. Sicherl

Kulturalni koledar

Kranj — Drevi ob 18.30 bodo v galeriji Mestne hiše v Kranju odprli razstavo Okovje. Na ogled bo do 30. avgusta.

Sindikalna konferenca Iskre Elektromehanike prireja ob 35. obletnici ustanovitve Iskre v Kranju svečano akademijo, združeno s podelitvijo državnih odlikovanj, jubilejnih plaket in značk. Akademija bo drevi ob 19.30 v dvorani Telekomunikacij na Laborah. V kulturnem programu bodo delavci Iskre prikazali svoje kulturnoumetniško snavanje, pred tem pa bo ob 9. uri otvoritev razstave likovnih del.

Cerknje — Moški pevski zbor Davorin Jenko iz Cerknje bo jutri, v soboto, ob 20.15 v dvorani zadržnega doma v Cerknji sklenil letošnjo delovno sezono s samostojnim koncertom. V prvem delu, v katerem bo izvajal dela Guillauma Costeleya, Jacobusa Gallusa, Davorina Jenka, Jakoba Ježa, Janeza Močnika in drugih skladateljev, bodo obiskovalci slišali tudi krstno izvedbo pesmi Žabji radio, ki jo je napisal Niko Grafenauer, za zbor pa priredil Janez Močnik. Drugi del koncerta bo vseboval ljudske pesmi raznih narodov.

Radovljica — Samo še danes je v Šivčevi hiši v Radovljici odprta razstava likovnih in tehničnih izdelkov gojencev iz zavoda Matevž Langus v Kamni goriči.

Glumački večeri — V gradu Goričane so bili ta teden četrti glumački večeri, ki jih je v počastitev praznika občine Ljubljana-Šiška pripravila skupnost krajevnih skupnosti in družbenopolitičnih organizacij Medvode. Po uvodnem koncertu moškega pevskega zbora iz Medvode (na sliki) so se predstavili še igralci Drame SNG Maribor in Ljubljana, Mestnega in Šentjakobskega gledališča ter Odra treh herojev iz Pirnič. — fr

Ob predstavitvi Berka Berčiča v kapeli puštalskega gradu

Zrcala in odsevi v Berkovih risbah

Berko Berčič je odličen risar in kot ustvarjalec, ki ga že nagonko mika grafična govorica, je ustvaril ciklus strogih barvnenih risb. Nastale so sicer kot možna predloga za realizacijo v eni od grafičnih tehnik, vendar so ohranile toliko značilnosti in avtonomnega šarma risbe s svinčnikom, da predstavljajo zaključene, lahko bi rekli dokončne grafične organizme. Berko v svojih delih posega po realistični prijemih, ohranja proporce, telesnost in značaj upodobljenih predmetov in stvari, hkrati pa jih projicira v nek nov svet podvajanj, gibanja sočasnosti anahronih dejanj in paradoksov. Kot motiv ga je pritegnil pogled skozi steklena vrata veleblagovnic — teh sodobnih zbirališč in svetlišč popredmetne množice in potrošniške religije.

Steklena površina se nam v njegovi interpretaciji kaže kot preteveza za oblikovanje bizarnih deformacij, kjer je povsem zbrisana meja med realnostjo in njenim odsevom, hkrati pa kot neke vrste podoba alternativnega sveta, ki živi hkrati z našim, vendar v obliki, ki je naš tip ne občuti.

Refleksi svetlobe, pa naj gre za hladne bliske v topudem barvnenem okolju ali za študiozno kombinacijo hladnih in topnih tonov, ki dajejo upodobljenim predmetom in figuram občutek polne voluminoznosti, prihajajo iz neugotovljivih virov in dajejo figuram in njihovim refleksom in spet refleksom refleksov poseben pomen.

Realistični prijem, ki včasih spomni na reklamno risbo ali na strip, se je v Berkovi inačici preobrazil v sredstvo za zanikanje zakonitosti realističnega upodabljanja.

Ritmi in kompozicija, ki združuje na videz antagonistične prvine gibanja in heratične statičnosti, odkrivajo svet senc in odsevov. Ta pa je Berku mnogo pomembnejši kot pa odslikane podobe iz vsakdanjega sveta.

Lomljene svetlobe, jasne ločnice med posameznimi steklenimi ploskvami, prehajanje različnih prostorov v nek nov »nadprost«, ustvarja tudi novo realnost, ki je sicer zelo podobna našemu izkustvenemu svetu, živi pa v okviru lastnih zakonov in norm.

Zato nas tudi zanima, kako se bo alternativni svet svetlobe in odsevov spremenil v novih medijih — morda v grafiki ali pa v velikih formatih oljnih podob.

Ivan Sedej

Jubilej tržiških folkloristov

Tržič — Pred petnajstimi leti je bila v Tržiču ustanovljena folklorna skupina Karavank, ki goji tradicijo plesov iz domala cele Jugoslavije. Približno 110 članov te skupine je doslej tako doma kot v tujini poželelo številna laskava priznanja in pohvale. Ob jubileju se bodo predstavili s samostojnim celovečernim nastopom.

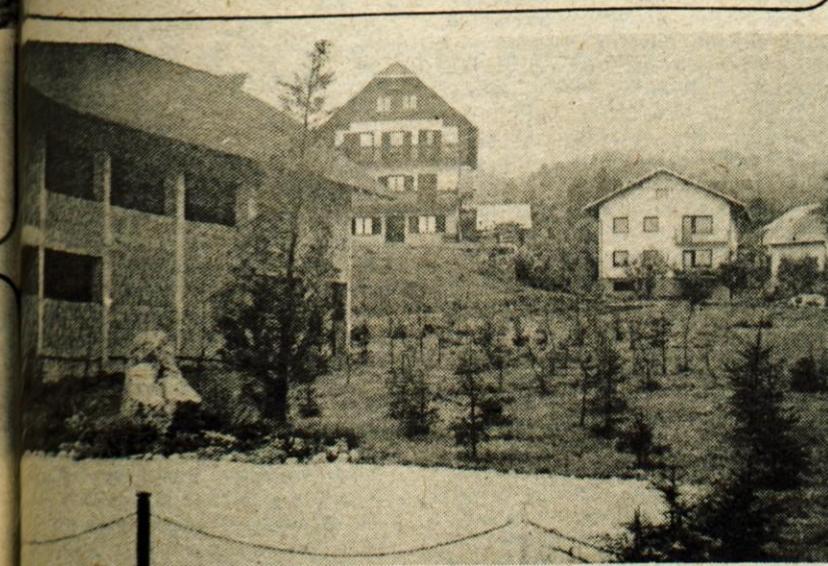
Slovesnost bo danes. Ob 19. uri bodo v Kurnikovi hiši odprli razstavo o delu folklorne skupine, uro kasneje pa bo koncert v Cankarjevem domu. Razen odraslih plesalcev, ki se bodo predstavili z gorenjskimi, prekmurskimi, makedonskimi, šumadijskimi in hrvatskimi plesi, bodo

nastopili tudi člani pionirske folklorne sekcije s plesi slovenske ljudske zapuščine in z ritmičnimi plesi.

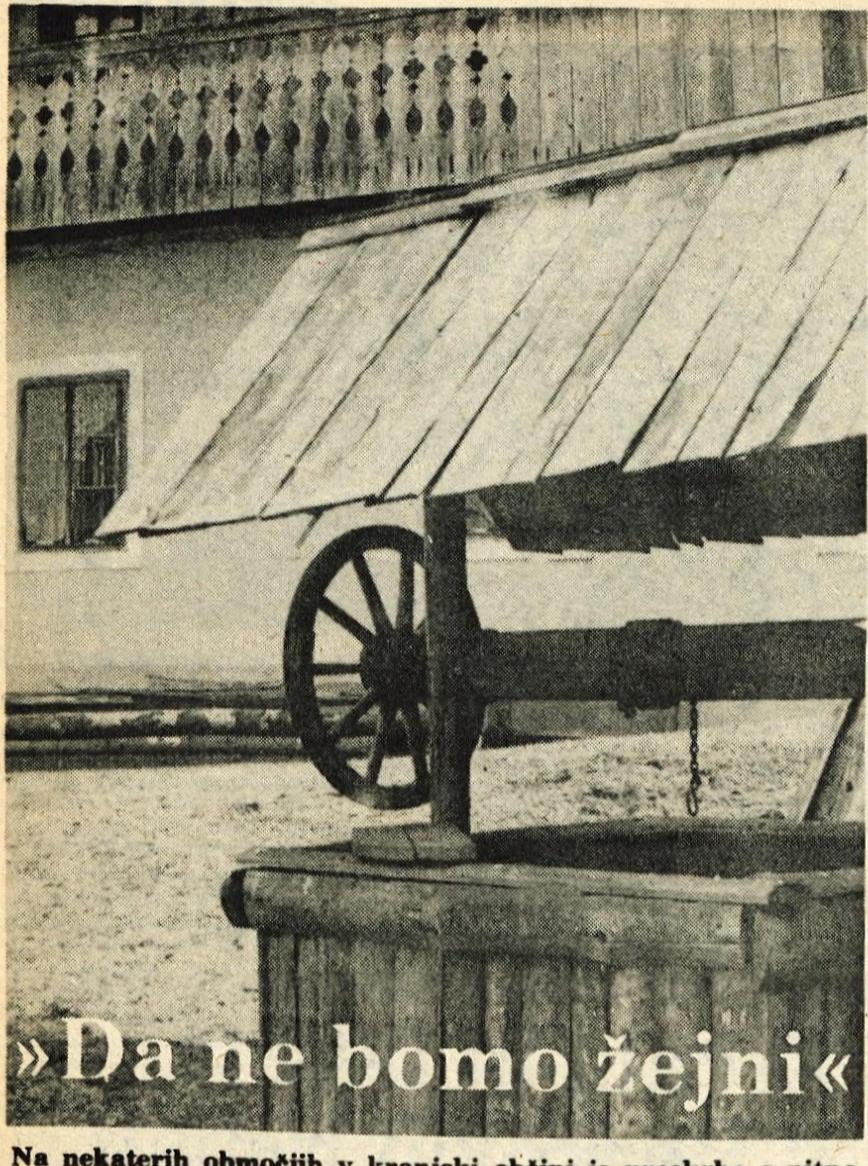
V dveurnem programu bodo sodelovali še pevci Tržiškega oktetja in instrumentalni ansambel, ki igra v sklopu folklorne skupine. Program bo povezovala Dorca Kralj.

V okvir prireditv ob 15. obletnici Karavank bo sodil tudi koncert kulturnoumetniškega društva Branko Cvetković iz Beograda, ki je že sedem let pobraten s tržiškimi folkloristi. Koncert jugoslovanskih plesov bodo Beograjdanci pripravili v torek, 30. junija, ob 20. uri v kino dvorani.

B. Kuburić

REVES ZA TITA — V okviru praznika krajevnih skupnosti v srednjem delu Kranja (pod gorami) so že aprila v krajevni skupnosti Trstenik sicer pa v krajevni skupnosti že od začetka aprila akcijo organizira Turistično društvo.

»Da ne bomo žejni«

Na nekaterih območjih v kranjski občini je preskrba s pitno vodo dosegla kritično mejo – Poraba že presega predvideno potrošnjo za leto 2000 – Studija o preskrbi in hitro ukrepanju

V kranjski občini se na nekaterih območjih v zadnjem času pojavlja pomanjkanje pitne vode. To velja za nekatera naselja (ali del naselij) v severnem delu občine, za stanovanja na Planini pa tudi ponekod na desnem in levem bregu Save. Komunalno podjetje Vodovod Kranj, ki kot pooblaščena organizacija skrbi za preskrbo vode v občini, je o tem obvestila tudi občinsko skupščino oziroma izvršni svet.

Podatki kažejo, da obstoječi in zanjti vodni viri sicer zagotavljajo potrebno količino vode glede na program, ki je bil izdelan pred leti. Vendar pa je poraba na nekaterih območjih v občini tako porasla, da je že dosegla predvideno za leto 2000. Dodatna težava pri tem je, da je vodovodni sistem v kranjski občini tako razvajan, kot ga v Sloveniji praktično ni. Če k temu dodamo ponekod še dotrajane vodovodne naprave in premajhne pretočne zmogljivosti, je jasno, da pri uresničevanju programa začrtane stanovanjske gradnje, programov na področju kmetijstva in živilnoredje v primerjavi s preskrbo s pitno vodo, občasno kaj hitro lahko pride do kratkega stika (pomanjkanja vode).

Za ilustracijo omenimo samo tale primer: 1962. leta je bil zgrajen vodovod Stražišče–Smlednik–Prebačovo. Po projektu iz leta 1959 naj bi bila tako zagotovljena normalna preskrba s pitno vodo na tem območju do leta 2000. Po takratnih predvidevanjih naj bi bilo leta 2000 v krajevnih skupnostih od Orehka do Smlednika 3260 prebivalcev, danes pa jih je že 3827 (567 več!). Podobno je tudi v krajih od Žerjavke do Hraš na levem bregu Save, kjer je od predvidenih leta 2000 že danes 30

prebivalcev več. (Po normativih pa odpade na 1 prebivalca 150 litrov vode na dan, 50 litrov na glavo velike živine in 25 litrov na glavo male živine). Podatki so torej več kot zgornji in razumljivi. Vode nam bo vsak hip resno primanjkoval!

Podjetje Vodovod Kranj je zato že naročilo izdelavo posebne studije pri Hidroinženiringu Ljubljana o preskrbi pitne vode v občini. Izvršni svet kranjske občinske skupščine je o tem razpravljal na predzadnji seji in sklenil, da je treba pripraviti podrobnejše poročilo o stanju vodovodnega omrežja in preskrbe s pitno vodo posebno za območja, kjer se že pojavlja občasno in trajno pomanjkanje. Podjetje Vodovod naj tudi ukrepa, da se bo stanje na teh območjih izboljšalo. Nadalje je izvršni svet menil, da je treba še naprej izdajati soglasja za priključitev na javni vodovod vsem tistim graditeljem stanovanjskih in drugih objektov, katerim je bilo že izdano lokacijsko dovoljenje. Izvršni svet pa bo po prvih podatkih, ki bodo na podlagi studije znani že v začetku septembra, razpravljal in sklepal o ukrepih za izboljšanje stanja na področju tako imenovane enostavne reprodukcije vodovodnega omrežja. Z drugimi besedami to pomeni seveda financiranje oziroma določitev cene vode, ki bo zagotovljala pokrivanje stroškov enostavne reprodukcije, določitev obveznosti investitorjev pri komunalnem urejanju stavbnih zemljišč, določitev prispevka ob ceni vode glede na program razširjene reprodukcije... Vse to pa bo nazadnje najbrž terjalo ponovno ocenitev programov s finančnimi zmogljivostmi.

Na Gorenjskem imamo 5.803 ležišč v zasebnih turističnih sobah: 3.300 v radovljški občini, 1.300 v jesenški, 920 v kranjski, 250 v škofjeloški in 33 v tržiški. Njihovo število nenehno upada – dejstvo, o katerem so pri Gorenjski turistični zvezi že večkrat govorili.

Zal podatkov o zasedenosti zasebnih turističnih sob nimamo, saj se ne zbirajo. Sklepamo lahko, da je z upadanjem dejavnosti povezana tudi zasedenost. Tako so na primer iz Bohinja pozimi prihajale vesti, da zaradi drage kurjave oddajalec nič kaj radi ne sprejemajo gostov. Računica je pač pokazala, da se ne spaša.

Ponekod se celo dogaja, da lastniki sob raje vzamejo na stanovanje delavce, učence, saj je z njimi manj dela, svoje dejanje pa skrijejo tako, da plačajo turistično takso.

Pri gorenjskih gospodarskih zbornicah so nam povedali, da je pri ljudeh malo zanimanja za bančno kreditiranje urejanja novih privatnih turističnih sob.

Turizem in davčna politika

V vsaki občini drugače

Problematika je celovita, tesno povezana z razvojem naše turistične dejavnosti. Pod drobnogledom bomo tokrat vzeli le obdavčenje dohodka, ki ga občani dosežejo z oddajanjem opremljenih sob turistom, saj naj bi davčna politika na tem področju takoj vplivala spodbujevalno.

V gorenjskih občinah so letos spremeniли, bolje rečeno nekoliko popravili odloke, ki med drugim obravnavajo tudi obdavčevanje dohodka, ki ga občani dosežejo z oddajanjem opremljenih sob turistom. Po spremembji je sklical posebej takojimenovani mejni znesek, do katerega je zavezane oproščen plačevanja davka. Leta ga niso spremnili in znašal je borih 3.000 dinarjev.

Pobudo je dala Gorenjska turistična zveza in po sestanku z načelniki davnih služb je šlo v občine priporočilo, naj mejni znesek zviša na 50.000 dinarjev. Sledili so mu le v škofjeloški občini, kjer torej letos lastnikom privatnih turističnih sob

»V svetu in v zadnjem času tudi pri nas pripisujejo biološkemu plinu velike možnosti, da vsaj deloma nadomestiti redke in drage energetske vire; teorija navaja raznotero njegovo uporabnost, toda ne gre se zaletavati in tujih sistemov za pridobivanje bioplina enostavno prestaviti v naše razmere,« ugotavlja Rajko Bernik iz Žabnice, ki je na domači kmetiji napravil prve poskuse o pridobivanju »zelene energije« iz tekočega gnoja ali gnojevke.

V času, ko so premog, nafta in plin postali vse bolj redki in dosegajo na svetovnem trgu vrhovne cene, so se znova okreplila raziskovanja o možnih nadomestitvah »klasičnih« energetskih virov z novimi ali vsaj cenejšimi. Da vse skupaj le ne ostaja na ravni teoretičiranja, dokazujejo (pogosto tudi izmišljena ali le deloma resnična) časniška poročila, ki »pretresajo« javnost o avtomobilih na vodo, o traktorjih na domačo gnojino...

»Zelena energija«, kot pravijo strokovnjaki biološkemu plinu ali bioplini, ni v svetu nekaj novega. O njem so najprej razmišljali v deželah, ki niso bogate s »klasičnimi« energetskimi viri. Zato tudi ni presenetljivo, da so na tem področju najdlje na Kitajskem in v Indiji ter v nekaterih deželah v razvoju. Na Kitajskem deluje že okoli sedem milijonov naprav za pridobivanje bioplina, v Indiji preko 70 tisoč. Petdeset držav na svetu ima program za razvijanje biološkega plina.

O energiji iz organskih odpadkov smo zaradi energetskih težav, ustaljenih pripravljajo našega gospodarstva in vseslošnega varčevanja pričeli razpravljati tudi v Jugoslaviji in Sloveniji. Na nedavnom kmetijskem sejmu v Novem Sadu je bila to tudi ena izmed tem strokovnega posvetovanja. Redkejši so poskusi na tem področju. Biotehnična fakulteta iz Ljubljane ima postavljen raziskovalni projekt za pridobivanje bioplina v Rodicah, dve napravi obstajata tudi na Stajerskem. O možnostih izkoristanja »zelene energije« na povprečni slovenski kmetiji razmišlja že tretje leto tudi Rajko Bernik iz Žabnice, absolvent druge stopnje strojne fakultete v Ljubljani.

»Z bioplonom sem se pridel seznanjati v redkih slovenskih in jugoslovanskih strokovnih knjigah in člankih, največ pa sem posegal po tujih, predvsem nemških priročnikih s tega področja. Ko sem postopek pridobivanja bioplina in sam proces vrenja organskih odpadkov brez prisotnosti zraka (strokovnjaki imenujejo ta proces anaerobna fermentacija) teoretično obvladal, sem postavil nekajlitrski reaktor, pred pol leta še dvesto-litrskoga. Naprava je namenjena zgorj eksperimentiranju. Poskus naj bi razkrili, v katerih okoliščinah – ob kolikšni temperaturi in gostoti gnojevke, ob kakšnem pretoku – daje naprava najbolj ugodne rezultate. Trikrat na dan odčítavam količino nastalega bioplina, nakar bom te številke ovrednotil in napravil tudi ekonomski izračun. Računa brez krčmarja tudi v tem primeru ne kaže delati. Poskus mora

Bo biološki plin reševal sedanjo energetsko krizo?

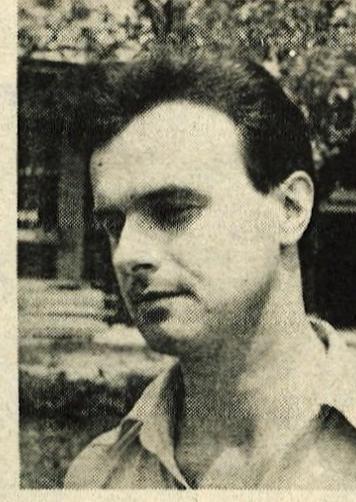
Neizkoriščena »zelena energija«

Proces poteka najbolje pri temperaturi tekočega gnoja 35 stopinj Celzija. Samo za vzdrževanje stalne temperature gnojevke se zaradi tega porablja tretjina pridobljenega plina. Teoretično pa je mogoče iz enega kubičnega metra gnojevke pridobiti 30 »kubikov« plina, kar približno ustreza energiji, ki jo sprošča 18 litrov nafta. Tudi ostanek je uporaben kot dobro naravno gnojilo.

»Teorija pripisuje pridobivanju biološkega plina iz kokošjega in svinjskega gnoja, gnoja živine, iz odpadkov mesne industrije in odpadnih voda velika perspektiva, toda hkrati velja povedati, da je bilo v svetu in tudi pri nas že veliko propadlih poskusov. To pa pomeni tudi precej zapravljenega denara. Takšno je pač raziskovalno delo, ki ne prinaša vedno le uspehov. Možnosti, da bi tudi pri nas v Sloveniji z »zeleno energijo« ogrevali stanovanja, poganjali generatorje za električno energijo, sušili seno in druge kmetijske pridelke, se vozili s traktorji na biopljin, vsekakor obstajajo, toda za to bo treba združiti raziskovalne naštete, se opreti na lastno »pamet« in ne enostavno prenesti tuje sisteme v naše razmere,« pravi Rajko Bernik.

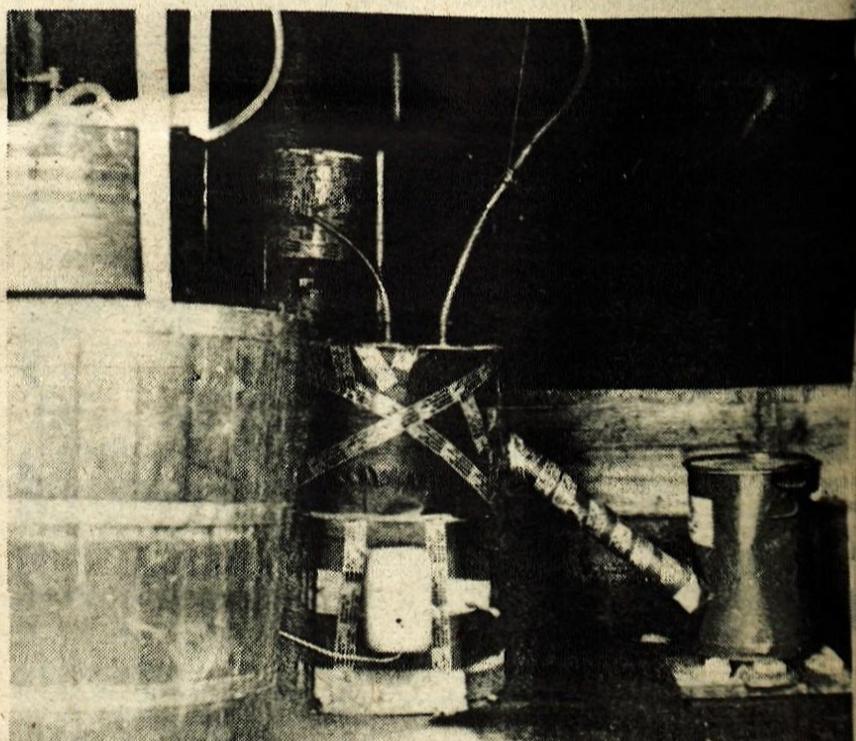
Njegove poskuse redno spremljajo strokovnjaki Kmetijskega inštituta Slovenije in Biotehnične fakultete iz Ljubljane. Njim oddaja v analizo gnojevko pred procesom in po njem. Tudi ob našem obisku nam je Rajko dokazal, da gnojevka ni le uporabno gnojilo, da vsebuje tudi koristno in vedno iskano energijo – z bioplinom nam je na priročnem plinskem kuhalniku skuhal turško kavo.

C. Zaplotnik

Rajko Bernik: »Zelena energija« nam odteka po kanalih.

jasno odgovoriti na vprašanje, ob kolikšnem številu goved oziroma ob kolikšnem dnevнем dotoku tekočega gnoja je naprava še gospodarsko upravičena. Dobiveni rezultati se sicer dočak približuje teoretičnim, toda ob tem se takoj tudi postavlja dvom, ali bi se tudi večji sistem obnašal povsem enako,« samokritično ocenjuje sedanje poskuse Rajko Bernik.

Naprava za pridobivanje bioplina, namenjena zgorj poskusom, na Bernikovi kmetiji v Žabnici. – Foto: Foto: C. Z.

razlike dohodka nad mejnim zneskom, torej so vsi oddajalci oproščeni plačevanja davka do 30.000 dinarjev dohodka. Drugače pa je v drugih gorenjskih občinah. Pri oddajalcih, ki z doseženim dohodkom presežejo mejni znesek, davčno osnovno ugotavlja celotnega dohodka. To je ob vedenju na Tržiču, Škofjeloških in na Jesenicah kaj lahko zgodi, da bo oddajalec, ki bo s svojim dohodkom obtičal tik pod mejnim zneskom oproščen davka, drugi pa, ki ga bo le malce presegel, bo plačal davek od vsega doseženega dohodka. Nič kaj stimulativno ni to, kot da bi hoteli reči oddajalcem opremljenih sob turistom: pazite, da ne boste delali preveč. Le v radovljški občini, z lestvico pričevanja stroškov pa deloma tudi v jesenški občini, so se izognili temu stimulativnemu učinku obdavčevanja.

Ce je torej po novem nastala neenostnost pri oproščitvah plačevanja tovrstnega davka, pa bodo morali lastniki privatnih turističnih sob, ki bodo presegli mejne zneske letos plačati v posameznih občinah različno visok davek. Izračunali smo, koliko davka bodo v posamezni občini plačali pri 100.000 dinarjih letnega dohodka: v Škofjeloški, kranjski in tržiški občini 8.500 dinarjev ozira 8,5 odstotka, od celotnega dohodka, v radovljški 4.200 dinarjev ali 4,2 odstotka in v jesenški občini 5.100 dinarjev ali 5,1 odstotek.

Zastavlja se seveda vprašanje, kakšen je bil motiv takšne neenostnosti. Denar, ki se z obdavčevanjem dohodka od privatnih turističnih sob neneha, prav gotovo ne. Lanski zneski so bili kaj skromni: v Škofjeloški občini je 12 zavezancev plačalo 39.944 dinarjev davka, v tržiški trije 10.092 dinarjev, v radovljški 327 zavezancev 459.733 dinarjev, v jesenški 181 zavezancev 847.836 dinarjev.

Letos bo zavezancev še manj. V kranjski občini predvidevajo, da med 62 lastniki privatnih turističnih sob tri četrtine oproščenih plačevanja davka, v Škofjeloški občini so lani le štiri presegli 50.000 dinarjev letnega dohodka iti.

Problematika zasebnih turističnih sob je kompleksa, davčna politika je le v člen urejanja razvoja te dejavnosti. Toda že pri tem členu, ki naj bi vplival spodbujevalno, smo kljub dobremu namenu dobili neenoten in nestimulativni sistem obdavčevanja te dejavnosti. Kot izjemo lahko podprtamo le radovljško občino ter deloma jesenško.

M. Volčjak

Povezani s KS, premalo pa delovnimi kolektivi

Predosijje — Celodnevna osnovna šola Josipa Broza-Tita je bila v letu tega tedna povsem tiha, le delcev predšolskega varstva je siliati sneh in čebljanje cicerov. Osnovošolci te naše prve celodneve šole na Gorenjskem so že vsi odšli na zaključne šolske leta. Zato je utihnil tudi njihov radio, ki se je vse letošnje leto s poročili o zunanjosti in politiki, s šolskimi novicami in glasbo, bodicami na učiteljev, s sestavki o vedenju v podobnih oglašal trička na teden.

Šolski radio so vodili učenci, ki samostojno zdaj že družljako leto, je povedala poslovna ravnatelja Marjeta Lapanja, tudi vse sestavke so pripravljali prisotnost vzgojiteljev ob tem skoraj le simbolična. »Šolski radio na celodnevni šoli v Predosljah je ena od vrst interesnih dejavnosti, ki jih na šoli ponavzeto gojijo že vse do sredo prehoda na celodnevni pred šestimi leti. Včetek učencev na šoli je vključeno v interesnih skupin, od katerih jih približno polovico vo-

V celodnevni osnovni šoli v Predosljah je šolski pouk enakovreden interesnim dejavnostim — Prav zato si pedagogi na šoli prizadevajo, da ne bi bilo učenca, ki ga ni mogoče navdušiti za noben krožek ali šport — Težave pa so s tehničnimi dejavnostmi, pri tem najbolj pogrešajo sodelovanja z OZD

Med šolskim letom pa je treba resno in zavzeto slediti pouku, sodelovati v interesnih dejavnostih in se skozi šolsko samoupravo pripravljati na kasnejše delo in življenje.

A SOLA JOSIP BROZ - TITO
SO - PREDOSLJE - 1973

proslava je večnamenski prostor, ki služi obenem tudi za vse, nabit polet. V letnem letu je bilo na šoli 461 učencev.

Učilski mentorji, ostalo položa zunanjji sodelavevi.

Učilski mentorji, ostalo položa zunanjji sodelavevi. V tem ko je lani ostalo izvenih skupin le 6 učencev, ki jih imam ne šport, ne likovni krožek, ne glasbeni ali dramski ali kajaki od tehničnih dejavnosti, pa na šoli štejejo domala za svoj del, ker je izven interesnih dejavnosti ostalo okoli 40 nevključenih. Vendar pa je treba povezati so med šolskim letom izgubiti.

bili dva zunanja mentorja, tako da sta dva krožka tehnične dejavnosti odpadla. Sicer pa niti ni tako redko, da so nekateri učenci vključeni kar v šest različnih skupin.

»Ugotavljal smo že, da se v interesne skupine ne vključujejo slabši učenci, ki morajo vse svoje sile uporabiti za obvladovanje učne snovi, radi pa bi jim kljub temu vzgudili interes vsaj za eno od skupin, ki jih imamo.

Takole sproščeni in nasmejanji so seveda lahko le učenci, ki imajo do dneva, do ure preštet in odmerjen čas, ko nastopajo počitnice.

Sodelovanje otroka v interesnih dejavnostih, poudarja Marjeta Lapanja, »je še kako pomembno predvsem v sedmih razredih, ko se je treba že odločati za bodoči poklic, otrok pa najpogosteje prav pri interesnih dejavnostih pokaže svoja bodoča poklicna nagnjenja.«

Težko bi našeli vsa priznanja in nagrade, ki so jih šoli priborili s

Osnovna šola Josip Broz Tito v Predosljah je bila prva celodnevna šola na Gorenjskem, zato so jo v zadnjih desetih letih obiskale številne delegacije in se seznanile z načinom dela na šoli.

svojim znanjem in prizadevanjem učenci v najrazličnejših dejavnostih: uspešni so bili tako na jugoslovanskih pionirskih igrah, izkazali so se v nedavni akciji NNNP, na delovnih akcijah za ureditev krajevne skupnosti in okolice šole, priznanje so prinesli in občinskih in republikega tekmovanja matematikov, s

skozi njihovo aktivnost v interesnih skupinah razvija njihova samostojnost in velika pripravljenost poprijeti za vsako delo. Pri nas gre vse zlahka, nič ni treba prositi ali siliti, ideje in zamisli se v sodelovanju z učenci zlahka uresničujejo. Prav to pa mladim daje občutek, da je njihov prispevek cenjen: danes se od mladih ne zahteva in pričakuje le šolsko znanje, pač pa pripravljenost in samoinicativnost, kar olajšuje vključitev v kasnejše delo in samoupravno urejanje različnih področij dela in življenja.«

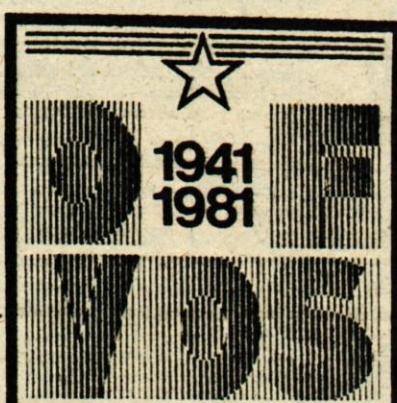
V prihodnjem šolskem letu se koncept dela in življenja na osnovni šoli v Predosljah ne bo menjal, razen seveda, da bodo skušali učiti učence, da se bodo znali učiti, kar je modernejša in bolj sprejemljiva metoda šolskega dela, ob tem pa seveda nadgrajevajo šolsko znanje v interesnih dejavnostih. Nadzore se trudijo, da bi do jeseni spet našli mentorje za tehnične interesne dejavnosti. Predvsem si želijo sodelovanja z organizacijami združenega dela. Šola ima vse pogoje za delo v krožkih tehnik, le strokovnjakov nima. Verjetno bi sodelovanje šol in organizacij združenega dela moral obravnavati koordinacijski odbor za celodnevno osnovno šolo pri Občini SOZDL.

Ko na celodnevni osnovni šoli v Predosljah zazvoni zvonec za 80 minutni opoldanski odmor, mora sesti h kosil vsak od 461 učencev. Poleg učenja je kosilo najbrž edina obvezna stvar na šoli, ki se ji ne sme izmkniti nihče. Vsebinsko prepletanje pouka in interesnih dejavnosti namreč kljub dvema oziroma trem daljšim odmorom pobere mladim toliko energije, da bi izmikanje malici in kosilu, kar na klasičnih šolah ni redko, pomenilo vendarle preveliko škodo razvijajočemu se mlademu organizmu.

L. M.

Letos mineva 40 let od ustanovitve Varnostno obveščevalne službe — VOS pri Osvobodilni fronti — Na proslavi 19. septembra v Tacnu bo govoril tovarš France Popit

Najsmeljši, najdrznejši

Učilna — Morda smo delali ter vrlim fantom in dekle-napogumejškim, najdrznejšim petiči upora pri nas, ki jih je podlina fronta namenila za ponaloze. Nismo jim še dali, da bi se zbrali skupaj, kot jih vse naše brigade, naši, da bi proslavili, da bi se vsoj poznali. Kajti delo vovscev je tako konspirativno, tako zaupljeno le malokateri vedeli za delo, ki so se pa prav tako isti cilj: izriniti sovražnika.

Pred petimi leti, ob 35-letnici je bil prvi širši posvet nekdanjih vovscev, letos, ob 40-letnici pa se bodo prvič zbrali vsi preživelji. 1035 jih je menda še med nami. Mnogi so padli. Mnogi so ostali celo anonimni.

Kaj je bil VOS, ki je še danes tako skrivenosten, ko si novinarji skoraj ne upamo pisati o njem. VOS, varnostno obveščevalna služba Osvobodilne fronte je bila posebna borbenega organizacija OF slovenskega naroda s posebnimi in izrednimi pooblastili vodstva narodnoosvobodilnega gibanja za zbiranje podat-

kov o okupatorjih in njihovih petokolonskih pomagačih ter za varstvo pred sovražnimi obveščevalnimi službami, narodnimi izdajalcemi in reakcionarnimi kontrarevolucionarnimi silami, ki so iz razrednih razlogov sodelovali z okupatorji.

Ustanovil jo je Centralni komite KPS 15. avgusta 1941 v Ljubljani iz spoznanja, da resnične in popolne svobode ni mogoče dosegati brez boja proti sovražniku tudi v zaledju. Vendar ne toliko voditi borbo, temveč bolj odkrivati sovražnikove nakane, udariti po sovražniku na najbolj

občutljivih mestih v Sloveniji. Bila pa je to edinstvena organizacija ne le v Jugoslaviji temveč v celi okupirani Evropi.

Člani VOS so se uspeli že v letu 1941 vriniti v najvišje vrhove policije, v kvislinske štabe, Gestapo, OVR, odkrivati komandante kontrarevolucije pri nas. Uspehi so bili še večji, ker je več kot 300 pripadnikov tedenje policije prestopilo na našo stran in se vključilo v skupno fronto, po drugi strani pa je bila varnostno obveščevalna služba tesno povezana z množicami.

Ustanovljena v Ljubljani, se je širila najprej v Ljubljani, centru kontrarevolucije, razmahnila pa se je organizacija VOS najbolj do leta 1943, ko je bila ustanovljena praktično v vseh slovenskih pokrajnah. Prej, v letu 1942 je bila ustanovljena le še v Novem mestu. VOS je spočetka vodil kolegij, od februarja 1943 pa centralna komisija VOS (CK VOS), oba pa sta bila odgovorni CK KPS. Pripadniki VOS so bili najzanesljivejši ljudje, člani KPJ in SKOJ, kandidati partije in nje in simpatizerji. Čeprav je uživala množično podporo, sta bila njeno delo in mreža stroga konspirativni.

VOS je bila sestavljena iz dveh delov: iz obveščevalne službe (OS) in iz varnostne službe (VS). OS se je delila na civilno in vojaško, civilna pa na posebno in množično. Najbolj pomembna pa je seveda bila obveščevalna služba. Ta ni bila razpredelana samo doma, temveč tudi zunaj naših meja: v Rimu, Parmi, Celovcu, Budimpešti, Bolonji, Padovi, Vicenzi, Udinah in drugod. Izredna je bila organiziranost VOS: tu ni bilo nobene stihije, vsak korak je bil stvar odločitven.

1943. leta so bile organizirane okrožne komisije VOS, za Primor-

sko, Gorenjsko, Štajersko in Korosko. Organiziranih je bilo 36 okrožnih komisij. Delo okrožnih komisij na Dolenjskem in Notranjskem je vodila neposredno centralna komisija VOS. Okrožne komisije so vodile delo rajonskih poverjenišev, te pa delo krajevnih poverjenišev VOS. V vsakem okrožju je bil oddelek VS, razdeljen na več grup. Proti koncu leta 1943 so se nekateri oddelki VS na Primorskem formirali v varnostne bataljone; prvi bataljon je bil ustanovljen na Dolenjskem 18. septembra 1943.

Po kapitulaciji Italije je VOS na osvobojenem ozemlju skrbela za javni red, preganjala kriminal in opravljala funkcijo kazenske preizkave in tožilstva. Na podlagi podatkov VOS je bil v Kočevju od 9. do 11. oktobra 1943 prvi javni sodni proces proti vojnim zločincem v okupirani Evropi.

19. februarja 1944 je SNOS ukinil VOS kot posebno in izredno organizacijo, njene organe pa vključil v redno organizacijo odseka za notranje zadeve pri predsedstvu SNOS. VOS je bila po vojni odlikovana z redom narodnega heroja in je dala iz svojih vrst šestnajst narodnih herojev.

Večina teh mladih in pogumnih fantov je po vojni ostalo v vrstah narodne zaščite in na številnih odgovornih funkcijah v našem družbenopolitičnem življenju in gospodarstvu.

19. septembra letos se bodo prvič zbrali. Ob tej priložnosti, na proslavi v Tacnu, bo spregovoril tovarš France Popit. Ta dan pa bo v Izobraževalnem centru v Tacnu pod Šmarino goro odprtta zbirka VOS, ki bo pokazala njeni vlogi na naši borbi in bo tu ostala kot stalna razstava.

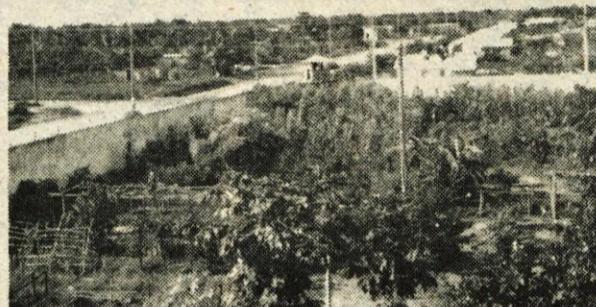
D. Dolenec

Tomo Križnar

43

Z MOPEDOM PO JUŽNI AMERIKI

V tem vrtu znotraj zapora so uspevale tudi »nore gobe«

Rdeči fant mojih let je v zaporu Boa Viste že tri leta. Pred štirimi meseci se je napisil pretihotapljenega špirita, ukradenega v doktorjevi sobi. Potem je zbijal in norel. Administrator mu je naložil mesec samice. Neki stražar mu je preskrbel novo steklenico špirita, zatriti naravnih nagonov po svobodi so mu udarili na plan in samico so mu podaljšali še za nedoločen čas.

Slišim ga, ko pravi, da se bo pokončal. Z glavo, pravi, da bo tako udaril ob zid, tako močno udaril, da bo konec za vekomaj.

Cutim, kako včasih diha, globoko in hropeče, da se tudi v moj prostor seli satanski nemir divjega fanta, vajenega le sonca, savane in neukročenega gibanja.

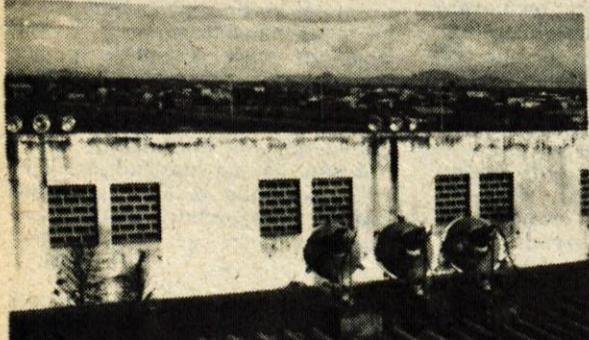
Fanta so arretirali, ker se je stepel s pijanim belim zlatokopom, ko mu je le-ta zalezoval sestro. Ko bo prišel ven, bo na leta njegove mladosti le še grenak spomin.

Besen sem, ko vidim propadati indijanske ljudi. Za Brazilce je najboljši Indijanec še vedno mrtev Indijanec. Brazilija je dežela, kjer družbi vladajo zakoni naravnega okolja. Zakoni džungle. Pravica močnejšega. Indijanci so zrinjeni v rezervate, običajno na najslabšo zemljo. Kolonialisti s puško v desnicni in križem v levici so pobijali, zastrupljali. Se pred tremi leti smo videli originalne posnetke, kako so graditelji ceste Perimetral de Norte rezali gonjenjem Indijancem genitalije in jih jim vtipkali v usta. Stare zgodbе, ki smrde po naftalinu. Svetovno časopisje tega procesa uničenja zahodu tuje kulture ne omenja več. Ljudje na kavčih pred televizorji so se spriznili z dejstvijem, ki jih že dočasijo. Saj vendar to ni naš problem. S tem naj se ukvarjajo pristojne vlade. Da, ukvarjajo se, tako da genocid podpirajo. Voditelju indijanskega združenja Brazilije lani niso hoteli izdati izstopnega vizuma, da bi se udeležil konference za zaščito človekovih pravic v Švici.

V brazilskeh časopisih se vsake toliko pojavi članek katolikov, ki skrbi za zdravstvene in izobraževalne potrebe plemen na bogatejšem vzhodu dežele. Člankopisci se hvalijo s številkami »divjakov«, ki so jih spravili iz džungle, oblekli in pokristjanili. Kaj se dogaja z njimi naprej, ne pišejo. Tudi Vatikan ne zanima. V glavnem: misijonarji so od Svetega sedeža dobili svoj denar in zgodba naj bi se pri tem končala.

V Boa Visti sem videl take Indijance, ki so se po nasvetih misijonarjev prišli civilizirati. Doli ob reki jih najdeš. V barakarskem naselju. 90% špirit pijejo in toplo gledajo v blatno vodovod... Njihove hčere se prostituirajo za 50 cruzerov, takoj zraven v zanemarjenih barih, kjer noč in dan gore rdeče luči. Delo na farmah dobe le redki. Kravarji so za hrano in obleko. Za tranzistor varčujejo leta in leta.

Indijanska zemlja? Brazilija, Amazonija bo zemlja prihodnosti! Pa Indijanci? To niso črnci! Še nekaj let bodo lovili ribe,

Za varnost je poskrbljeno

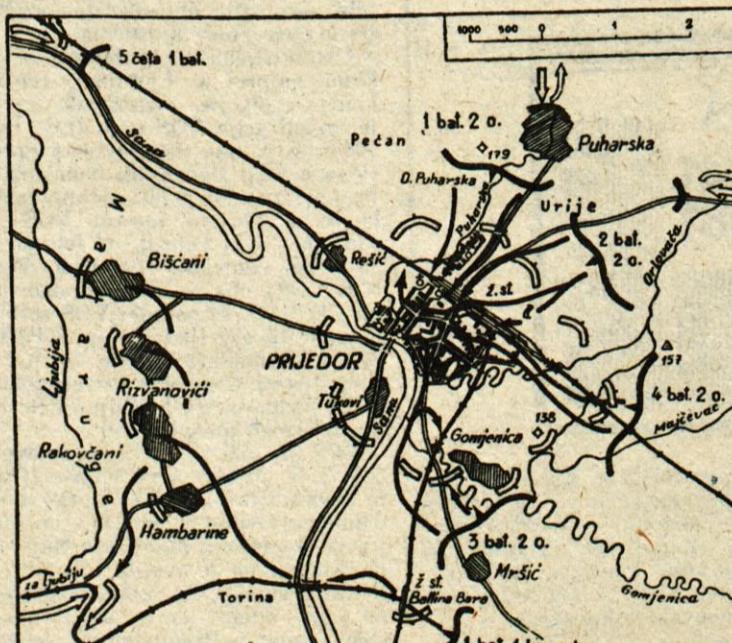
BRANKO BABIĆ

13

NA KOZARI

Pri napadu na Prijedor smo prvič uporabili taktiko klinov. Sicer pa so kozarski partizani že imeli nekaj podobnih izkušenj, ki so si jih pridobili v mnogih napadih na manjša oporišča, ko so jih v silovitih juriših osvajali. V teh napadih je že deloma prihajala do izraza taktika klinov. Toda v tako obsežni operaciji, kot je bil napad na Prijedor, je bila ta taktika sprejeta v načrt napada kot temeljni element, ki naj pripelje do hitrejšega zloma sovražnikovega odpora. Borci, domačini iz Prijedora in bližnje okolice, so dobro poznavali teren in so z večmesečnim obleganjem spoznali obrambne položaje sovražnika. Od partijske organizacije v Prijedoru smo tudi dobili podrobni načrt o razporeditvi sovražnikovih sil, njihovi moči in človežitvi. In končno je bilo prebivalstvo pri Prijedoru vseh treh narodnosti (Muslimani, Srbi, Hrvati) v ogromni večini na naši strani. Vse je govorilo v prid taktike klinov, na kateri je slonel načrt napada. Pismeno povelje za napad je ohranjeno in je silno zanimivo za presojo ravni organizacije ter stra-

teške in taktične sposobnosti naše vojske, ko je kot nova armada še nastajala. Določeno je bilo, da polovica sil 2. krajiškega (kozarskega) odreda sodeluje v neposrednem napadu, drugi del pa se razporedi v zaščito proti morebitnim sovražnikovim poskusom, da iz drugih po-

Napad na Prijedor

Povest iz XV. stoletja

JANKO BRUN 16

Sonce ne ljubi vitezov

Naslednje jutro sta Celec in Klemen s spremjevalci odjezdila tiho in brez slovesa. Breški gospod je še spal.

Celec se je prijel malo za čelo in nekaj mrmral pred se. V razbiti sobi je pustil mošnjo cekinov. Kakor da mu je nerodno ob takih občutljivosti, je dejal Klemen:

— Starec nima prav nič pod palcem. Kako pa naj nadomesti uničeno. Včasih pa je bil velik vitez. Mnogo bojnih spretnosti sem se naučil od njega. Tudi tebe sem jih naučil. Mar naj sedaj ne pomagam staremu prijatelju.

Ko pa se je na svežem vetru udobrovoljil, potem ko je popil nekaj krepkih požirkov, je rekel:

— Vidiš kam človeka pripelje meč. Na beraško palico. Namesto da bi se ga cesar usmilil in mu daroval kakšno donosno posest, ga še spoznal ni. Daniel pa je bil preneroden, da bi se na dvoru izkazal. Bolj mu je pristojal meč. On se je bojeval za cesarja, dvorni lizuni pa so obirali sadove njegove krvi. Le dobro se naglej vsega, ne vodim te po svetu kar tjavdan. Marsikaj se boš moral še naučiti.

Občudovanje, ki ga je Klemen začutil do morja, potem ko ga je prvič zagledal, se je umaknilo občudovanju Benetku.

Z odprtimi očmi in usti je zjal okrog sebe in se čudil. Mogočne in čudovite palace so ga popolnoma prevzele. Ob velikih bojnih ladjah pa se je počutil drobnega.

— Vrvež pa je bil nemogoč. Kaj takega menda ni bilo nikjer na svetu. Kanali so bili zatlačeni z gondolami, vsi trgi zasuti s stojnicami. Trgovalo se je in trgovalo. Orjaške ladje so odpirale svoje trebue in bruhalo na dan velikanske množine prečudovitega blaga. Vse je drvelo in tekalo. Sijajna poslanstva iz cele Evrope so se drenjala med to ponorelo množico. Poslanici so vihali nosove nad drhaljo, toda ni se dalo pomagati. Njihove gondole so se zaletavale v tovorne čolne, naložene z različno robo. Od svile do cinobra, žita in vina.

Tempo življenja je tukaj ubijajoč in nevreden civiliziranih ljudi. To je svojemu vladarju zaupal franskoški poslanik.

Celec pa je dejal Klemen:

— Vse skupaj je, če povemo po resnici, nakradeno. Poštenja je tu toliko, kot črnega za nohtom. In pomignil mu je proti odprtemu morju. Klemen, ki se je sklanjal čez rob čolna in poigraval z vodo, je sledil njegovemu pogledu. Tam sta bili v bleščavem soncu zasidrani dve bojni ladji, podobni plavajočim trdnjavam. Na njunih jamborih je vihrala zastava beneškega leva, na sinjem ozadju podobna peruti roparskega ptiča.

In Klemen si je moral priznati, da je nekaj resnice v Celčevih besedah. Ko se je šel priklonil pred serenissime, se je Celec opravil po ogrsko. V krvno in zlato. Dragocene oblačila je dal tako na gosto obšti s cekini, da je jemalo vid. Preklinjal je sicer neznosno vročino vendar se ni hotel predati. Rekel je da zastopa mogočnega kneza in da se ne spodobi priti pred napihnjene trgovce v revnih cunjah. Za ustvarjanje vtisa na latince so se mu zdela nemška oblačila preskrroma.

Tudi Klemena in spremjevalce je sijajno opravil. Nato se je vse do sprejema držal tako košato, kakor da je sam cesar.

Ne glede na zunanjost so ga zaposleni benečani prijazno sprejeli.

V njihovih večnih vojnah z Krškimi knezi, z dalmatinskim mestom je bil dobrodošel vsak zaveznik.

Toda njihova prijaznost je bila dvoren način. Sprejemali so tudi odposlance avstrijskega vojvode in skušali izigrati drugega proti drugemu. Prav nobene želje niso imeli, da bi se nekega dne na severu pojavil kakšen mogočen sosed.

Celec se je zadržal in modro pogajal. Zvezer pa je v navadni obleki, pod katero je nadel oklep, odhajal k franskomu poslancu.

S seboj je jemal samo Klemena. Tam sta oba politikanta meštarila in sklepalaj najdržnejše pogodbe, ki so se naslednjega dne znova razdrle.

Oba sta najemala vohune in plačevala velikanske vsote denarja raznim odposlancem, plemenitašem, cerkvjenim in drugim pomembnim ljudem. Vsak je namreč hotel vedeti več od drugega in priboriti kakšno točko v prid svojemu gospodarju.

Iz sprejemov pri Francuzu je Celec posiljal Klemena samega na njun stan, on pa se je odpravil v javne hiše in tam kockal do jutra.

Kocke so bile njegova silna strast, za katero bi prodal vse na svetu.

Vitez Lacki se je razšopiral v Celčevi graščini, kakor orel v gnezdu. Kapitan Klemens mu je pomagal pridobiti nazaj vse izgubljeno premoženje. Klemens se je pobrigal da je ukrotil uporne kmete, ki so pregnali Lackega. Kljub njihovi pravčni zadavi, zanje se je potegnil celo vicedom, jih je Klemens napadel z ognjem in mečem. Vse zajete je dal pretepsi s palicami, tri moške pa so navlekli na kole.

Te divjaške navade si je Klemens navzel na Vlaškem, kjer se je bojeval s Turki.

stojank priskoči na pomoč obkoljeni posadki v Prijedoru. Za neposredni napad je bil določen tudi batalljon 1. (podgrmeškega) NOP odreda na levem strani reke Sane.

Napad se je začel točno opoldni med 15. in 16. majem 1942. Izbrane enote, ki so imele nalogo, da prodrejo čimprej v središče mesta, so v silovitem naletu prodrele v mesto in za glavnino sovražnikovih sil razvile bitko za posamezna oporišča. Spotoma so zajele dva topa, ki so jih takoj uporabile za rušenje utrjenih postojank v mestu. Istočasno so vse druge sile napadale zunanje obrambne linije. Do osmih zjutraj so bila zavzetna vse zunanjna sovražnikova oporišča in bitka se je v celoti prenesla v samo mesto, ki je bilo ob treh popoldne skoraj v celoti osvobojeno, razen dveh večjih oporišč, kjer so se utrdili ustaši s komandantom posadke, polkovnikom Zlobcem. Tu se je razvila ogorčena bitka, ki je trajala vse do desetih zvečer, ko sta obe opotisi bili dokončno uničeni z ustaši in polkovnikom vred. Ustaši se namreč niso predajali, temveč so se borili do zadnjega moža. Naslednji dan je bila osvobojena Ljubija, uničena pa so bila tudi vsa ustaška oporišča med Prijedorom in Ljubi-

jo. Za naslednji dan smo proslavljali veliko zmago sredi Prijedora. Okrog dvajset tisoč ljudi iz Prijedora in okolice se je udeležil velikega zborovanja v čast zmage in osvoboditve. Navdušene množice iz okoliških srbskih vasi so se v spredu in z zastavami na čelu zgrinjale na ulice Prijedora. Muslimani in Hrvati so prihajajoče srbske množice iz okolice sprva tesnobno pričakali na pločnikih, kot da bi se hoteli oddvojiti od njih. Za trenutek so namreč prevladali stari predsedniki in nezupanje v politiku bratstva, morda celo strah pred srbskimi kmečkimi množicami, ki da prihajajo kot »osvajalci« mesta.

Že med boji za Prijedor je sovražnik poskušal intervenirati iz smeri Banjaluka, Bosanske Dubice, Bosanske Novega in oporišč na levem bregu Sane. Vsi ti napadi

Nov preskrbovalni center na Beli

V torem zjutri so na Koroški Beli uvrstili nov Preskrbovalni center na Beli, ki sodi v temeljno organizacijo Delikatesa. S tem delavci trgovske delovne organizacije Golica Jesenice, kjer je započelo 360 ljudi, letos pa planirajo 10 milijonov celotnega prihodka, posmehujejo srednjeročni načrt na področju investicij.

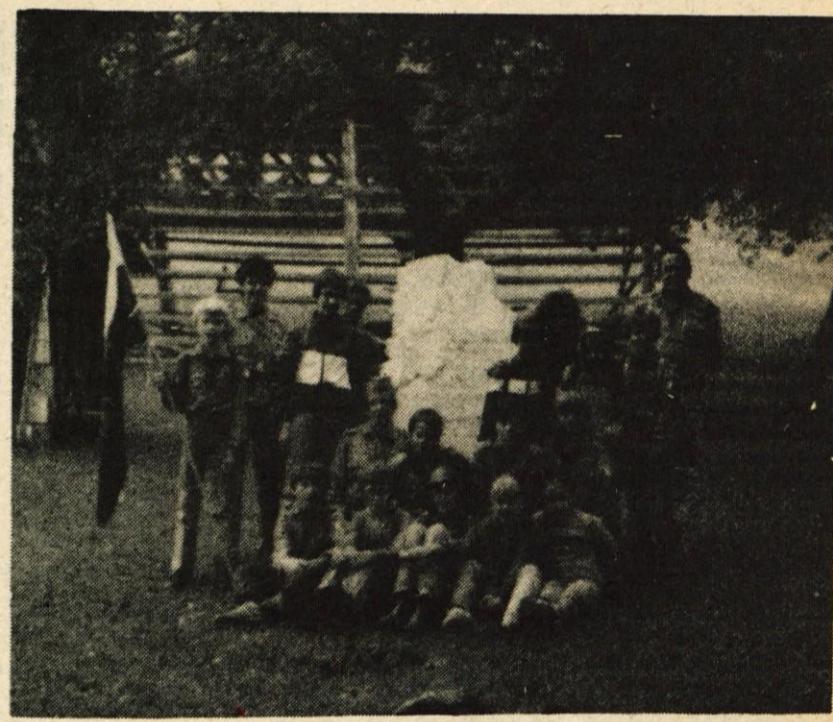
Preskrbovalni center še ni zaključen. Poleg moderne samopostrežne trgovine, ki pomeni obogatitev potrošnje pa tudi boljše delovne pogoje poslovnih, obsega še okrepčevalnik, kjer bodo 1. julija začeli

pripravljati tudi tople obroke, ter skladišče blagovnih rezerv jeseniške občine, ima pa tudi precej večje skladiščne prostore. Sedanja trgovina z okrepčevalnico na Svetinovi cesti je imela skupaj 198 kv. m prodajnih in skladiščnih površin, nov preskrbovalni center pa ima skupaj 1040 kv. m prodajnih in skladiščnih površin.

Delavci temeljne organizacije Delikatesa so že leta 1978 sprejeli sklep, da na Koroški Beli razširijo obstoječo trgovino v nov sodoben trgovski objekt. Tedaj so od Že-

lezarne tudi odkupili obstoječi objekt. Oktobra lani so začeli z izgradnjo skladišča blagovnih rezerv, februarja letos pa z izgradnjo trgovine in okrepčevalnice. Dela je izvajal SGP Gradbinc, TOZD ING Javornik sodelavci, objekt pa bo do konca urejen avgusta letos. Predračunska vrednost objekta se je v tem času zaradi nekaj nepredvidenih del nekoliko povečala in znaša sedaj 23.000.000 din. Sredstva pa so prispevali SOZD ABC Pomurka, občinska skupščina Jesenice, temeljna banka Gorenjske s kreditom in TDO Gofica. Doslej je imela Krajevna skupnost Javornik-Koroška Bela s približno 5800 prebivalci 0,16 kv. m prodajnih površin na prebivalca, sedaj pa jih bo imela precej več. Na najslabšem pa so v jeseniški občini na Blejski Dobravi z 0,06 kv. m prodajnih površin na prebivalca, zato v trgovski delovni organizaciji Golica predvidevajo, da bodo še v tem srednjeročnem obdobju povečali trgovino na Blejski Dobravi, poleg tega pa na Dovjem, na Prešernovih cestih na Jesenicah, izgradnjo nove trgovine pa na Hrušici in platoju ob Karavanškem predorom. Vprašljiv pa je začetek obeh večjih investicij v Centru I na Plavžu v tem srednjeročnem obdobju, saj so pogoji gospodarjenja v trgovini na drobno močno poslabšali in so slabši, kot so predvidevali za to srednjeročno obdobje.

R. K.

Taborniki Kokrškega odreda iz Kranja so se na svojem zadnjem pohodu od spomenika do spomenika, v domžalski občini ustavili tudi pri spominskem obeležju Šlandrove brigade, ki se je po vrtniti z Dolenske 30. septembra 1943 preosnovala in začela z velikimi ofenzivnimi boji proti sovražniku. Spomenik padlim Šlandrovcem na sliki je postavljen na Limbarski gori.

Srečanje pobratimov

Kranj – Pred štirimi leti je bila v domžalu podpisana listina o pobratitvi med kranjskim Planinskim svetom in sedmimi društvami iz drugih jugoslovanskih republik in pokrajin. Predstavniki pobratenih držav se srečujejo redno vsako leto. Letošnje srečanje je bilo na vrnitvi pri Sarajevu. Tudi na tem srečanju so potrdili, da tudi planinci vključno veliko prispevajo k utrjevanju sestava in enotnosti narodov in sredstev Jugoslavije, naše največje vrednote. Gostje in gostitelji so se sed drugim povzpeli na Bjelašnico in opravili pohod na Jablanico. Na tem območju so se odvijali pomembni dogodki iz našega narodnoosvobodilnega boja. V spomin na junake terete so planinci pobratenih mest ustili v Neretvo cvetove rdečih načinov.

nedeljo kurirjem Podlonk

Podobor partizanskih kurirjev Gorenjske in občinska komisija kurirjev pri občinskem svetu ZZZB NOV Škofo Loka skupaj z družbenopolitičnimi organizacijami Škofoke v počastitev 40-letnice dneva borca srečanje in dneva borca srečanje naših kurirjev Gorenjske, ki nedeljo, 28. junija ob 10. uri ponudniku v Selški dolini pri Škofoke – Francu Kavčiču. Te priložnosti bo odkrito spominsko obeležje relejnih kurirjev G-1 na hiši pri Škofoke. Kurirjem, rojenim leta 1941 in starejšim bodo podeljene plakete, zasluznim delavcem – kurirjem pa bodo izročeni na njihovo delo grafike, manjša zlate znake, nekatere organizacijam pa zlate plakete z vencem. Po kulturnem programu bo kulturnem programu bo kurirsko srečanje. Do kraja srečave lahko pridez z osebnimi avtomobili in avtobusom s sedežem po Dašenjski grapični načrti na cesti Češnjica – Dražice, smerokaz.

D. D.

Križe pri Trtiču – Pretekli petek se je v osnovni šoli Kokrškega odreda v Krizah zbral nekaj sto preživelih borcev Kokrškega odreda, da bi na konferenci spregovorili o delu aktivov, ki delujejo po vseh trenutku, ki zaskrbljuje tudi nekdanje borce in aktiviste, o slovensnosti predsednika odbora, ki so jih pripredili in ki jih bodo še organizirali. Poročilo Janka Prežija Staneta zgovorno priča, da je bil odbor v zadnjih treh letih zelo delaven. Spregovorili pa so borce tudi o njihovi knjigi, zanski knjigi in je bila po vseh gorenjskih občinah – razen v Škofoke – enkrat so vse prisotni njihovemu soboru in partizanskemu pisatelju Ivanu Janu dal, za njegov ved kot desetletni trud pri zbiranju gradiva odreda Križe so borcev, po katerih je njihova šola dobila ime, priredili tudi lep kulturni program. – Foto: D. Dolenc

Mladi taborniki po partizanskih poteh

Junija praznujemo taborniki Kokrškega odreda 15-letnico obstoja in samostojnega delovanja na Zlatem polju v Kranju. V svoj delovni program smo vključili tudi ohranjanje in negovanje tradicij NOB; izkušnje naših partizanov vzgajajo tudi naše člane za bivanje v prirodi. Predvsem pa smo se namenili, da bomo hodili po njihovih poteh, po poteh borcev in kurirjev naše narodovsobodilne borbe.

Tako smo taborniki, zbrani v počnodni brigadi, samoupravno izvolili štab, ki je pripravil načrt poti po poteh borcev in kurirjev v domžalski občini.

Pri pohodu smo pričeli ob dnevu mladosti. Naša pohodna enota je krenila iz Domžal proti Ihanu, preko Tabora, Oklega, Žej, Križevske vasi in Grmače do Moravč. Ob vsakem spominskem obeležju smo se ustavili in s pesmijo in cvetjem počastili spomin padlim. Tudi svečke smo jim prizgali. Dolgo je bilo to naše potopovanje, saj smo ob 8. uri zjutraj krenili na pot, ob 18. uri smo pa pritisnili zadnji žig v naše knjižice Vodnik.

Drugi pohod smo nadaljevali v soboto, 13. junija in v nedeljo, 14. junija. Z avtobusom smo se iz Kranja odpeljali do Moravč, od tu pa nas je komandant Luka Valič že ob 7. uri zjutraj popeljal po klancu proti Limbarski gori. Žig v naših knjižicah so se množili. Pohod smo nadaljevali skozi Hrastnik, Golčaj, Doline, Sipek do Češnjice. Pot je

bila kar dosti naporna. Kljub temu, da smo taborniki, je bilo tu in tam treba stisniti zobe in se po strmini pognati do spominskega obeležja. Toda naši člani veterani so nas prepričevali, da kdor ni hodil do kolena po blatu, kdor ni bil na marsih žezen in lačen, kdor ni preizkusil napornih partizanskih maršev, ta ne more prav spoštovati svoje domovine in ljubiti njenih lepot.

Ob mraku smo se ustavili na 12. kontrolni točki – Češnjice. Prespali smo kar na seniku najbliže kmetije. Tudi to je bilo posebno doživetje. Ob sedmih zjutraj smo pot nadaljevali.

Pohod v nedeljo je potekal preko Zlatega polja, Trnovč, skozi Lukovo bolnišnico in Rudnik v Radomlje. Ta pot je bila bolj zanimiva, saj je vodila skozi vasi. Vabilo so nas rdeče jagode in borovnice ob poti. Tudi žulje smo imeli, toda kljub temu je našo kolono spremljala odločna partizanska pesem.

Dve desetini nas je šlo tokrat na pot. Mladi taborniki smo bili stari od 9 do 13 let. Le širje veterani so bili z nami. Veliko lepega in zanimivega smo videli na tej poti. Prav bi bilo, da bi bilo takih pohodov več, da bi vključili ne le tabornike, temveč prav vso mladino. Mi smo bili s pohodom, vodstvom in v vsem kar smo videli in doživeli, več kot zadovoljni.

Pohodna enota Kokrškega odreda Kranj

PA NISMO SE UKLONILI

upora je bilo v Poljanah in v okolici, vendar so se napredni domačini organizirali tudi v drugih krajih in se pripravljali na upor proti okupatorju.

»Da Nemci ne prinašajo nič dobrega, smo se najprej zavedli, ko je bila prepovedana slovenska pesem in, ko na uradnih napisih nič opravil, če nisi znal vsaj za silo nemški,« pripoveduje Jernej Jezeršek iz Hotavlj. Rojen je bil pri Škrbinu v Stari Oselici in 26 let mu je bilo, ko se je začela vojna. »Kjerkoli so se ljudje zbirali se je že poleti 1941 govorilo, da se pripravlja upor in da se bo prava vojna šele začela. Moj brat Boštjan in Franc Guzelj iz Nove Oselice pa sta že bila organizirana v OF in sta okoli sebe zbirala somišljenike in na vseh sestankih so veliko razpravljali o položaju na fronti in o prvih vesteh o uporu proti Nemcem.«

Boštjan je šel novembra v partizane in okoli 20. decembra se je vrnil domov z nalogom, da organizira odhod fantov in mož v partizane. Naročil mi je, da vse v vasi obvestim, da bo naslednjega večera pri Škrbinu sestanek, na katerem se bomo pogovorili o uporu proti Nemcem. Res jih je kar precej prišlo in navdušenje je bilo veliko. Misili smo, da bo vojne hitro konec, posebno še, ker nam je Boštjan zagotovil, da je Nemci malo in da jih bomo v nekaj tednih pregnali. Tiste, ki se sestanka niso udeležili, smo naslednji dan obiskali in Boštjan jih je opozoril, da ne morejo biti neodločni doma, temveč je treba sedaj misliti na upor. Spominjam se, da bi se bili pri enih skoraj stepili, ker se nikakor niso mogli odločiti in so hvalili okupacijo.«

Naslednji večer so se tisti, ki so se odločili za odhod v partizane, zbrali na Petelinovščinu v Oselici. Kakih 20 jih je bilo in vsak je prinesel orožje, kakršno je pač imel. Puško, težje orožje ali pa tudi le bombe. Naprej so odšli le tisti, ki niso imeli »zadržkov doma«, se pravi, fantje, ki so bili najmočnejši in brez družin.

»Tedaj se je bolj kot za število partizanov šlo zato, da se ljudje seznanijo s tem, da se pripravlja oborožena vstaja in da bodo doma vsi pripravljeni in bodo zgrajeni za orožje, ko bo potrebno. Pa tudi zato, da bodo povsod vedeli, da je v gozdovih domača vojska in ji bodo pomagali, če bodo prišli v določeno vas.«

Se isti večer so krenili proti Žirovskemu vrhu. Ponoči so prišli do Tkavca na Trebišjo in že ko je bilo svetlo so prešli most čez Soro, ki na srečo ni bil zastražen. Najprej so se ustavili pri Kovšku v Kladju, kjer je bil tudi zbor, od tam pa so nadaljevali pot na Javorč in do Brdarčka v Žirovskem vrhu. Počakali so noči, potem pa so krenili proti Vinharjem, kjer so se sesli z borcev Poljanske čete, ki jih je vodil Jaka Bernard in se pravkar pripravljali na napad na Poljane.

»Oni so šli na Poljane, mi, novinci, pa na Valtrški vrh, k štabu Cankarjevega bataljona. Tam so me takoj določili za pomočnika v kuhinji. Bilo je ravno na božični dan in bilo je mirno. Prav praznično. Že naslednji dan pa so nas opozorili, da so Nemci bili na Paziški ravni in da se zbirajo tam okoli Gabrka. 27. decembra smo doživeli ognjeni krst. Nemci so prišli poti in jih je stražar zagledal iz takšne bližine, da ni več mogel streljati. Komaj je pritekel do Jakopca, kjer smo bili, se je začelo pokanje. Kuhar, iz Stražišča pri Kranju je bil doma, je zgrabil puško in zdrel proti njim in takoj padel. Lazarjeva fanta iz Stare Oselice sta ga hotela pobrati in sta kar zravnana tekla čez ravnino. Pa jo je Janez skupil v vrat. Na srečo ni bilo nič hujšega. Le nekaj dni je hodil obvezan naokoli. Čeprav smo bili brez vseh vojaških izkušenj, mnogi še pri vojakih niso bili, smo napad odbili. Le nekaj ranjencev smo imeli.«

Zvezek se spominjam, smo od Jakopca gledali bo breg dol na neko jaso. Pa prav ni nekdo, glej, tam spodaj trije leže. Bil je mrtev mitraljezec in njegova pomočnika. Jakopcev hlapec je ponoči

šel po mitraljez in ga skril doma, da ga bo vzel, ko bo šel v partizane.«

Partizani so se še isto noč umaknili v Sopotnico, Nemci pa so naslednje jutro delali preiskavo pri Jakopcu in Koširju na Viltrškem vrhu in našli so mitraljez. Znesli so se nad hlapcem in gospodarjem ter ju ubili. Domači so ju položili na mrtvaški oder, kar je Nemci so stogotilo, da so obe domačije požgali.

Cankarjevi so se v začetku januarja umaknili v Dražgoše in tam je Jernej izgubil brata Boštjana. Padel v Bičkovem vodu. Po bitki so se v mrzli zimi umikali na Jelovico in nazaj mimo Dražgoš na Mohor in Lavatarski vrh pa v Zalubnik in Rovt v Selški dolini, od tu na Malenski vrh, v Žltino in na Črni kal. Ker ni nič kazalo, da bi lahko v tako veliki skupini skupaj prebili zimo, so se razdelili na štiri skupine po 15 in eno z 20 borcev in vsaka naj bi prebila na varno in prezimila kot bo pač mogla. Skupina, v kateri je bil Jernej, je nazadnje prišla v Staro Oselico k Rotovšči in čeprav so šli čisto tihomimo Topličarju, so na Hotavljah že drugi dan vedeli, da ima Rotovščan pod streho partizane. Zato so se kasneje razdelili še na manjše skupine, ki so se laže skrivali do pomlad. Jernej se je zatekel domov in je delal na terenu.

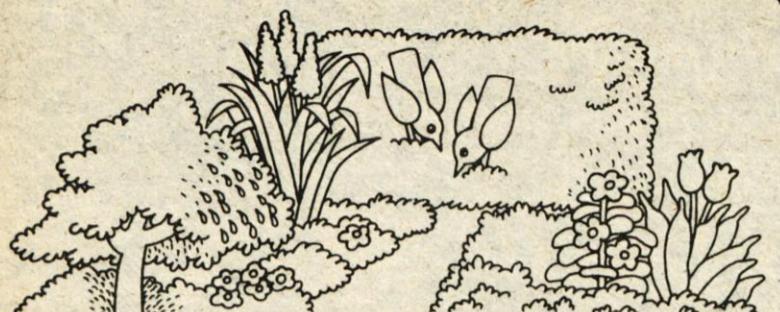
Zaradi izdaje, nekdo od ujetih borcev ni zdržal mučenja, pa se je spomladi, 28. aprila je bilo, zgrnil črni dan na tiste, ki so pomagali in sodelovali s partizani. Odgnali so Šrbinove, Pleskarjeve pa Graparjeve in druge, okoli 30 ljudi iz Oselice. Najprej v Škofo Loko in potem v Begunje.

»Deset nas je že bilo na plakatu, obsojenih na smrt. Vendar so nas priključili transportu za Mauthausen, kjer smo do oktobra čakali v bunkerju na izvrbitve sodbe, vendar so nas tedaj poslali v barake. Mesec dni kasneje sem bil priključen transportu invalidov na Dachau in svobodo sem dočakal v podružnici tega taborišča v Allachu. 28. aprila, 1945, to je točno tri leta zatem, ko so nas Nemci odpeljali, so nas osvobodili Američani.«

L. Bogata

Dvajset nas je prišlo

štirideset let bo minilo decembra od znamenite poljanske vstaje, ko je leta 1941 odšlo partizane več kot 300 mož in fantov in tako izdelitev domače doline. Središče

Ta mesec na vrtu

Pri stebelnih vrtnicah moramo večkrat pogledati, če so dobro privezane, da jih ne polomi veter. Pri tem ne pregledamo samo, kako je vrtnica privezana, temveč moramo tudi ugotoviti, kako stoji kol. To je zlasti važno pri kolih, ki so že stari. Najraje se kol prelomijo v višini tal. Vrtnice moramo tako trdno privedati, da se tudi ob hudem vetrju ne drgnejo ob oporo.

Ob toplem vremenu se na vrtnicah zelo razširijo listne uši. V boju z njimi ne smemo popuščati. Posebno skrbno moramo paziti na vršičke poganjkov, na njih se uši najprej naselijo. Napadena mesta moramo popraviti ali poškropiti z ustreznim sredstvom.

Na vrtnicah lahko hkrati zatramo **pepeljato plesen in pršico**. Uporabiti pa moramo žveplene pravke. Često je bolj preprosto napadena mesta naprašiti z zmletim žveplom, kakor pa uporabljati škropiva. Žvepleni prah deluje dobro samo takrat, če so temperature okrog 20 stopinj C. Ob hudem soncu ne škropimo.

Ob vročem vremenu se pojavi na gladiolih **gladiolni trips**, ki lahko postavi na kocko njihove nadaljnji razvoj. Če na gladiolah opazimo črne, črtaste žuželke, je skoraj gotovo, da imamo opraviti s tripsom. V bližini žuželk so rumenkaste ličinke enake oblike. Trips, ki se pojavi v večjih množinah, ne poškoduje samo gladiolne liste, temveč tudi njihove cvete že v popkih. Trips najbolj uspešno uničujemo z E škropivi. Ker se ta škropiva slabo primejo na liste gladiol, jim moramo dodati sredstvo, ki se dobro prime. Škropljeno moramo tedensko ponavljati tako dolgo, dokler je še kaj skodljivcev. Kjer smo že prejšnje leto opazili na gladiolah trips, je prav, da gladiole škropimo varovno že takrat, ko imajo šele 18 do 20 cm dolge poganjke.

Pri **dalijah** lahko vzgojimo velike koške, če pustimo rastlinam iz potaknjencev samo glavni poganjek. Tako ne zastanejo v rasti samo slabotnejši poganjki, ampak tudi vsi stranski na glavnem poganjku. Poskus pa se resnično splača samo pri sortah, ki imajo zelo velike koške.

Visoke dalije privežemo k opori, da jih ne polomi veter. Kjer kolov pri dalijah še ni, jih moramo postaviti in paziti, da pri zabijanju ne poškodujemo gomoljev. Kole zabiemo globoko, da imajo dalije dobro oporo. Izbrati moramo tako dolge kole, da pozneje ne mole nad rastline. Privežemo jih z močnim vezivom.

Brž ko **ostrožniki** (Delphinium), **pogačice** (Trollius) in **suholetnice** (Erigeron) odcveto, jih porežemo 15 cm od tal in s tem spodbudimo, da delajo nove poganjke. Tako začveto trajnice v jeseni še enkrat. Ko rastline porežemo, pa seveda ne smemo pozabiti na zalivanje in gnjenje.

Nove poganjke **spenjavk** moramo večkrat privezati, da se ne razveznejo na prostor, ki jim ni namenjen. To je važno zlasti pri tistih spenjavkah, ki se zelo razbogotijo, kot na primer aubertova dresen (Polygonum aubertii). Privežujemo in speljujemo jih tako, da so razporejene po površini enakomerno in brez vmesnih praznih prostorov.

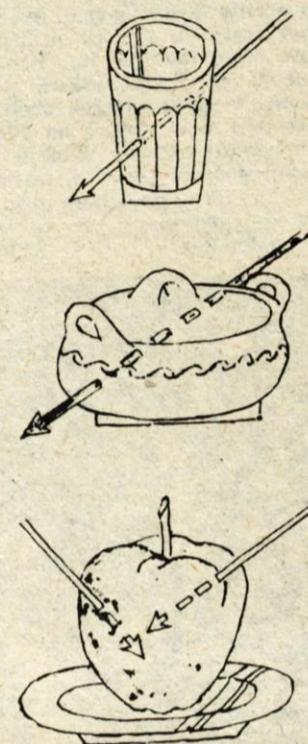
Pri zalivanju **trajnic** pazimo, da ne močimo listov. Suhu listi ne obolevajo tako hitro kot mokri. Če tega nasveta ne upoštevamo, peplasta plesen zlasti hitro napade trajne ostrožnike. To se zgodi celo pri sortah, ki so sicer odporne zoper tobolezen.

Preden poberešemo **čebule** (narcise, tulpe) iz zemlje, morajo nadzemni deli popolnoma odmreti. Sele tako se čebule popolnoma razvijejo. Zato ne smemo na primer tulip izkopavati pred koncem junija. Če tulpe izkopljemo prezgodaj ali poškodujemo listje, gre na račun cvetja v prihodnjem letu.

Ali veste, da . . .

kuhanje s pomočjo mikrovalov lahko mirno opišemo kot prvo popolnoma novo metodo kuhanja, odkar je prazgodovinski človek iznašel ogenj. To trdite utemeljuje dejstvo, da se pri pripravljanju hrane ne uporablja ogenj, ne neposredno, ne posredno. Hrana se v mikrovalovni pečici obstreljuje z elektromagnetnimi valovi, ki so samo dvanajst centimetrov dolgi s frekvenco 2450 MHz/s. Obstreljevanje povzroči molekularno dejavnost v hrani, s tem pa tudi toploto, da se hrana skuha.

Elektronsko cev, ki proizvaja mikrovalovno energijo – magnetron – sta leta 1940 izumila John Randall in dr. H. A. H. Boot. Do tega izuma so prišli na birminghamski univerzi. Toda skupina raziskovalcev ni mislila na gastronomijo, marveč na to, kako bi jo zagodili nacistom. Takšen »votli magnetron« je potrebovala britanska radarska obramba v drugi svetovni vojni.

Za pridne roke

Če imamo pri roki nekaj končkov skih vrtcev. Napolnimo jo z svetle in temne volne, bomo lahko mimogrede spletile takšno zanimivo lutko, kot so jo zadnjič na razstavi igrač za otroke v vrtcih pokazale tovarišice kran-

Jajca tako in drugače

dušimo, dokler voda ne izpari. Po potrebi mešamo.

Posebej stepamo jajca s smetano, sesekljanim peteršiljem, soljo in pekočo papriko. Vlijemo k zelenjavi in pustimo nad ognjem le toliko, da jajca zakrknejo. Le 25 minut nam bo vzelо pripravljanje te jedi.

Jed ponudimo s kruhom ali s krompirjem v oblicah.

JAJCA Z ZELENJAVO

Potrebujemo: 4 jajca, 400 g poljubne zelenjave, sveže ali iz konzerve, 80 g gauda sira, 4 žlice smetane, poper, peteršilj.

Zelenjavo operemo, skuhamo in dobro odcedimo (iz špinace, na primer, iztisnemo čim več vode).

V ponovi segremo maščobo, stresemo nanjo zelenjavo, jo prepražimo, dodamo s smetano raztepena jajca in na kocke narezani sir. Osolimo in popopramo. Premešano in pustimo nad ognjem, da jed zakrkne.

Le dobre pol ure se bomo zamudili s pripravo.

ZMEŠANA JAJCA PO MADŽARSKO

Potrebujemo: 4 jajca, 40 g olja, 40 g čebule, 80 g poljubne klobase, 200 g svežih paprik, 200 g svežega paradižnika, 4 žlice kisle smetane, 1 žlička pekoče paprike, sol, peteršilj.

Na olju prepražimo sesekljano čebulo, dodamo na drobno narezano papriko, premešamo, dolijemo pol decilitra vode in dušimo 10 minut. Primešano olupljeno in na koščke narezani paradižnik, na klobaske narezane klobase in

OHROVT Z JAJCI IN SLANINO

Potrebujemo: 600 g ohrovta, 4 jajca, 40 g masti, 40 g čebule, 50 g slanine, peteršilj, sol in poper.

Ohrovtove liste operemo in narežemo na rezance.

Na masti pražimo jajca s ohrovom, narezano slanino in sesekljano čebulo. Dodamo narezani ohrov, prilijemo malo vode in dušimo 15 minut. Ko se osuši, začinimo, primešamo razvrkljana jajca in mešamo, dokler jajca ne zakrknejo. (30 minut)

PARADIŽNIK Z JAJCI

Potrebujemo: 800 g svežega paradižnika, 4 jajca, 40 g olja, 80 g čebule, strok česna, peteršilj, poper in sol.

Paradižnik prelijemo s kropom, da ga laže olupimo.

Odstranimo mu semenje in narežemo na koščke. Na olju prepražimo sesekljano čebulo, dodamo paradižnik in strok česna. Dušimo, dokler se paradižnik ne razkuha.

Prilijemo raztepena jajca, osolimo, popopramo in mešamo, dokler jajca ne zakrknejo. (30 minut)

Kamilica že cveti

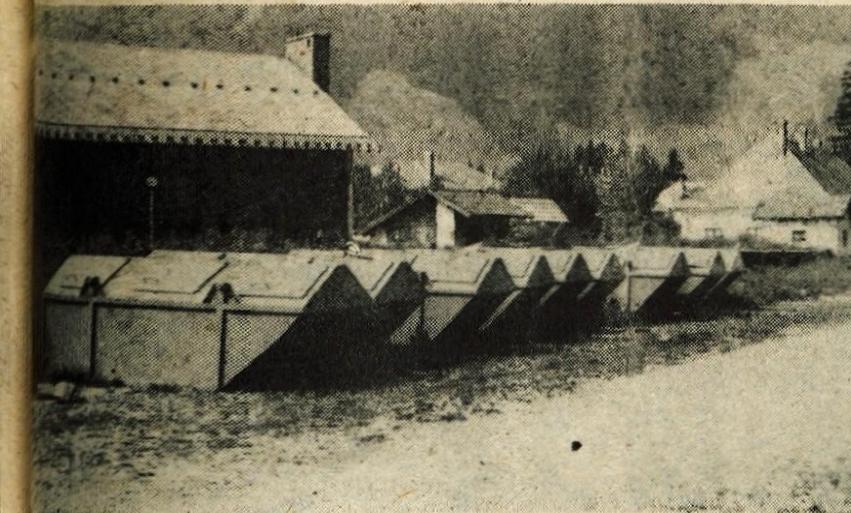
Od junija do avgusta cveti, večkrat še do septembra. Neobhodno potreba je v vsakem gospodinjstvu, zato je ne zamudimo. Nabiramo samo cvetne koške. Cvetti popki, nežni listki in zgornji mehki deli stebla, kolikor jih lahko s palcem in kazalcem trgamo, imajo prav tako zdravilne snov in jih lahko uporabljamo.

Nabirati moramo zelo skrbno in le v sončnih dneh. Ob vlažnem in meglenem vremenu imajo kamilice manj olja. Take kamilice tudi težko hranimo zdrave. Sušimo jih v senči, razgnjeni v tanki plasti. Posušenih kamilic se čim manj dotikajmo, ker rade razpadajo. Dobro posušene kamilice bomo hranili na suhem, kamor vlaga ne more. Rade vskravajo vlago in potem rade plesnijo; take so brez vrednosti za zdravljene. O shranjevanju smo povedali besedo več, ker zeliščarji delajo pri tem – kot kažejo izkušnje – največ napak. Morda nas včasih zdravljenje razočara, ne pomislimo pa, da neuspeha niso krive zeli, temveč premalo skrbni in površni zeliščarji. Pa še to: kamilice namenjene za zdravljenje ne nabirajmo na zemlji, kjer so bila uporabljena umetna gnojila in škropiva.

Najvažnejše snovi kamilice so eterično olje, smola, gumi, grenčina, vosek, maščoba, fosforna kislina in več organskih kislin. Slovitvo kamilično olje, ki je glavna zdravilna snov kamilice, je sveže temno modro. Čim več je v rastlini olja, tem uspešnejše kamilica preprečuje vnetja. Naše domače in med žitom zrasle kamilice so zelo bogate olja in azulene.

S kamilico nam je dala narava neprecenljivo naravno zdravilo. Tople obkladke s kamiličnim čajem in kopeli priporočajo pri vseh ranah, kjer se pokažejo vnetja ali drugačni bolezni znaki na koži, pa najbodo to otekline, tvori, čiri ali zanohtnica. Pri starostnih ekcemi, pri težko zaceljivih stalno vlažnih ekcemi in garjah so dosegli najboljše uspehe. Težave pri vnetju siuznice ali pokostnice, pri žrehnem katarju bomo z izpranjem z gorkim kamiličnim čajem kar hitro odpravili. Še tak hud zobobolj odjema za nekaj časa, če držimo v ustih topel kamilični čaj. Večni katar zdravimo z vlažnimi toplimi kamiličnimi obkladki, prav tako vnetje ušesa. (Prihodnjič o tem, kako zdravilna je kamilica za želodec, za otreke itd.)

zbijeni kontejnerji – Ze več kot pol leta je minilo, odkar je krajevna upravost Kranjska gora kupila deset kontejnerjev za smeti. Kontejnerje naj postavili v Kranjski gori, Gozdu in Podkorenju. Toda od nikoder ni noge, ki bi določil, kje naj bi kontejnerji stali, da bi krajani lahko vanje na smeti. Tako pa kontejnerji neizkorističeni samevajo pozabljeni na bivši denarni postaji v Kranjski gori, prizadeti krajani pa se sprašujejo, zakaj domino potekajo tistih, ki so odgovorni za to. – A. Keršan

VAŠA PISMA

ZAKAJ NE IME PODBREZJE?

Ime vasi Podbrezje se uporablja že več let. Podbrezje so nastale iz zaselkov na Klancu, Podtabor, Britof, Srednja vas in Dolenja vas. Vendar pa se namesto Podbrezje zdaj uporablja pogosteje ime Podtabor. Še na avtobusih, ki vozijo čez Kovor v Tržič, potnik ne dobi vozovnice za Podbrezje, pač pa za Podtabor. Tudi v časopisih ob poročanju o nesreči na magistralni cesti piše vedno Podtabor, ne pa Podbrezje. Če pa pride v vas tujec, bo seveda zaman iskal Podtabor, saj vendar povsod piše Podbrezje. Zanima me, kako se znajde pošta, če je na pošiljki napisan Podtabor, pošiljka pa namenjena v Podbrezje?

Saša Pretnar, Podbrezje

Črtomir Zorec

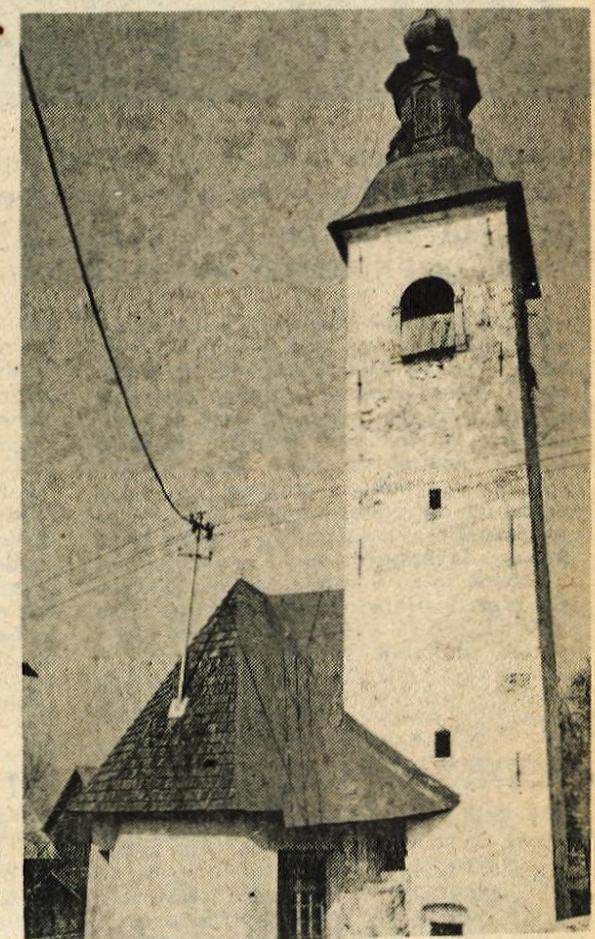
POMENKI OB SAVI DOLINKI O NEKATERIH KRAJIH JESENISKE OBČINE

(81. zapis)

V prejšnjem zapisu je bil natisnjeno faksimile rokopisa Crobathove pesmi, iz katere zvemo, kako so nekoč cenili tudi pesnika Jožeta Žemljo s Selu pri Žirovnici. Vendar mi je več bralcov zatrtilo, da rokopisa niso znali prav prebrati, nekoliko zaradi slabega odtisa, nekoliko pa zaradi starinskega jezika. No, zato ne bo narobe, če faksimilirane vrstice natisnemo v bolj razločni »pisavi«:

Čbelice, napravi kar globok vtis, Luna in Samotar. Tej poslednji je dal podnaslov »Kancona«.

Prispodobe so mu že kar zares pesniške: luno videt pomlajeno; srce na svetu je ledeno; mlaja rog srebrni; ne skrije zlato sonce se nikoli; samoto-tovarišico si izvoli; odtegne hrupa se zmotnjavam; hoditi na rajišča ni mu dano; glas slavca, kosa najsladkeje strune; večerne zarie škrlat rudeči; studenca beg po travnika Širjavci ipd.

Vaša cerkvica svetega Kancijana na Selu, podružnica brezniške fare, je stara stavba iz prve polovice 15. stoletja, ali pa je še starejša? – Foto: M. Ajdovec

Veliko zanimanje za razstavo cvetja in lovstva v Cerkljah

Cerkle – Še teden dni nas loči odprtje doslej največje razstave cvetja in lovstva, ki jo bodo odprli v petek, 3. julija ob 19. uri v osnovni Davorin Jenko, sicer osrednje kulturne prireditve v Cerkljah. Razstava organizirata ob 4. juliju – v robov Turistično društvo in druga družina Cerkle, odprtja pa od 4. do 12. julija in sicer med tem ob 10. do 20. ure, v sobotah delavnikih pa od 7. do 20. ure. Ledeni pa bodo tudi zanimive kulturne in zabavne prireditve. Za razstavo, lahko rečemo, da ima izmed najlepših doslej, na pa bo sodelovalo blizu 250 razstalcev iz vse Slovenije. Ob jubileju izdali tudi spominsko značko ter značk, ki so jih pripravili organizatorji za letošnjo razstavo, katero lahko rečemo, da bo še pomembnejša, pestrejša in bogatejša. Lovske družine bodo posebej uveli lovski del razstave, saj izkazali številne lovski trofeje in imeli v spodnjih prostorih svoj razstavnji prostor pa imeli v spodnjih prostorih na vse. Ob šolskem vrtu pa so na najmlajše obiskovalce raz-

J. Kuhar

stave pripravili tudi mini živalski vrt.

Omenimo naj, da bodo na letošnji razstavi cvetja in lovstva poleg gospodinj sodelovali tudi zasebni vrtnarji in cvetličarji iz vse Slovenije, predstavniki družbenega sektorja in nekatera sosednja turistična društva. Za letošnjo razstavo vlada po Sloveniji veliko zanimanje in bo ta praznik cvetja tudi praznik za celoten kraj in za vse, ki jim je cvetje del njihovega življenjskega okolja, del njihovega življenja. Nenazadnje pa tudi, da varujejo obiskovalci razstave in domačini sleherni košček zemlje pred osnaževanjem, pa naj gre za naravo v hribih ali dolinah.

J. Kuhar

S čipkami od rane mladosti

Zali log – Frančiška Šturm iz Zalega loga nad Železniki v Selški dolini je stara 74 let, toda kljub tej starosti še vedno spremno izdeluje čipke. Za »punkelj« je sedla, ko ji je bilo šest let, naučili pa so jo klekljati starši. Pravi, da je treba imeti za klekljanje veliko potrpljenja, spreme prste in seveda smisel za izdelovanje čipk. Pred leti je še prodajala čipke v Žiri in Škofjo Loko ter drugam, zdaj pa dela čipke le še za vnuke, da bodo imeli lep spomin na staro mamo. Pa tudi časa za klekljanje je bolj malo, saj je treba

paziti na vnuke, doma pa je tudi kmetija in dela se ne zmanjka.

Njeni spretni prsti še vedno lahko izdelajo čipkasto lastovko: zanj potrebuje kar cel dan, medtem ko metulja, ki je precej manjši, skleklja v dobrih treh urah. Frančiška Šturm pravi, da je za to obrt vedno manj zanimanja predvsem med mladimi. Za klekljanje moraš imeti dobre živce, mladi pa ne strpe pri tem delu. Frančka bo čipke izdelovala, dokler ji bodo dale moč!

A. Keršan

ZDIHLJEJ PROTI KOKRI

Sladke France nam prepeval – Strune vtihnile so zdaj! Srca vnemal, zveseleva – Slava njemu vekomaj!

Valant, Jože, Frânce zvani Pevci so gorenski sten: Bili od stotin odrbrani –

In živel so brez žen.

Menih pervi, pope drugi, Frânce v'pravdah je slovil.

Slavnega spomina vredni.

Venc njih večno zelenil.

Kranjska zemlja nam zakriva

Valanta in Joža že –

Voda Franca pa zaliva.

Pesmi z njim topi sladki.

SEDEM SINOV

Nekako do prave veljave pa je prišlo ime Jožeta Žemlje še z objavo pesnitve »Sedem sinov« (Povest u pesmi), ki obsegata 41 kitic. Izšla je v samostojni knjizi – po hudič kolobocih s tedanjem cenzuro – v začetku marca 1843.

Gotovo je Prešernov »Krst pri Savici«, ki je izšel v samostojni knjizi že leta 1836, tako navdušil Jožeta Žemljo, da se je tudi sam odločil, napisati povest v verzih. Snov je povzel iz Gajeve »Danice«, ki je leta 1835 priobčila v nevezani besedi povest Sedem sinov Mikičevih. Kratka vsebina pesnitve:

Hrvaški ban grof Mikič ima vse, kar si poželi – le žena mu ne more in ne more roditi otroka. Pride pa nekoč pred graščino uboga ženica, mati trojčkov. Grofica-banica ji prošnjo za podporo surovo zavrne, češ kaj laže, saj trojčkov še ni rodila nobena žena:

Poberi se, lažnica, preč spred mene, pod soncem mater take ni nobene!

Mož grofičin, ban Mikič, mora kmalu za tem oditi z vojsko in daljne kraje, žena pa med njegovo odstotnostjo porodi sedmorčke, sedmero sinov! Vsa osramočena, ukaže služkinji, naj šest fantkov utopi, le enega bo obdržala in pokazala možu. K sreči pa se prav tedaj ban Mikič vrne domov in od preplašene služkinje zve za ženino kruto namerovo. Skrivaj da vse šest sinov vzgojiti prav tako, kot so na banskem dvoru vzgajali sina, ki ga je žena možu edinega priznala. Ko pa so fantje dorasli, »pod svitlim soncem gorših ni jih korenjakov!«. Potem pa jih ban iznenadila vse povabi v gosti in pred zbranim dvorom vpraša ženo, kaj zasluži tisti, ki bi želel smrt tem mlađencičem. Žena odgovori:

Ki tih sokolov hotel kri bi žreti, to u smrti mogel bi umreti!

»Ta krvolok si ti!« in ban že hoče zabosti ženo. Takoj priskoči vseh sedem sinov in preprosi očeta, da materi odpusti. »Solzā mu potok po obrazu lije!«

Pesnitev konča:

Rodov sedmerih bili so očaki, ki mnogi so iz njih izšli junak.

Stanko Vraz in še nekateri pomembni sodobniki so Žemljino pesniško delo zelo cenili. Vraz sam je bil za Žemljo takoj navdušen, da se mu je videl naš Selan »ljep i prekrasen naše gore list, nadahnut duhom sloga«. Za pesnitev o sedmih sinovih pa je Vraz trdil, da je balada »napojena poetičkom vatrom, duhom sloga i ljubavi bratske ilirske«.

Kokra – 25. julija 1942. leta so Nemci v Kokri pripeljali 11 talcev, jih brez besed postrelili na travnik pod cesto in se odpeljali. Vsi talci so bili ostrženi na golo, le eden je imel normalno dolge lase, oblečen je bil v lepo, skoraj novo obliko in obut v pološene čevlje. Talce so moral domačini pokopati na kraju, kjer so bili postreljeni, po vojni pa so jih prekopalni in pokopali na pokopališču v Kokri, kjer so v skupnem grobu s petimi prej pobitimi in požganimi domačini. Jožeta Vidicu je po 39 letih uspelo ugotoviti, kdo so bili ti talci. 31. maja letos so se sorodniki talcev zbrali v Kokri, kjer so prvič položili cvetje in prizgali sveče na kraju, kjer so bili postreljeni, potem pa še na pokopališču. Pred spominskim obeležjem je sorodnikom padlih domačin Polajnarjev Peter pripovedoval, kako je prvi videl postreljene talce in kako se je to zgodilo. Na pokopališču pa je o postreljenih talcih govoril Jože Vidic, ki je sorodnikom tudi pojasnil, kako mu je uspelo odkriti njihova imena.

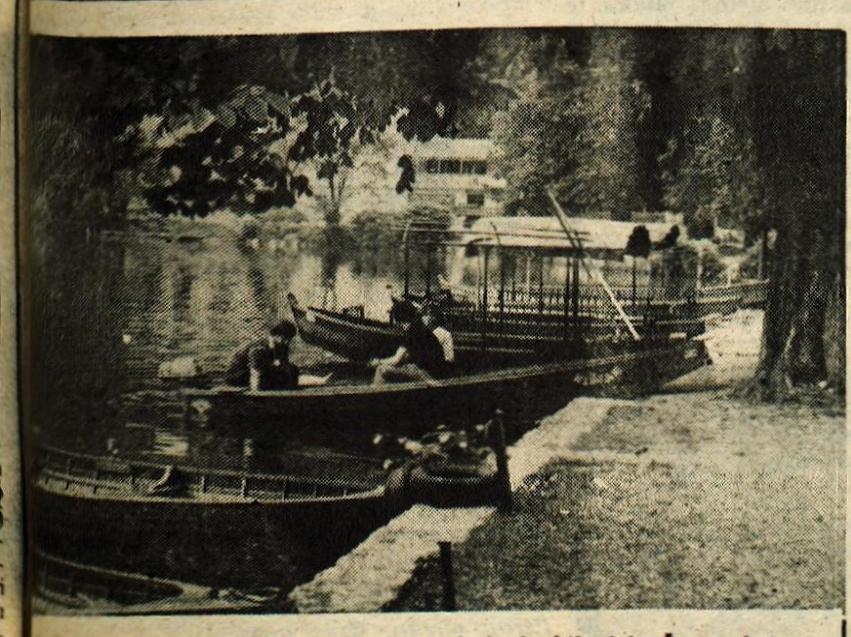
– Foto: J. V.

V pesmi, posvečeni dolenskim rojkom pa v sreči drobi:

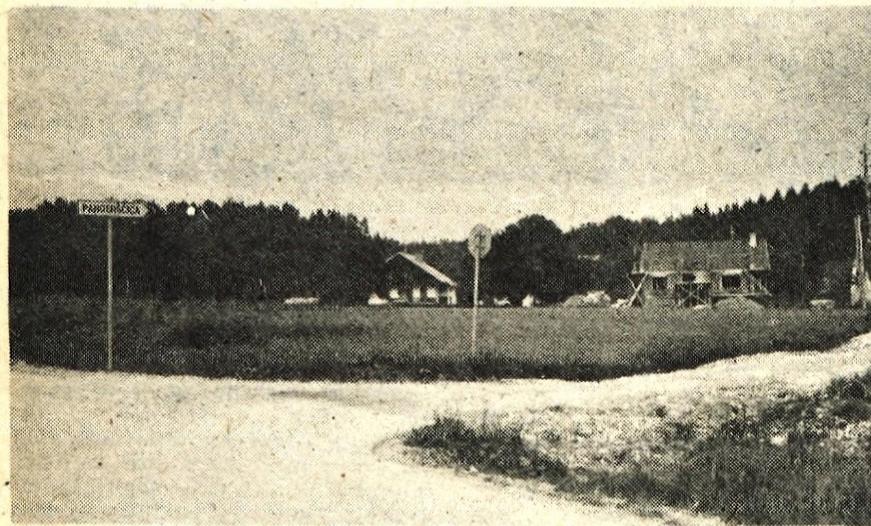
Veseli otroci, ženica, potrebe nam batí se ni; razlega se v družbi zdravica, pozabljeni muke, skrb!

V petem zvezku Čbelice pa se Žemlja kot pesnik že bolj zresni: tudi podpiše se že s polnim imenom. Pač, kot samozavesten mož, ki ve, da nekaj zna.

Dvoje njegovih pesnitez v zadnjem zvezku, poslednjih bukvicah

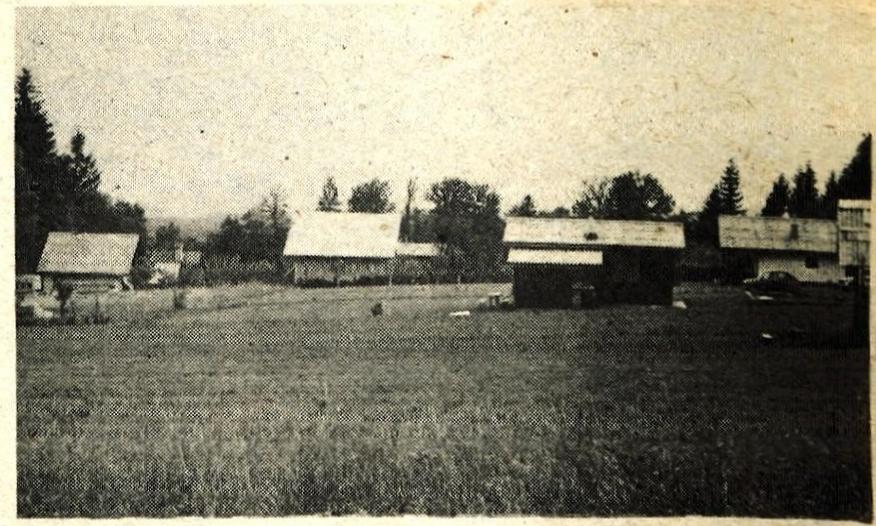
Počitek – Blejski pletnarji imajo v teh dneh obilo dela. Še posebej, če lepo vreme, se turisti radi odločajo za vožnjo do otoka ali po jezeru. So sonce zaide, pa je tudi za pletnarje nekaj časa za počitek, da bi v pozem včeraj, v romantičnem večernem mraku spet zapeljali kupino turistov na otok. – Foto: D. Sedej

Krajevna skupnost Trstenik

Krajan Pangerščice želijo letos urediti cesto do naselja. Več kot polovico od vrednosti investicije so pripravljeni prispevati sami.

Okrug 45 počitniških hišic je že zraslo na kraju Orle. Krajan si zdaj prizadevajo, da bi dobili potrebna soglasja za približno še toliko vikendov.

Uspehi narekujejo jutrišnje naloge

Ceprav so prebivalci krajevne skupnosti Trstenik v kranjski občini v minulem obdobju uresničili že vrsto nalog, jih uspehi še naprej spodbujajo k novim ciljem — Praznik je hkrati tudi akcija za dogovor

V štirih krajevnih skupnostih pod gorami v kranjski občini v teh dneh slavijo krajevni praznik. Ena od njih je krajevna skupnost Trstenik. Pred nedavnim je bila na Trsteniku tudi seja izvršnega sveta kranjske občinske skupčine. Izvršni svet kranjske občinske skupčine namreč že nekaj časa uspešno uresničuje svoj začrtani program tako, da se sestane tudi na sedežu krajevne skupnosti in se ob razreševanju različnih vprašanj seznaní s problemi, ki tarejo krajane.

Trsteničani so v vabilu za sejo za člane sveta zapisali: Današnja seja izvršnega sveta je začetek našega slavlja v počastitev 40-letnice OF in vstaje slovenskega naroda in praznovanja krajevnega praznika, ki ga skupaj organiziramo Golnik, Goriče, Tenetiše in Trstenik.

SPODBUDNI USPEHI

Akcij, ki so si jih zadajali prebivalci v tej krajevni skupnosti v zadnjem obdobju, ni bilo malo. Najprej so se seveda moral spopadati s tako imenovanimi komunalnimi težavami. S pomočjo širše družbenih skupnosti in seveda z lastnim delom in prispevkom so asfaltirali cesto do Trstenika. Na posameznih območjih

so urejali kanalizacijo in javno razsvetljavo. Precej težav so imeli z ureditvijo pokopališča. Uredili so parke, otroško igrišče in se lotili gradnje kulturnega doma oziroma družbenega objekta. Tako imajo danes v središču krajevne skupnosti samopostežno trgovino, prostore za delo družbenih organizacij, varstvo oziroma malo šolo, javno telefonsko govorilnico (slednja je poleg telefona v trgovini edina telefonska zveza navzven). Lahko se pohvalijo, da v krajevni skupnosti dobro delajo vse organizacije in društva. In nenazadnje je to ena od prvih krajevnih skupnosti v občini, ki je že sprejela samoupravni sporazum o temeljnih planih za obdobje 1981—1985. Vsi ti uspehi in večkratne določene akcije pa jih spodbujajo k nadaljnemu delu.

KULTURNI DOM, VIKENDI, CESTA ...

Ena glavnih nalog, ki so si jo začrtali za letos, je dograditev kulturnega doma. Potrebujejo prek 1,2 milijona dinarjev in upajo, da jim bo uspelo, da bodo vgradili okna in vrata, električno napeljavo in z nekaterimi

dodatnimi deli tako dom usposobili, da bo služil svojemu namenu. Park okrog doma oziroma spominskega obeležja NOV so na primer letos že uredili z zasaditvijo 88 dreves.

Ze nekdaj so Kranjčani radi zahajali na Trstenik; predvsem jeseni zaradi kostanja. Danes marsikdo rad zaide v to krajevno skupnost pod gorami, da se umakne mestnemu hrupu. Niso redki, ki imajo danes nad Trstenikom (kraj se imenuje Orle) počitniško hišico. Krajan so jih sprejeli medse, ker zemljišče, kjer so zgradili vikende, za kmetovalce ni bilo zanimivo. Okrog 45 vikendov je že na tem območju. Zdaj si v krajevni skupnosti prizadevajo, da bi dobili soglasja, da bi jih zgradili lahko še približno toliko. Vendar vprašanje ni enostavno. Tako zgoščeno »vikend naselje« nedvomno potrebuje tudi določeno komunalno ureditev. Tako (in prav gotovo upravičeno) menijo na občini. V krajevni skupnosti pa se zavzemajo, da bi ta soglasja vendarle dobili, »češ, da se že devet let vlečejo prizadevanja o tem«, kot je na seji izvršnega sveta reklo predsednik krajevne skupnosti Edo Bečan.

V letošnji program pa so zapisali, da bodo obnovili tudi cesto do naselja Pangrščica. 1,5 milijona bo po programu veljala ureditev. 60 odstotkov sredstev nameravajo zbrati in s prostovoljnimi delom zagotoviti krajan sami, razliko pa pričakujejo od širše skupnosti.

V programu za letos in naslednje srednjeročno obdobje pa so zapisali še več drugih nalog. Tako nameravajo v naselju Čadovlje obnoviti kanalizacijo in jo urediti od kulturnega doma do šole. Ugotavljajo, da v spod-

njem delu naselja Trstenik že primanjkuje pitne vode. Zato bo treba misliti na novo zajetje oziroma izgradnjo posebnega rezervoarja. Radi bi, da se uredi cesta Gorice-Trstenik, da bi bila tudi njihova samopostrežna trgovina odprta vsak dan do 19. ure, da bi avtobus pripeljal učence iz Kranja na postajališče v Trstenik, da zaradi peskokopa Gozdnega gospodarstva Kranj nad naseljem Povlje ne bo prišlo do težav zaradi onesnaženja pitne vode.

Cilji — želje, naloge — možnosti... bi lahko rekle. Obsežen je njihov program in v celoti ga najbrž ne bo lahko uresničiti. Vendar pa so prebivalci te krajevne skupnosti že nekajkrat dokazali, da znajo narediti tudi ne pogled nemogoče. In kot sami pravijo: Tudi krajevni praznik je akcija za dogovor.

SVETI KRAJEVNIH SKUPNOSTI

**GOLNIK,
TENETIŠE,
GORIČE,
TRSTENIK
in INSTITUT
ZA PLJUČNE
BOLEZNI IN
TUBERKULOZO
GOLNIK**

čestitajo

**ob krajevnem prazniku,
40-letnici vstaje in
šestdesetletnici Inštituta.**

Na Letencah odpirajo zbiralnico mleka

V dveh letih za polovicoveč mleka

Zbiralnica mleka v Goričah je bila že premajhna za tolikšne količine mleka, kolikor ga oddajo kmetje v krajevnih skupnostih pod Storžičem — Prirejo mleka povečuje tudi najsodobnejša prosta reja, za kar so se odločili trije kmetje na Letencah, hleva pa bodo posodobili tudi goričanski kmetje

V začetku tega tedna je bilo okoli nove zbiralnice mleka na Letencah še vse v »surovem stanju«, saj so krajan šele kopali teren za ureditev pločnatih. Pridne roke krajan pa so že umivale bleščeče z belimi ploščicami obložene zbiralnice, kjer bo velik bazen za mleko lahko sprejel vsak dan okoli 1100 litrov mleka. Vendar pa bodo v mlečno proizvodnjo usmerjene kmetije lahko že v naslednjih dveh letih oddajale tudi do 1500 litrov mleka dnevno. Medtem ko smo prav te dni slišali, da se je letos v Sloveniji odkup mleka celo zmanjšal, iz takih ali drugačnih vzrokov, pa kmetije na Letencah in v Goričah načrtujejo vsako leto več oddaje mleka.

Prav zato so se tudi odločili za gradnjo svoje zbiralnice mleka. Zbiralnica v Goričah je namreč postala kar pretesna in ni mogla spremeti vseh količin mleka, razen tega pa bo od slej tudi odpadla nekaj daljša vožnja vsak dan do Gorič. Ideja o gradnji zbiralnice se je rodila pred dvema letoma, ko je po organizaciji veselice na Letencah ostalo v blagajni okoli 3 stare milijone din. Seveda je bil to dokaj skromen znesek, toda Letenčani so znani po

tem, da z druženimi močmi marsikaj naredi. Kmetijska zadruga Naklo je prispevala nekaj gradbenega materiala, zemljišče je brezplačno odstopil Nace Kokalj, nato pa so s prostovoljnimi delom začeli graditi. Lopate so zasadili lani oktobra, jutri, ob krajevnem prazniku pa bodo zbiralnico svečano izročili svojemu namenu. Ob zbiralnici je tudi družbeni prostor, ki ga doslej kraj s 16 hišami ni imel, v spodnjih prostorih pa tudi skladišče Vodovoda.

»Kmetje tu okoli, na Letencah je 6 kmetij, 3 pa so polkmetje, nimamo druge izbire kot rejo krav mlekaric. Zemlja je močvirnata in slaba, krompir tu ne raste, le travniki so in nekaj njiv s krmnimi rastlinami,« pripoveduje Janko Kern, predsednik sveta krajevne skupnosti. Samo na Letencah je okoli 200 glav govedi, od tega imajo kmetje 90 krav molznic, simentalki in frizijke. Kern je lani oddal 68.000 litrov mleka, letos pa je s Temeljno zadružno enoto Naklo podpisal pogodbo, da bo pri 18 kravah mlekaricah oddal 80.000 litrov mleka.

»Brez truda seveda ne gre, stroški pa so prav tako veliki,« pravi Kern, ki na mesec potrese kravam tudi do 2000 kg močnih krmil, podobno pa delajo tudi na ostalih kmetijah.

Letence pa izstopajo še po nečem. Od petih hlevov, prirejenih za prosto rejo lani v kranjski občini, so namreč kar trije na Letencah. Ko je namreč pred leti nizožemski način proste reje osvojil pri nas najprej družbeno posestvo, so strokovnjaki dolgo časa menili, da ta način prireje ni primeren za hleve z 20 ali 30 kravami. Tudi investicija ni ravno majhna, saj samo na molzisče odpade do 30 odstotkov celotne investicije. No, na Letencah so zgodaj opravili tudi s predskodi, da velja le klasičen hlev, zdaj pa pri Zaplotniku oče Stanko, star je 71 let, ponosno vsakomur razkaže avtomatsko polnilnico mleka, molzisče in nepričevane krave v hlevu. Ne, mužike jim ravno ne predvajajo za večjo mlečnost, toda sin Ciril meni, da so v teh hlevih še vedno notranje rezerve in da je mogoče dnevno količino mleka, ki niha od 160 do 190 litrov, še preseči.

»Na tak način urejen hlev ima ne le bolj zdrave mlekarice, saj se molzni stroj sam izključuje, ko je vime prazno, to pa varuje tudi pred vnetji; razen tega je tam, kjer so se odločili za naprave, ki vso molzno mašinerijo tudi avtomatsko preje same, je večja tudi čistoča mleka, to pa se seveda pozna tudi pri ceni vsakega litra mleka. Hlev proste reje močno zmanjšuje število delovnih ur na glavo živine, to pa je še kako važno; molža na primer 20 molznic dvakrat na dan ni več tolikšna obremenitev kot v klasičnem hlevu.«

Kaže, da izkušnje v letenskih hlevih proste reje mikajo tudi kmety v Goričah, saj se nekateri že pripravljajo, da bi hleva posodobili in uvedli prosto rejo. Nazaj ni poti, pravijo

STANKO ZAPLOTNIK:
»Prednosti proste reje so očitne: ne le, da greš lahko v tak hlev tudi v nedeljski obleki, pač pa so krave zaradi gibanja tudi bolj zdrave. Tehnika je naredila molzo enostavnejšo, lažjo, mleko je bolj čisto. Razmišljamo sicer še o dodatnem hladilniku, je pa res, da je ob tej tehniki in avtomatiki tudi račun za elektriko višji.«

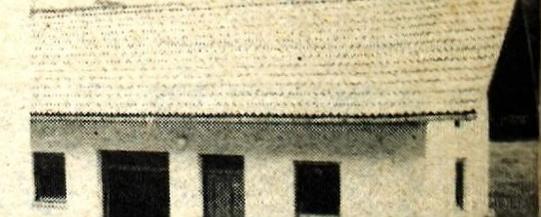
JANKO KERN: »Vsi kmetje na Letencah so kooperanti in člani zadruge. Zdaj oddamo na dan 1100 litrov mleka, vendar pa še ni dosežena največja možna količina mleka na dan, ki bo — čez leto ali dve — skoraj za polovicovo večja. Osnovna hrma je zelo dobra, dodajamo pa tudi močna krmila, a ta so draga.«

LOJZE ZAPLOTNIK: »Lani sem zgradil novi hlev za prosto rejo, v katerem je trenutno 14 krav molznic. Na dan oddam do 180 litrov mleka. Brez močnih krmil seveda ne gre, saj najboljšim kravam molznicam na dan stremo tudi do 6 kg močnih krmil; najcenejša je še vedno otava in pa silaza.«

kmetje na Letencah. Njihova prihodnost je v povečevanju mlečne proizvodnje: če načrtujejo v dveh letih kar za polovicovo večjo dnevno oddajo mleka kot doslej, potem jim je verjetno, da so dobro preračunali in kaže, da tudi tržna nihanja cen ne bodo vplivala na proizvodnjo mleka v njihovih hlevih.

L.M.

Krajan Letenc so s prostovoljnimi delom opravili večino del pri gradnji stavbe, v kateri bo zbiralnica mleka in pa družbeni prostor; v dneh pred krajevnim praznikom pa so uredili tudi okolico. — Foto: L.M.

»Hočem, da je otrok ustvarjalen«

mi tehnikami, nas navdušila z idejami.

Zdaj se spet pogosteje srečujeva. Najmanj enkrat na leto, ko s Shankarjevega mednarodnega tekmovanja v New Delhiju pridejo nagrade za likovna dela njenih učencev, se tudi temeljite pogovoriva. O marničem, največ seveda o uspehih otrok. Skoraj deset let, kolikor dela v osnovni šoli Simon Jenko v Kranju, pošilja slike v Indijo in na številne druge mednarodne in domače natečaje. Težko bi prešteli vse nagrade.

Zanimivo se je pogovarjati z njo, odkrivati v njej človeka, drugačnega od večine drugih ljudi. Ni zaprta v svoj malo svet, v lastno blaženost. Prepričuje o sem, boljšem, lepšem svetu, bogati in opomnilna s svojo smelo drugačnostjo. Kje je dobila pogum, da je prestopila mejo običajnosti in vsakdanosti?

Ne vem, kateri je bilo težje. Njej, Jolandi Pibernik, ki ji je »govoriti o sebi neznanško neprijetno«, ali meni, njeni nekdanji učenki, ki mi je nekaj sledi avtoritete in vedno ostalo. Dobro se namreč spominjam, kako stroga, nepopustljiva je bila, sitna, kot smo včasih rekli v otroški jezi. Veliko je zahtevala od nas. Vendar pa je bilo tudi zanimivo tisti dve leti, ko nas je poučevala. Spoznala nas je z novimi likovnimi tehnikami, nas navdušila z idejami.

»Morda me kdo ne bo prav razumel, ko trdim, da ima vse, kar nosim dobrega v sebi, svoje izhodišče v Brkinih, v domači vasi, ki me je vzgajala in učila, kaj je domovina, kako je treba delati, misliti, se upreti. Za mnoge dolgočasna, vase umaknjena pokrajina mojega otroštva, me je učila iskanja lepote. To iskanje se me še kar drži in Brkini so mi še vedno kraj osvežitve in novih pobud.«

Zanimivo se je pogovarjati z njo, odkrivati v njej človeka, drugačnega od večine drugih ljudi. Ni zaprta v svoj malo svet, v lastno blaženost. Prepričuje o sem, boljšem, lepšem svetu, bogati in opomnilna s svojo smelo drugačnostjo. Kje je dobila pogum, da je prestopila mejo običajnosti in vsakdanosti?

»Vem, da je bila moja pot po slabem šolanju in petindvajsetih letih iskanj, pozkušanj in učenja ob delu v razredu predolga. Skozi moje roke so šle generacije otrok, ki jih dajejo nove pobudne in obenem teško neuresničene življenske sanje. Sla po študiju še vedno klije v njej, celo vedno močnejša je. Od tod tudi njena odločenost, neupogljivost.«

Pravijo, naj bi likovni pedagog tudi sam ustvarjal in tako pridobil znanje. Jolanda Pibernik ga isče predvsem v knjigah, glasbi, filozofiji, ki ji dajejo nove pobudne in obenem teško neuresničene življenske sanje. Sla po študiju še vedno klije v njej, celo vedno močnejša je. Od tod tudi njena odločenost, neupogljivost.

»Vem, da je bila moja pot po slabem šolanju in petindvajsetih letih iskanj, pozkušanj in učenja ob delu v razredu predolga. Skozi moje roke so šle generacije otrok, ki jih dajejo nove pobudne in obenem teško neuresničene življenske sanje. Sla po študiju še vedno klije v njej, celo vedno močnejša je. Od tod tudi njena odločenost, neupogljivost.«

»Nočem govoriti o pomenu sodobne likovne vzgoje. Nihče ne sprašuje, kakšen pomen ima poučevanje matematike ali zemljepisa ali biologije v osnovni šoli. Ne vem, zakaj bi ravno za likovno vzgojo neprestano dokazovala, kako pomembna je pri oblikovanju mlaude osebnosti.«

Pa vendar se nekoliko omehča. »Zakaj toliko mladih, gimnazijcev, na primer, govori, da

je svet prazen? Poglejte, v šoli imamo maso otrok, s katerimi pa premalo dela. Ne spodbujamo njihove ustvarjalnosti, ne usmerjamo jih vanjo. Vsak otrok bi se moral izkazati na nekem področju.«

Jolanda Pibernik ve, kako je za mladega človeka dragoceno vsako javno priznanje, vsak dvig iz anonimnosti. Zato sodeluje na vseh mogočih natečajih otroških likovnih del, prirjeva razstave. Celo do tri deset takih sodelovanj se vrzti v enem šolskem letu.

»Otroci so ustvarjalni. Hočem, da to tudi pokažejo, da čim globlje posežejo vase, odkrijejo sebi in drugim nove, še ne poznane vrednosti. Zato je moja šola resno delo za učence in poglobljeno delo zame.«

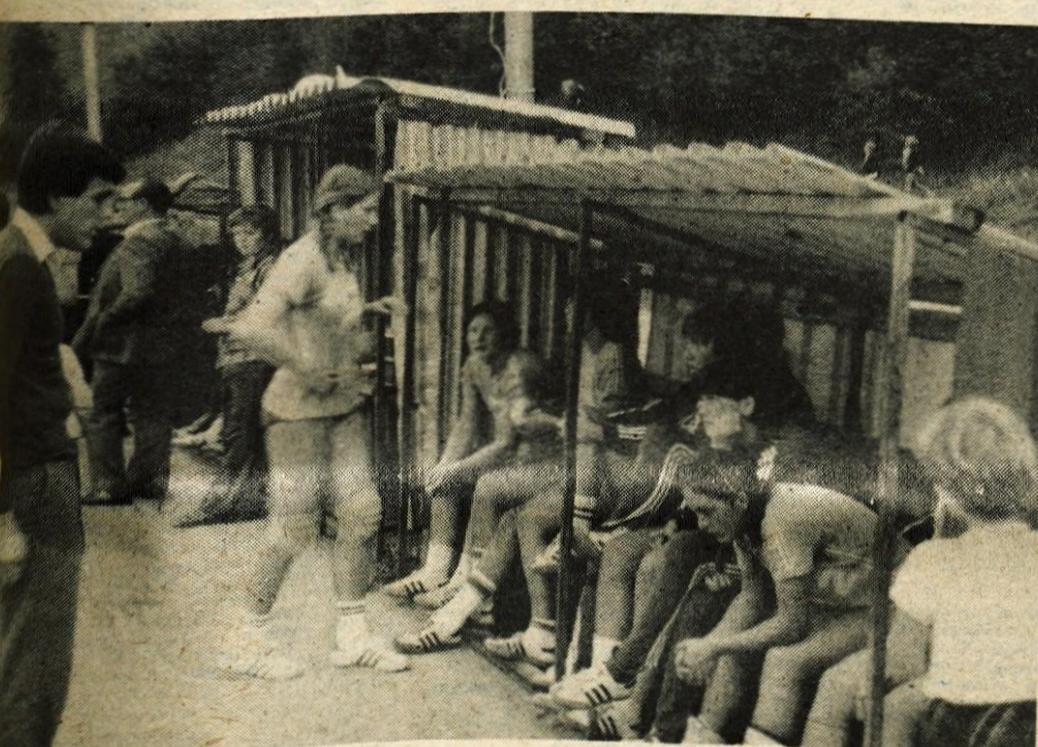
Zal se likovni pouk praktično neha že v šestem razredu. V sedmem in osmtem mu namreč predmetnik namenja le po eno učno

uro na teden. Ustvarjalnosti je tako pot več ali manj zaprta, pouk pa predstavlja bolj mukot veselje za učence in učitelja, ki z njimi intenzivno dela vse leto, na koncu, ko pregleduje izdelke, pa žalostno ugotovi, da je vse skupaj komaj vredno truda.

»Kot učiteljica in vzgojiteljica se čutim prikrajšano. Vsak teden se srečam s petsto otroki. Kako naj jih vzgajam? Zapomnim si komaj vsa imena. Skozi svoje otroke spoznava drugi, vem, kako čutijo, kaj hočejo.«

V Jolandi Pibernik se je zato nekaj mladostne bleščavice osulo. Kljub temu jo likovno vzgojeno delo še vedno navdušuje. Vsak dan sodeluje pri nastajanju novega. »Nove likovne rešitve, nove kombinacije barv in oblik, nove otroške stvaritve, to je kakor čudež,« pravi. »In to je verjetno sreča.«

H. Jelovčan

Rokometnice Alplesa

Skromnost, ljubiteljstvo in zagnanost

Rokometnice Alplesa so v tekmi z Olimpijki so jo odigrale 6. junija v Ljubljani, nepravljivo zmagale in tako zaključile doslej najbolj uspešno sezono nastopanja v II. ligi – sever. Med 12 ekipami iz Hrastnika in Slovenije so zasedle odlično 4. mesto in pustile za seboj ostale tri slovenske ekipe: Olimpijo, Velenje in Novo mesto.

Rokometnice Alplesa so jeseni in spomladni megle 26 točk. Za tak uspeh so morale dati 10 golov. Najboljše strelke so bile Jela Lušina, ki je dala kar 148 golov, njena sestrica Štefana je 94-krat zatresla mrežo in Danica Šmidek 40-krat. Druge članice ekipe, ki so do določne gole so še Ančka Hadalin, Tanja Polajnar, Mojca Pavlin, Mateja Kankelj, Andreja Mlakar, Mirjam Kramar in Verona Jurkun. Hkrati pa sta spomladni nastopali za Alplesa še Nada Stojčevski in Andreja Šolarič kot igralki v polju, vratarji pa sta bili Štefana Šolar in Mateja Rihtarič. Povprečna rast ekipe je 18 let in pol. Naj ob tem omenimo še to, da so vse igralke domačinke, ki so vsele in se razvile v domačem klubu, le Ančka Hadalin je doma s Cerknega, kjer je do preteklega leta najboljša igralka na Ete. V prvi postavi je najmlajša igralka Tanja Polajnar, ki je starata komaj 14 let.

Uspeli Alplesovih rokometnic ni naključen. Plod je plod večletnega načrtnega dela športnega društva Alples, ki je bilo ustanovljeno leta 1970 kot naslednik društva TVD Partizan Selca. Kot pripoveduje dolgoletni predsednik društva Tone Kemperle, je novoizvedeno društvo imelo najprej rokometno in nogometno sekcijsko ter sekcijsko za

Filip Gartner, trener pionirske in mladinske ženske ekipe: »V SSD imamo krožke in med njimi je rokometni na 1. mestu in je ob atletiki in plavanju zanimanje zanj najmočnejše. V krožku je vedno od 25 do 28 pionirki ki redno hodijo trenirati rokomet in tudi na tekmovanjih dosegamo dobre rezultate. V tekmovanju šolskih športnih društev so letos ostvarevale pionirke prvo mesto, mladinke pa so bile v svoji skupini 5., vendar moram ob tem poudariti, da so v pionirske in mladinski vrsti igrale iste igralke.«

Jela Lušina, študentka visoke šole za telesno kulturo in kapetan ekipe: »Deset let igram rokomet. Pri B ekipi Alplesa sem začela. Čeprav smo letos dosegli izreden uspeh, pa imam najlepši spomin na pionirske prvestre v Kruševcu, kjer smo dosegli odločilni gol. Za novo sezono pa je moja največja želja, da bi vsa ekipa napredovala in, da ne bi bila vsa teža igre le na nekaterih igralkah in seveda, da bi se čimbolje uvrstite v I. B. ligi.«

Irena Lušina, študentka absolventka visoke šole za organizacijo dela v Kranju: »Rokomet sem začela igrati v šestem razredu in od tedaj vsa leta redno treniram. Nekaj časa bom še igrala, saj trenutno še nimam drugih obveznosti. Za letos si želim, da bi se čimbolje uvrstite. Osebno pa si želim, da bi čimprej dobila službo.«

Trener ženske A ekipe Jože Rakovec: »Verjetno je osnova letosnjega uspeha v tem, da je rokometna ekipa že nekaj let enaka. To pomeni, da nam je uspelo obdržati v ekipi nekaj najboljših ro-

borbe za uvrstitev v I. B zvezno ligo. Z doseganjem 4. mestom so namreč rokometnice Alplesa najboljša ekipa v Sloveniji in edina slovenska ekipa, ki si je pridobila pravico tekmovanja v omenjeni ligi.«

Pri tem bi veljalo še posebej poudariti, da je vsem igralkam šport le konjiček, saj so vse dijakinja ali študentke ali opravljajo drugo delo, trenirajo pa tudi v dokaj skromnih razmerah. V Železnikih namreč ni primerne dvorane za igranje rokometa, tako da so bile vse do lanske jeseni vezane skoraj izključno na igranje na zunanjih igriščih. Več možnosti za kakovostnejši trening imajo sedaj, ko je v šoli zgrajena nova športna hala na Podnu. Tudi trener opravlja svoje delo ljubiteljsko, saj je redno zaposlen drugie. Enako tudi vodja rokometne sekcije Franc Fajfar, ki že dolga leta z veliko veselja in požrtvovalnosti ureja vse zadave okoli dela sekcije, organizacije tekmovanja in podobnimi.

Največja želja rokometnic in vodstva športnega društva Alples je, da bi tudi v Železnikih imeli primerne objekte za nadaljnji razvoj rokometa – to je primerno telovadniško. Trenutno se za uresničitev te želje pripravlja lokacija novega športnega centra. Zelijo pa tudi, da bi se v novi sezoni uvrstile čimbolje.

Ob tem poudarjajo, da takšnih dosežkov in tako razgibane dejavnosti ne bi bilo brez velike finančne pomoči Alplesa, ki je pokrovitelj. Sredstva TKS so namreč vse preskrivana, da bi lahko finansirali tekmovanja na tako visoki ravni. Za letos je Alples prispeval 800.000 dinarjev in to za delo in razvoj rokometne in nogometne sekcije.

V okviru športnega društva Alples namreč dela tudi nogometna sekcija, ki ima prav tako tri ekipe: člansko, mladinsko in pionirske. Največ so do sedaj dosegli mladinci, ki nastopajo v republiški mladinski ligi kot občinska selekcija.

L. Bogatč

Komentiramo

Uspešen nastop gorenjskih ekip

Kranj — Končalo se je prvenstvo v zveznih, republiških in občinskih rokometnih ligah. Laho rečemo, da so gorenjska moštva v tekmovalni sezoni 1980/81 naredila izreden korak naprej, kar kažejo tudi njihove končne uvrstite. S prodorom mladih igralk in igralcev pa je slovenski kot gorenjski rokomet zajadral v pravo smer.

V moški drugi zvezni rokometni ligi — sever tokrat Gorenjci nismo imeli svojega predstavnika. Naslov prvaka je osvojilo moštvo Aera Celje.

V ženski drugi zvezni rokometni ligi — sever je zmagaala ekipa Rudarja, izreden uspeh pa je dosegla ekipa Alpresa iz Železnikov pod vodstvom trenerja Jožeta Rakovca, z uvrstitvijo na odlično četrto mesto s 26 točkami in uvrstitvijo v prvo B ligo. Pred Alplesom so bile le ekipi Rudarja kot zmagovalca z 41 točkami, Splita 35 in Borova s 27 točkami. V zadnjih štirih kolih so osvojile kar sedem točk. Rokometnice Alpresa so tudi najboljša slovenska ženska rokometna ekipa. Uspeh ekipi pa je rezultat trdega dela trenerja in vsega moštva.

V slovenski rokometni ligi za moške sta Gorenjsko v tem zanimivem tekmovanju zastopali moštvi Jelovice in Peka. Boj za naslov prvaka je bil izredno hud še zadnja tri kola pred koncem tekmovanja. V 19. kolu so rokometniki Jelovice dobili derbi z vodečo ekipo Šoštanjem in dokazali, da so med najresnejšimi kandidati za prvo mesto. V predzadnjem kolu smo lahko iz časopisov prebrali, da rokometniki Aera Celja in rokometnice Slovana nastopajo izven konkurenčne, kar je dalo vedeti, da se bo leštvec spremeni.

Položaj je postal pred zadnjim kolom izredno zapleten. Rokometniki Jelovice so lahko pravki, drugi ali celo še tretji. Zadnje kolo je bilo kolo odločitev. Izredno pomembna je bila tekma Minerva : Jelovica v Grizah. Na tekmo žal ni bilo delegiranih sodnikov, ampak je tekmo sodil le Mariborčan Salec. Navijači Jelovice, predvsem mladi rokometniki in pionirji, pa so bili tudi večkrat fizično napadeni, od domača publike. Rokometniki Jelovice so kljub vodstvu ob polčasu (11:8) srečanje izgubili z rezultatom 21:20, torej velikega presenečenja v zadnjem kolu ni bilo! Tako je naslov prvaka po pričakovovanju osvojilo moštvo Prul s 30 točkami in si pridobilo pravico nastopanja poleg Šoštanja v novi medrepubliški rokometni ligi. Drugo mesto je z 29 točkami osvojilo moštvo Šoštanja, tretja z 28 točkami pa je Jelovica. Rokometniki tržiškega Peka so v 20 kolih osvojili le osem točk in zasedli deseto mesto. Lansko tekmovalno sezono pa so bili Tržičani odlični tretji in so v 22. kolih osvojili kar 27 točk.

Zelo uspešno pa so nastopale rokometnice Preddvora, ki so v letoski tekmovalni sezoni osvojile kar 32 točk in zasedle odlično drugo mesto ter za zmagovalkami, ekipi Mlinotesta zaostale le za pet točk. Lansko leto so bile Preddvorčanke prav tako na zelo dobrem tretjem mestu s 27 točkami.

V moški drugi republiški rokometni ligi — zahod sta gorenjski ekipi Kamnik in Žabnica dosegli povprečen uspeh. Kamničani so bili šesti, Žabnici pa so po porazu v Piranu na osmem mestu. V skupini je prvo mesto osvojila ekipa Mokerca.

V ženski drugi republiški rokometni ligi — zahod je naslov prvaka ekipi Peka s 24 točkami, vendar se v končni leštvi uspehi šesti, Žabnici pa so po porazu v Piranu na osmem mestu. V skupini je prvo mesto osvojila ekipa Mokerca.

V ženski drugi republiški rokometni ligi — zahod je naslov prvaka ekipi Peka s 24 točkami, vendar se v končni leštvi uspehi šesti, Žabnici pa so po porazu v Piranu na osmem mestu. V skupini je prvo mesto osvojila ekipa Mokerca.

V ženski in ženski republiški mladinski rokometni ligi — center je med mladinci zmagaala ekipa Jelovice brez poraza, med mladinkami pa Preddvorčanke. Med mladinci so rokometniki Peka tretji s 27 točkami, Kranjčani pa s 24 točkami peti, Kamničani pa deveti s 14 točkami.

Pri mladinkah so zmagale Preddvorčanke, Dupljanke so bile četrte z 18 točkami, rokometnice Alpresa pete s 17 točkami, Kamničanke pa s tremi točkami sedme. Na republiškem finalu pri mladincih je bila najboljša ekipa Lipe iz Ajdovščine, pri mladinkah pa na turnirju, ki je bil v Preddvoru, ekipa Mokerca.

V občinski rokometni ligi je naslov prvaka osvojilo moštvo Preddvora.

J. Kuhar

Kranjski smučarski kolektiv najboljši v državi

KRANJ — Kranjski smučarji in smučarski delavci so na letni konferenci dokaj ugodno ocenili minilo sezono, ki je bila po uspehih na belih poljanah zelo bogata. Tekaci in skakalci so ostali med vodilnimi v državi, na leštvi najboljših alpskih klubov pa so se navzgor pomaknili tudi alpinici. Glede na uspehe vseh treh disciplin je Triglav najboljši smučarski kolektiv v državi.

Kranjski Triglav je kot nosilec razvoja smučarskega športa v kranjski občini povsem upravičil zaupanje, ki mu ga daje družba. Dosegeni rezultati delu so brezvredna izraz dobre notranje organiziranosti in zavzetosti vodstev posameznih sekcij. Predsedstvo kluba je v preteklem letu vložilo precej naporov v izboljšanje notranjih odnosov, tesnejših medsebojnih povezav, večjo notranjo solidarnost in pripadnost klubu. Vse te aktivnosti so imele en sam cilj — krepiti in utrditi klub kot celoto. V klubu je sedaj vključenih več kot 300 aktivnih športnikov in športnih delavcev. V takoj velikem športnem kolektivu pa je razvoj zdravih športnih odnosov temelj za doseganje klubskega ciljev oziroma športnih dosezkov.

Poleg skrb za razvoj kvalitetnega vrhunskega smučanja pa ima Triglav povsem naložno tudi na področju množičnosti. To velja predvsem za tekaški šport, ki postaja vse bolj popularen in vse več je družin na tekaških smučeh. S pridobitvijo teplotnega stroja so si pogoje za opravljanje te dejavnosti v mnogocenem izboljšali. Množičnost na področju alpskega smučanja pa je že presegla klubske ovire in je danes vsespolna zimsko-sportna rekreacija. Odprtost delovanja navzven pa se kaže tudi v sodelovanju s klubu zamejskih Slovencev na Koroškem.

Kljub dolodenim uspehom na vseh področjih, pa ostaja še vedno ključno vprašanje, kako zagotoviti potrebna finančna

J. Javornik

Vaterpolo

UPANJE ZA NOVE TOČKE

KRANJ — Danes in v nedeljo se bo s 14. in 15. kolom nadaljevalo državno prvenstvo v vaterpolu, v katerem nastopa tudi kranjski Triglav. Igralci Triglava niso v preveč zavdijevaju polozaju, zato bo vsaka točka v nadaljevanju tekmovanja še kako pomembna.

Danes in v nedeljo bodo vaterpolisti Triglava igrali doma. Obiskat se bo srečanje zaceko ob osmih zvečer. Nocoj igrajo Kranjčani z moštvom Mlad-Student iz Zagreba, v nedeljo pa Solarisom iz Sibenske. Triglav bo nastopil v standardni postavi. Igralci so optimisti in računajo na točke.

— J. Javornik

ŠPORT IN REKREACIJA

Atletika

Tekmovanje pionirjev

Solsko športno društvo in učitelji telesne vjege z osnovne šole Lucijan Seljak so tudi letos organizirali uspešno občinsko prvenstvo mlajših pionirjev v pionirski za MALI ATLETSKI PIONIRSKI POKAL. Tekmovanje se je udeležilo sedem osnovnih šol razen Simona Jenka iz Kranja in Davorina Jenka iz Cerkelj. Vsako šolo je zastopalo najmanj 36 otrok petega in šestega razreda. Vseh skupaj pa je bilo več kot 250. Take udeležbe ob praznovanju krajevnega praznika v Stražišču še ni bilo.

V vseh panogah so bili za te letnike dosegli odlični rezultati. Učitelji telesne vjege, ki pripravljajo te učence, imajo precej dela in skrb z izborom tekmovalcev, ker so v eni panogi lahko nastopali le po trije iz vseh šole.

Osnovnošolska atletika je vsako leto kvalitetnejša in množičnejša, saj na občinskih tekmovanjih nastopa v vseh kategorijah okoli osmestot otrok od tretjega do osmega razreda. Če pa računamo, da je pred tem tekmovala na razrednih in šolskih prvenstvih vsa šolska mladina, potem lahko rečemo, da je to eno najmožičnejših športnih tekmovanj v kranjski občini.

Rezultati: pionirke — tek 60 m: 1. Majka Draksler LS 8.1, 2. Svetlana Mihajlović PL 8.4, 3. Marjanca Sekne MV 8.6, 4. Milena Stare LS 8.8, 5. Dobroč Mojca LS 8.8, 6. Nataša Didič SŽ 8.8; tek 300 m: 1. Valerija Konečnik MV 50.6, 2. Joži Maznik JBT 3607.

Rezultati: pionirki — tek 60 m: 1. Urša Motiža LS 8.3, 2. Marko Gašperšič JSM 8.3, 3. Boštjan Pavlin PL 8.5, 4. Ivan Hribenik PL 8.5, 5. Marko Perpar LS, Mati Roblek MV in Robi Posavec FP 8.7; tek 300 m: 1. Matjaž Rakovec FP 47.0, 2. Iztok Siebir JSM 47.3, 3. Marko Petek LS 47.5, 4. Robert Žepič JSM 48.4, 5. Primoz Krišelj MV 48.9, 6. Janez Okorn FP 49.0; tek 600 m: 1. Tomaz Spilar JBT 1:45.1, 2. Slavko Marušič PL 1:48.3, 3. Srečo Balazič FP 1:49.4, 4. Janez Smolej JSM 1:50.6, 5. Ivan Rupnik LS 1:51.0, 6. Uršo Jaklič LS 1:52.9; daljava: 1. Iztok Zgaga LS 4:58.8, 2. Marko Stare LS 4:30.3, 3. Tomaz Kukovič SŽ 4:28 m, 4. Matjaž Kré FP 4:19 m, 5. Jago Štemberger FP 4:13 m, 6. Marko Šturm LS 4:09 m; višina: 1. Primož Česen FP 156 cm, 2. Lado Lasic FP 143 cm, 3. Borut Škraba FP 138 cm, 4. Marjan Mihelič FP 138 cm, 5. Aleš Žmavc SŽ 130 cm, 6. Dušan Peneš PL 130 cm; krogla 3 kg: 1. Miroslav Djuran FP 11:08 m, 2. Tone Kalan LS 9:91 m, 3. Dušan Hencelj MV 9:85 m, 4. Tonu Humar SŽ 9:73 m, 5. Matjaž Mohar FP 9:67 m, 6. Jurij Stavrov LS 9:52 m;

EKIPNO PIONIRJEV: 1. SSD FRANCE PREŠEREN 5633, 2. SSD LUCIJAN SELJK 5236, 3. SSD MATILJA VALJAVEC 4644, 4. SSD PLANINA 4622, 5. SSD JAN KO IN STANKO MLAKAR 4458, 6. SSD JOSIP BROZ TITO 3949 točk.

NOVICE IZ KRANJSKEGA ALPINISTIČNEGA ODSEKA

V zadnjem času se je precej povečala plezalska aktivnost članov Alpinističnega odseka iz Kranja. K temu je priporočeno lepše, vreme, boljše razmere v stenah, pozna pa se tudi vrnitev naših Himalajev izpod Lhotice. Tako so bili v zadnjem času opravljeni slednji vzponi:

7. 6. 1981 sta Franci Markič, Andrej Zidar in Janez Triler preplezali S raz Male Mojstravke (ocena III+).

11. 6. sta Stefan Gartner in Matej Kranjc v devet urah in pol preplezali smer Pastirja Joža v Štitni glavi (ocena V).

Istega dne sta Tomo Česen in Andrej Stremfelj v osmih urah preplezali kombinacijo Pruszik-Szalajeve smeri in Raz Sfinge v triglavski steni. Ocenja kombinacije je V/A.

2. 6. 1981 sta Marija in Andrej Stremfelj preplezala Centralno smer z Varijantno Maglebabjkovo v Veliki koroški Babi (II-III. IV).

9. 6. sta Andrej Stremfelj in Nejc Zaplotnik preplezala Ferjan-Krušč-Zupan v Široki peči. Smer je ocenjena z IV/V+. Plezali so 7 ur. Istega dne sta Matjaž Beguš in Stefan Gartner preplezala Slovensko smer v Triglavu (III).

14. 6. sta Tomaž Jamnik in Nejc Zaplotnik preplezala smer Ferjan-Krušč-Zupan v Luknji peči. Smer je ocenjena z IV/V. Andrej Zidar in Janez Triler pa sta preplezala Deržajevu smer v Mali Mojstravki (III. IV).

Matjaž Dolenc

TEKMOVANJE V CELOVCU

Pionirski atletskega kluba Triglav so imeli v Celovcu prijateljski dvoboj s tamkajšnjim klubom. Po nekajletnem premoru je sodelovanje z zamejsko Korosko spet začelo.

V topem vremenu je bilo dosegjenih precej dobrih rezultatov. V metu krogla in kopja je zmagal Colog, v teku na 100 in 400 m pa Marjeta Erberšek. Solidni so bili tudi Mencingeri v metu kopja in Lunarjeva v skoku v višino ter Kukovica v teku na 1000 m. Med domačimi pa velja pojaviti tekmovalko Aljančič v skoku v višino, Stimson v skoku v daljavo ter Oitzinger v metu krogla.

Zmagovalci med pionirji so bili Kranjčani z 41:33, med dekleti pa domačini z 37:28. Skupno pa je bil rezultat zelo tesen 70:69 za domačine.

Rezultati — moška ekipa: 100 m: 1. Hribenik (KLC), 2. Oitzinger (KLC), 3. Nikolaš (TRG); 1000 m: 1. Kukovica (TRG), 2. Rigler (KLC), 3. Oblak (TRG); višina: 1. Rejc, 2. Sintič (oba TRG), 3. Gasper (KLC); daljava: 1. Fleischaker (KLC), 2. Sintič (TRG), 3. Bruchleitner (KLC); krogla: 1. Culig, 2. Mencinger (oba TRG), 3. Hribenig (KLC); kopje: 1. Culig (TRG), 2. Mencinger (TRG); 4x100 m: 1. KLC, 2. TRG; skupno: KLC 70 točk, TRG 69 točk; ženske: 100 m: 1. Erberšek (TRG), 2. Lipic (KLC), 3. Pangerc (TRG); 400 m: 1. Erberšek (TRG), 2. Schffman (KLC), 3. Forsek (TRG); višina: 1. Aljančič (KLC), 2. Lunar (TRG), 3. Svetina (KLC); krogla: 1. Oitzinger (KLC), 2. Lunar (TRG), 3. Aljančič (KLC); 4x100 m: 1. KLC, 2. TRG, 3. Aljančič (KLC); 4x300 m: 1. Triglav 31 točk, KLC 33 točk; pionirke: KLC 37 točk, TRG 28 točk.

L. Kogovsek

PRVENSTVO OSNOVNOŠOLCEV

SSD France Prešeren je organiziralo v tork, 23. junija občinsko prvenstvo v atletiki za učence 3. in 4. razredov. Tekmovanje se je udeležilo 5 kranjskih šol. Tekmovanje je bilo ekipo in posamično. Za ekipo sta štela rezultata dveh najboljih iz ekipe v posameznih disciplinah. Prvi ekipo sta prejeli lesene plakete, prvi trije pa pismena priznanja. Tekmovalo je več kot 100 učencev.

Rezultati ekipno — učenci: 1. M. Valjavec Preddvor, 2. Lucijan Seljak, 3. Planina, 4. F. Prešeren, 5. Naklo; učenke: 1. M. Valjavec Preddvor, 2. Lucijan Seljak, 3. F. Prešeren, 5. Naklo.

Občinskih prvakinj za leto 1981 so postali: 60 m: 1. Gantar Matjaž (Lucijan Seljak) in Vitas Romana (France Prešeren); met žogice: 1. Andolšek Roman (Planina) in Boltež Jožica (M. Valjavec); skok v daljino: 1. Janškovec Žiga (F. Prešeren) in Frelih Polona (F. Prešeren).

B. Holy

Avtomoto šport

AHAČIĆ DEVETI

Na mednarodnem tekmovalju v motokrosu kat. 250 ccm v Karlovcu so sodelovali tekmovalci iz Avstrije, CSSR, Nemčije in Jugoslavije. Zmagal je Avstrijec Brunner. Tržičan Branko A

ŠK. LOKA

skupno zasedanje zborov uporabnikov in zborov učencev, skupščine občinske izobraževalne skupnosti, ki bo v ponedeljek, 29. junija, 1981, ob 16.30 v osnovni šoli Peter Pavčič v Podlubniku

Dnevni red

zavitev verifikacijske komisije in potrditev sklepov o usmerjenem delu v letu 1981
predlog in potrditev zapisnika 9. zasedanja ter poročila o uresničevanju sklepov
izobraževalnih storitev programov občinske izobraževalne skupnosti Škofja Loka za obdobje 1981–1985
program občinske izobraževalne skupnosti Škofja Loka za leto 1981
merila za menjavo dela na področju učenja in izobraževanja v letu 1981
finančni načrt občinske izobraževalne skupnosti Škofja Loka za leto 1981
informacija o spremembah stopnje izobraževanja sredstev v letu 1981
menovanje gradbenega odbora za dogajanje v vzgojnoizobraževalne objekte po referendumskem programu
predlog organiziranja usmerjenega izobraževanja v Škofji Loka
predlog družbenega dogovora o varstvu spomenikov in drugih obeležij
socialistične revolucije na območju Škofja Loka
delegatska vprašanja

Dogovor
varstvu
spomenikov

deni dogovor o varstvu spomenikov in drugih obeležij socialistične revolucije na območju občine Škofja Loka, katerega podpis naj bi bila tudi občinska izobraževalna skupnost, je obravnavalni odbor na dveh sejah: 23. 2. kot osnutek ter 11. 6. 1981 kot in naj ne bi imel pripomemb. Škofja izobraževalna skupnost, ki je učinkuje v dogovor zato, ker naj varstvo spomenikov v krajevnih učnih uresničevalo s pomočjo mehkih osnovnih šol.

Janjska
prispevna
čopnja

Prispevna stopnja za izobraževanje naj bi se znižala od 6.720 662 odstotka od bruto osebnih dohodkov. Vzrok za znižanje je v večjih iz leta 1980. Lani se je pri občinski izobraževalni skupnosti nateklo za 2.512.360 dinarjev več sredstev kot je bilo dovoljeno v začetku leta. Znižene stopnje zato pomeni pravljivo vrčanje teh sredstev. S spremembah stopnje je razdalj odbor za družbeno dogovarjanje o skupni porabi pri tem svetu občinske skupnosti Škofja Loka, na podlagi izvršnega sveta občinske skupnosti Škofja Loka pa so bile prispevne stopnje že objavljene v uradnem listu. Zato je članica prispevne stopnje nedovana skupščini le kot

Organizacije usmerjenega izobraževanja

Ena delovna organizacija s petimi TOZDI

V Šolski center Boris Ziherl naj bi se združila poklicna lesna šola, šolski center za avtomehansko in kovinarsko stroko, gimnazija, dijaški dom in delavska univerza

Jeseni bodo prvi letniki stopili v šolo usmerjenega izobraževanja. V Škofji Loki so se na reformo srednjega šolstva, dobro pripravili, saj bodo do jeseni zgrajeni potrebitni prostori za uspešno izvajanje novega šolskega programa. Vendar ni dovolj le nova stavba, šolo je potrebno tudi primerno organizirati. Že na zadnjem zasedanju je skupščina izobraževalne skupnosti obravnavala predlog organiziranosti, za odločanje na ponedeljekovi seji pa je pripravljeno obsežno gradivo, ki vsebuje tri dele: elaborat o družbeni in ekonomski upravičenosti ustanovitve šolskega centra »Boris Ziherl« v Škofji Loki, ekonomski izračun za novi šolski center – v bistvu gre za del elaborata iz prejšnje točke in osnutek samoupravnega sporazuma o združitvi v delovno organizacijo »Šolski center Boris Ziherl«.

Namen gradiva je odgovoriti na vprašanje: »Kako naj se organizira usmerjeno izobraževanje v Škofji Loki, ki bo začelo delati po novih programih in v novih pogojih pod skupno streho?«

Elaborat vsebuje: pregled obstoječega stanja – predstavlja vzgojnoizobraževalne organizacije ter njihove prostorsko-materialne in kadrovskie pogoje, število delavcev in število učencev v šolskem letu 1980/81 ter pregled izobraževanja ob delu in pregled predvidenega izobraževanja v novem šolskem letu 1981/82 po številu oddelkov, po predmetih ter potrebnih kadrih za izvedbo programa. Hkrati so v elaboratu navedeni razlogi za združevanje vzgojnoizobraževalnih organizacij in opisani sta dve različici povezovanja vzgojnoizobraževalnih organizacij ter predlog glede na opisane razlike.

Ekonomskega izračuna sestavlja 5 delov: uvodna pojasnila, možnosti pridobivanja prihodkov, pokrivanje porabe sredstev, delitev dohodka in komentari rezultata.

Osnutek samoupravnega sporazuma predstavlja v 13. členih oblikovan predlog združevanja, o katerem glasujejo delavci vzgojnoizobraževalnih organizacij na referendumu.

Cene vzgojnoizobraževalnih storitev

Kaj morajo opraviti izvajalci

Pripravljen je predlog standardov in normativov za delo vzgojnoizobraževalnih ustanov ter merila in elementi za izračun cen njihovih storitev

V preteklem srednjoročnem obdobju so cene vzgojnoizobraževalnih storitev kot osnovo za svobodno menjavo dela vsako leto obravnavali, jih spremenjali in potrjevali. V tem času se je namreč sistem svobodne menjave dela še oblikoval in dograjeval, za obdobje 1981–1985 pa velja, da je sistem dozorel do te mere, da ga kaže na predlagani način sprejeti in utrditi.

Pripravljen je dokaj obsežno gradivo, ki natančno opredeljuje standarde in normative za delo vzgojnoizobraževalnih ustanov in merila ter elemente za izračun cen njihovih storitev. Gradivo vsebuje naslednje dele:

Standarde vzgojnoizobraževalnih storitev, v katerih je podana najprej normativna osnova za vsebinsko posamezne storitve, nato je opredeljen obseg dela v okviru storitve; nadalje so v gradivu obdelani oziroma predlagani normativi za opravljanje teh storitev, ki v bistvu opredeljujejo način – pravila izvajanja storitve (število učencev, število potrebnih delavcev); predlagani so kazalci za vrednotenje storitev, ki so podlaga za izračun storitve, izhajajo pa iz standardov in normativov in kot zadnje še elemente – osnovne podatke za izračun cen vzgojnoizobraževalnih storitev. Ker je, kot je razvidno iz gradiva, to del plana občinske izobraževalne skupnosti, so tu upoštevani planski podatki.

Gradivo je izrednega pomena za osnovno nalogu izobraževalne skupnosti – to je za izvajanje svobodne menjave dela na vzgojnoizobraževalnem področju, saj predstavlja poizkus celovito urediti temeljna pravila tega procesa za srednjoročno obdobje 1981–1985. Ali drugače povedano: namen gradiva je natančno opredeliti, kaj morajo izvajalci pri uresničevanju programov opraviti in kako se bodo oblikovala sredstva do katerih so upravičeni kot do povračila za opravljeno delo.

Gradivo je obravnaval izvršni odbor skupnosti in predlagal skupščini izobraževalne skupnosti, da ga sprejme, kot priloga srednjoročnega plana za obdobje 1981–1986.

V njem je predlagano povezovanje vzgojnoizobraževalnih organizacij: poklicne lesne šole, šolskega centra za kovinarsko in avtomehaničko stroko, gimnazije Boris Ziherl, dijaškega doma in delavske univerze Škofja Loka v delovno organizacijo »Šolski center Boris Ziherl Škofja Loka s 5 temeljnimi organizacijami. Na ravni delovne organizacije temeljne organizacije ustanovijo delovno skupnost skupnih služb za opravljanje dogovorjenih skupnih nalog.

Ekonomski izračun kaže na slabo ekonomsko stanje nekaterih šol (skupaj je 3.843.500 dinarjev izgube) in predlaže potrebne ukrepe za ureditev stanja.

O predlaganih gradivih je že razpravljal izvršilni odbor občinske izobraževalne skupnosti in je predlagal naslednje skele:

Skupščini izobraževalne skupnosti Škofja Loka se predlaga potrditev predloga o ustanovitvi delovne organizacije »Šolski center Boris Ziherl Škofja Loka« v skladu s prvo različico iz elaborata o družbeni in ekonomski upravičenosti ustanovitve šolskega centra Boris Ziherl Škofja Loka.

V vseh prizadetih vzgojnoizobraževalnih organizacijah naj temeljito prouči svoje ekonomsko stanje in možnost za v prihodnje ter sprejmejo ukrepe za ureditev razmer v skladu z zaključki ekonomskega izračuna za šolski center Boris Ziherl Škofja Loka.

V vseh vzgojnoizobraževalnih organizacijah se izvede javna razprava in glasovanje na referendumih o združitvi v Šolski center Boris Ziherl Škofja Loka tako, da bo v novi povezavi že mogoče jeseni začeti z delom.

Za vršilca dolžnosti individualnega poslovodnega organa se predlaga Franca Benedika. O zadnjem skeleju je razpravljal tudi koordinacijski odbor za kadrovski vprašanja pri občinski konferenci SZDL Škofja Loka in izdal pozitivno mnenje.

DOGOVORIMO SE

Menjava dela v letu 1981

Povečuje se obseg del na posameznih šolah – Osnovna šola Blaž Ostrovrhar prehaja na celodnevni pouk, več bo oddelkov podaljšanega bivanja v Škofji Loki in v Žireh, v Gorenji vasi bodo zaposlili socialnega delavca in več denarja bo namenjeno za pomoč učencev iz družin z nizkimi osebnimi dohodki

strani 4. omenjene točke, pomeni ceni storitev, ki se bodo opravljale v šolah v tem letu. V materialu je tudi obrazloženo po kakšni poti so bila ta merila in »ceni« izračunana. Skratka: s sprejetjem tega predloga bo dogovorjen kako se bo program s področja vzgoje in izobraževanja v letu 1981 vrednotil.

Finančni načrt

Finančni načrt za leto 1981 je posledica (lahko bi celo rekli zmognosti) prvih dveh gradiv oziroma predlogov. Če smo se dogovorili za program in kako bomo program vrednotili, potem nam preostane le še izračun potrebnih sredstev. Finančni načrt je tak izračun. Kot vedno je podan primerjalno glede na preteklo leto, v priloženi kratki obrazložitvi pa je lahko najti razloge za odstopanja. Vsekakor gre za zelo velika sredstva in zato je spremem velika odgovornost. Tako naj bi imela izobraževalna skupnost letos 187 milijonov dinarjev prihodkov, kar je za 24 odstotkov več kot leta 1980.

Gradbeni odbor

Skupščina izobraževalne skupnosti Škofja Loka je že na zadnjem zasedanju razpravljala o imenovanju gradbenega odbora za investicije v vzgojnoizobraževalne objekte po referendumskem programu.

To pot je pripravljen predlog za imenovanje. V njem naj bi bili: arhitektka Anika Logar iz Alpresa, ekonomist Janez Bohinc iz Alpine in Jurij Žebre iz RUŽV, gradbenik Mana Veble iz SO Škofja Loka, Ivan Križnar iz OS Cvetko Golar, France Benedik iz dijaškega doma in Marjan Kalužar-Cepin iz Zavoda za zaposlovanje Škofja Loka.

Vrednotenje programa dela

Merila za menjavo dela v letu 1981 pomenijo uporabo tistega, kar je bilo predloženo pri 3. točki dnevnega reda. K temu so dodana še druga merila za vrednotenje storitev iz dodatnega programa. Tabela na

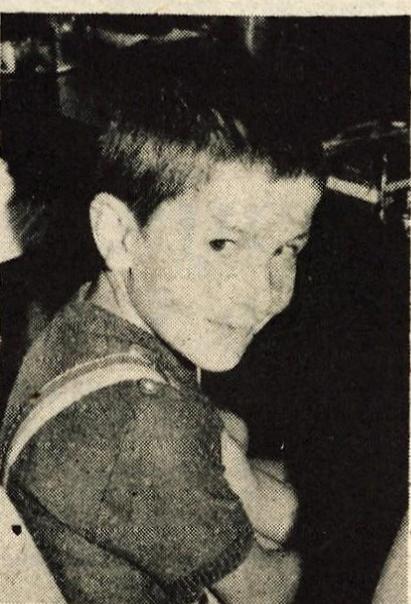

Na srečanju z najboljšimi izbranimi mladimi gorenjskimi literati in likovniki so spregovorili predstavniki Ljubljanske banke in mentorji učencev, med njimi tudi akademski slikar Franc Novinc

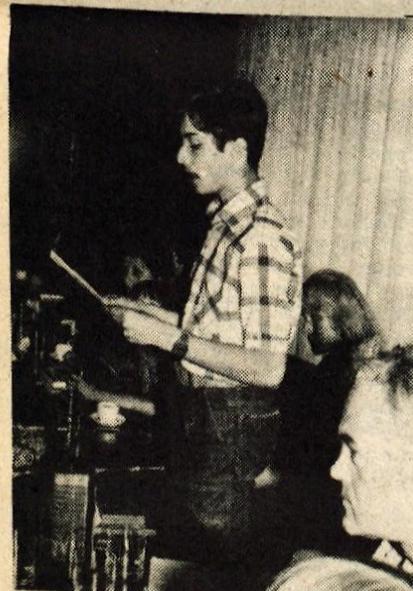
ljubljanska banka

O odnosih med starši in otroki je govorilo prepričljivo delo Metke Blaževič iz OŠ Josip Plemelj Bled, »Odprto pismo staršem«

Drugosolek Klemen Karlin iz Škofje Loke je avtor pretresljivega spisa »Tresel sem se za življenje mojega bratca«

Najboljša literarna dela so bila prebrana. Cerkvenik Gregor je prebral svoje delo »Razmišljanje ob spomeniku, za katerega je bila celotna komisija enotnega mnenja, da je najboljši

Morda kar malo preresna za njena leta – omošolka Andreja Ahačič iz Škofje Loke, avtorica dela »Dogajanje in premišljanje ob zgodovinsku knjigo«

O tem, kako je preživel hudo nevihto, je bral nagrajeni petosolek Janez Avsec iz Kranja.

Za Bogomilo Zupan z Bleda posebna pohvala za delo »List iz dnevnika«

Najboljši so se predstavili

Ob zaključku natečaja Ljubljanske banke – Temeljne banke Gorenjske za najboljša literarna in likovna dela naših šolarjev in najmlajših

Vsi resni in napeti so se posedli okrog novih, v štirikot postavljenih mizic v podstrešni dvoranici nove Ljubljanske banke v Kranju. Še sreča, da so tam v sredini postavili rože, da se pogledi lahko usmerijo vanje, pa čeprav sploh ne vidijo kar gledajo. Zoporno je takole sedenje med čisto tujimi ljudmi, berem iz nekaterih kar malce preresnih oči. Še dobro, da so naši mentorji zbrane. Z njimi je vse drugače, vse lažje, govore obrazki. Vsak se je kar prilepil na svojega tovariša. Ždaj že vedo, da so njihova dela, likovna ali literarna, izbrana izmed številnih za najboljša. To tudi ni kar tako! Počasi se opogumljajo, sežejo tudi po soku, po keksu na mizi. Mlajši ko so, bolj so brez predskrov. Posebno tisti prisrčen maleček iz vrtca, Igor, ki je nariral tako imenitno partizanko...

Počasi se napetost sprosti. Pоздравijo jih predstavniki banke, o natečaju spregovore organizatorji, člani komisije, ki so ocenjevali njihova dela, spregovore tudi tovariši, ki so jih pri delu vzpodobiali in prvi izločili njihova dela v ožji izbor.

Najboljša dela bodo prebrali sami. Poznam vse, kar je prišlo napisane na natečaj, zato me še toliko bolj zanima, kdo je tisti, ki je napisal to, kakšen oni... Ko sem brala njihove spise, sem si nehoti ustvarila tudi predstavo o njih samih. Da so za svoja leta resni, sem ugotovljala že tedaj. Morda celo preresni. Razen morda tistih najmlajših, ki so z vso vedenino pisali o nevihti, o svojem dnevniku... Večina pa je resnih. Že naslovi govore tako: »Razmišljanja ob spomeniku«, »Odprto pismo staršem«, »Dogajanje in premišljanje ob zgodovinski knjigi«, »Včasih sem osamljena«, »Pesem v prozì«, »Tresel sem se za življenje mojega bratca...«

Likovnih del so na zadnjo steno dvorance obesili le nekaj. Zato o njih ne morem posebej soditi, niti jih ne morem posebej predstavljati. Ogledali si jih bomo lahko šele jeseni, oktobra, ob mesecu varčevanja, ko bo iz nagrajenih del, pa tudi drugih, pripravljena cela razstava v prostorih Ljubljanske banke. Le nekaj najboljših je tu kot »Prodajalna ura«, »Hiša barba Jozefa«, fotografije avtomobilov v meigli. Ex libris itd. Pa o njih več jeseni.

Obe komisiji, kot kaže, sta imeli veliko opraviti, da sta izbrali najboljše dela. Tako za literate kot likovnike. Nekatera dela so s svojo kvaliteto izstopala. Tam se, seveda, ni bilo težko odločiti. Najtežje se je bilo boriti s takšno množico prispevkov. In kot so ugotovljali tako člani komisij kot mentorji, bo treba v bodoče v šolah narediti ožji izbor. Letos je prišlo na natečaj 212 literarnih del iz 15 osnovnih šol in 15 del s štirimi srednjimi šol. Pri likovnih in fotografiskih delih pa je sodelovalo skupno 35 šol in vzgojno varstvenih zavodov s 615 deli: iz petih vrtcev je prišlo 164 del, iz 23 osnovnih šol 395 del, z dveh srednjih šol pa 7 del. S fotografijami so pa sodelovale 3 osnovne šole z 42 deli in 2 srednji šoli s 7 deli.

Ni bilo torej lahko delo v komisiji. Pa poglejmo, kdo so letošnji nagrajeni natečaja Ljubljanske banke – Temeljne banke Gorenjske:

Cerkvenik Gregor iz 8. razreda osnovne šole Peter Kavčič Škofja Loka, si je priboril nagrado za njegovo »Razmišljanje ob spomeniku«, Metka Blaževič, učenka 8. razreda OŠ Josip Plemelj Bled za »Odprto pismo staršem«, ki ga je napisala za Literarno-dopisniški krožek, Janez Avsec, 5. razred OŠ France Prešeren Kranj za »Nevihto«, Andreja Ahačič, 8. razred OŠ Cvetko Golar Škofja Loka za »Dogajanje in premišljanje ob zgodovinski knjigi«, Primož Franko, 2. razred OŠ Peter Kavčič Škofja Loka za »Moj dnevnik«, Mateja Smagin iz likovnega krožka Zdravstvene šole Jesenice za spis »Včasih sem osamljena«, Marijanac Milena za zbirko poslanih pesmi, ki jih je napisala za dopisniški krožek Gimnazije Kranj in Majda Novak za »Pesem v prozì«, napisana prav tako za dopisniški krožek kranjske gimnazije.

Ker je prišlo toliko odličnih del, da je zmanjkal nagrad, so se v banki odločili, da podelijo še štiri pohvale. Prejela jo je Mojca Lombard, učenka 8. razreda OŠ Matija Valjavec Predvor, za delo »Samoj, edini moj«, Bogomila Zupan, učenka 7. razreda OŠ Josip Plemelj Bled za »List iz dnevnika«, Damjan Dolenc, učenec 8. razreda OŠ Peter Kavčič Škofja Loka, za delo »Moj rodni kraj« in Klemen Karlin, učenec 2. razreda OŠ Peter Kavčič Škofja Loka, za delo z naslovom

Tresel sem se za življenje mojega bratca.

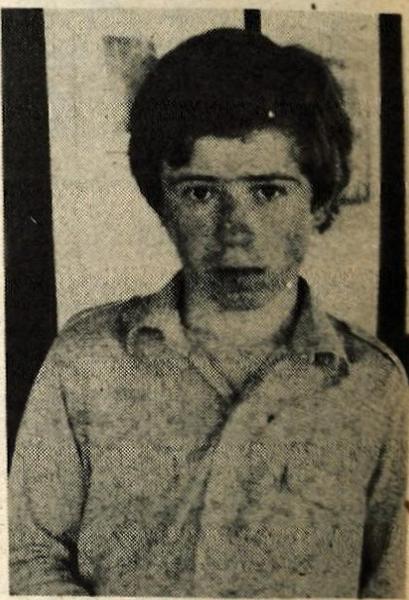
Od likovnih del pa so bili nagrajeni: Mitja Stanko, 4. leta iz VVZ »Najdihojca« Kranj za risbico »Medved pod dežnikom«, Mitja Skaza iz VVZ »Maksa Rozman-Tatjana« Kranj za risbico »V trgovini«, Igor Repinc iz VVZ Golnik za svojo »Partizanco«, Adam Rus iz 4. razreda OŠ Simon Jenko Kranj za njegovega »Partizana«, Iztok Mihelič, iz 6. razreda OŠ France Prešeren Kranj za »Ex libris«, Katarina Velerec iz 3. razreda OŠ Tone Čufar Jesenice za njeno »Prodajalno ura«, Dušan Kuljčić iz 7. razreda OŠ Heroja Bračiča Tržič za »Tehničnega risarja«, Maja Šubic iz likovnega krožka Gimnazije Boris Zihel Škofja Loka za svojo grafiko »Hiša barba Jozefa« in Janez Kržičnik iz Centra slepih Škofja Loka za tapiserijo »Pikapolonica«.

Nagrajeni fotografiji pa sta bili delo Borisa Potočnika iz likovnega krožka OŠ »16. december« Mojstrana – »Priprava na zimo« in Tomaža Pleše iz fotokrožka OŠ dr. France Prešeren Kranj za fotografijo »V megli«.

Nagrada pravzaprav ne pripadajo njim, posameznikom, temveč njihovi razredni skupnosti, oziroma krožku, v katerem delajo in v imenu katerega so se javili na natečaj. 1.500

dinarjev znaša nagrada. Denar ni velik, toda prav bo prišel vsekakor. Vzpodbuda za sodelovanje naprej je prav gotovo.

Zadovoljni so otroci, zadovoljni mentorji, zadovoljni odgovorni v banki, ki jim je bila zadana ta naloga okrog natečaja. Le to se že v banki, da bi se na njihov natečaj oglasilo več srednješolcev, pa tudi več tistih iz najnižjih razredov. Saj so v vsaki sredini taki, ki dobro sučajo pero ali čopič. Le pogum!

S svojo fotografijo »V megli« je Tomaz Pleše iz Stubevega svojemu fotokrožku priboril nagrado

Najboljši pesnici natečaja Mojca Lombard iz Predvorja in Milena Marjanac iz Kranja sta se usedli skupaj. Njuni zbirki poslanih pesmi obetajo, da bomo o njiju še veliko slišali

Imenito in slovensko je bilo na podliti nagrad. Poleg priznanja tudi knjižna nagrada Ljubljanske banke

Med likovnimi ustvarjalci je s svojo odlično grafično izstopala Maja Šubic iz Škofje Loke

Roman Savinšek, mentor za likovni pouk na OŠ Tone Čufar na Jesenicah: »Prav bi bilo, da bi v prihodnjih natečajih dali dve, tri teme za likovno oblikovanje, kajti enemu leta, drugemu pa druga.«

Mali Igor Repinc z Golnika je bil kot vrtavka, ampak njegova »Partizanka« je bila enkratna

Katarina Velerec z Jesenic je svojo razredni skupnosti priborila nagrado s svojo zanimivo risbico »Prodajalna ura«

ljubljanska banka

RADIJSKI SPORED

SOBOTA, 27. JUNIJ

Prvi program

4.30 Dobro jutro! - 8.08 Pionirski tečnik - 9.05 Z radiom na poti - 10.05 Pojo amateri zbori - 10.30 Sobotna matematika - 11.05 Zapojmo pesem - 11.20 Po republikah in pojavah - 11.40 Zapojte z nami - 12.10 Godala v ritmu - 12.30 Kmetijski nasveti - 13.00 Lojze Avšič: Poletni program kmetijske sekcije zvezne države za tehnično kulturo - 12.40 Veseli domaći napovedi - 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov - 13.20 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Priporočajo vam ... - 14.05 Glasbena panorama - 15.30 Zabavna glasba - 15.50 Radio danes, radio jutri! - 16.00 Vrtljak - 17.00 Studio ob 17.00 - 18.30 Zunanjepotniški magazin - 18.00 Skatala z godbo - 18.30 Mladi mlađani - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Mladi postovi - 19.55 Domovina je ... - 20.00 Sobotni zabavni oster - 21.00 Za prijetno razvedilo - 21.30 Oddaja za naše izseljenice - 23.05 Lirični utrinki - 23.10 Od tod do polnega - 00.05 Nočni program - glasba

Drugi program

10.00 Soba na valu 202 - 10.00 Dober dan na drugem programu - 13.05 Radi ste jih osudili - 13.35 Glasba iz slike Amerike - 14.00 Srečanje republik in pokrajin - 14.30 Hitri prsti - 15.45 Mimo za duo Kora - 16.00 Radi podlistek - Podlimbar - 16.15 Pokorno javljajam - 16.15 Pesme melodije - 16.40 Glasbe v casu - 17.40 Lahka glasba slovenskih avtorjev - 18.00 Tole ure za chanson - 18.35 Naši krajci in ljudje - 18.50 Glasbena medigra - 19.25 Stereorama - 21.15 Mala noč - glasba - 21.45 SOS - V so - obujamo spomine - 22.00 Zrcalo dneva - 22.55 Naša za konec programa

NEDELJA, 28. JUNIJ

Prvi program

4.00 Dobro jutro! - 8.07 Vesetobogan - 9.05 Se pomenite, gospodarji! - 10.05 Nedeljska matematika - Koncert iz naših sporedov - Grajana pri Ptiju - 10.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 13.10 Obvestila in zabavna glasba - 13.20 Za kmetijske proizvaje - 13.50 Pihalne godbe - 14.05 Humoreska tega tedna - 14.25 S poprevkami po Jugoslaviji - 15.10 Pri nas doma - 15.20 Nedeljska reportaža - 15.35 Listi iz notesa - 16.20 Premo v kino - 17.05 Populne operne melodije - 17.50 Zabavna radijska igra - 18.30 Naši zgornji polici - 19.30 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci! - 19.45 Glasbene razglednice - 20.00 V nedeljo zvečer - 22.20 Glasbena tribuna mladih - 22.30 Kupni program JRT - studio Beograd - 23.05 Lirični utrinki - 23.10 Mozaik melodij v plesnih ritmov - 00.05 Nočni program - glasba

Drugi program

10.00 Nedelja na valu 202 - 10.00 V nedeljo se dobimo,

RADIO TRIGLAV JESENICE

Nedeljek:

10.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Ponedeljkov pomeri pregled - Morda vas bo zanimalo - 17.20 Naši odmevi - Čestitke ali Izbor dobitne glasbe

Torek:

10.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Oddaja za mlade - Morda vas bo zanimalo - 17.20 Delegati sprašujejo - Oddaja o NNNP - Čestitke

Četrtek:

10.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Stop zeleno - Morda vas bo zanimalo - Čestitke

Petak:

10.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Kulturna snovanja - Morda vas bo zanimalo - 17.20 Naši odmevi - Čestitke ali Zabavni zvoki

Sobota:

10.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Kam danes in jutri - Jugoton vam predstavlja - Morda vas bo zanimalo - 17.30 Naši odmevi - Čestitke

Nedelja:

10.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Stop zeleno - Morda vas bo zanimalo - Čestitke

PONEDELJEK, 29. JUNIJ

Prvi program

4.30 Dobro jutro! - 8.08 Z glasbo v dober dan - 8.25 Počitniško popotovanje od strani do strani - 8.40 Počitniški pozdravi - 9.05 Z radiom na poti - 10.05 Rezervirano za ... - 11.35 Znano in priljubljeno - 12.10 Veliki revijiški orkestri - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Pihalne godbe na koncertnem odu - 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov - 13.20 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Priporočajo vam ... - 14.05 V gosteh pri zborih jugoslovenskih radijskih postaj - 14.25 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.30 Zabavna glasba - 15.50 Radio danes, radio jutri! - 16.00 Vrtljak - 17.00 Studio ob 17.00 - 18.00 Vsa zemlja bo z nami zapela ... - 18.15 Lokalne radijske postaje se vključujejo - 18.30 Koncert v ritmu - 19.25 Reprize javnih glasbenih oddaj - 21.00 Misel in pesem - 21.45 Zvočni portreti - Japonski izid Billyja Harperja - 22.15 Rezervirano za disco novitete - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

Drugi program

8.00 Ponedeljek na valu 202 - 10.00 Dober dan na drugem programu - 13.05 Z evropskimi revijiškimi in plesnimi orkestri - 13.35 Znano in priljubljeno - 14.00 Ponedeljkov križemkraž - 14.20 Z vami in za vas - 15.30 V plesnem ritmu - 16.00 Sveti in mi - 16.10 Španske popevke - 16.40 Od ena do pet - 17.40 Iz partitur orkestrov »Sigrud Jansen« in »Henry King« - 18.00 Pesmi svobodnih oblik - 18.40 Mali koncert lahke glasbe - 19.25 Stereorama - 20.00 Jazz na II. programu - Paul Desmond - Rhoda Scott - 20.30 Popularnih dvajset - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

Jožeta Kampiča - 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi - 20.30 S solisti in ansamblu JRT Ljubljana - 21.05 Radniška igra - 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini - 22.25 Iz naših sporedov - 22.30 Tipke in godala - 23.05 Lirični utrinki - 23.10 S popevkami po Jugoslaviji - 00.05 Nočni program - glasba

Drugi program

8.00 Torek na valu 202 - 13.00 Dober dan na drugem programu - 13.05 Iz obdobja swinga - Orkester Count Basie - 13.35 Znano in priljubljeno - 14.00 Z vami in za vas - 15.30 V plesnem ritmu z orkestrom Mike Theodore in Bill - 16.00 Pet minut humorja - 16.05 Popevke italijanskih avtorjev - 16.40 Spektor - 17.40 Iz partitur revijiških orkestrov JRT - 17.50 Ljudje med seboj - 18.00 Danes vam izbira - 18.40 Koncert v ritmu - 19.25 Reprize javnih glasbenih oddaj - 21.00 Misel in pesem - 21.45 Zvočni portreti - Japonski izid Billyja Harperja - 22.15 Rezervirano za disco novitete - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

SREDA, 1. JULIJ

Prvi program

4.30 Dobro jutro! - 8.08 Z glasbo v dober dan - 8.30 Počitniško popotovanje od strani do strani - 8.45 Zaplešimo in zapojmo - 9.05 Z radiom na poti - 10.05 Rezervirano za ... - 11.15 Lokalne radijske postaje se vključujejo - 11.35 Znano in priljubljeno - 12.10 Veliki zabavni orkestri - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Ob izvirih ljudske glasbe kulture - 13.00 Danes do 13.00 Iz naših sporedov - 13.20 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Priporočajo vam ... - 14.05 Razmisljam, ugotavljamo - 14.25 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.30 Zabavna glasba - 15.50 Radio danes, radio jutri! - 16.00 »Loto vrtljak« - 17.00 Studio ob 17.00 - 18.00 G. Nyström in N. Castiglioni - v izvedbi švedskega radijskega zborna, diri. E. Ericson - 18.15 Na gost - 18.30 Radijsko tekmovanje mladih pianistov - Prvi del tekmovanja - I. kategorija - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci! - 19.45 Minute s Kamniškim kvintetom - 20.00 Letni javni koncert komornega zborna RTV Ljubljana z dirigentom Jožetom Furstom - 21.30 Violinska virtuozen Fritza Kreislerja - 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini - 22.25 Iz naših sporedov - 22.30 Revija slovenskih pevcev zabavne glasbe - 23.05 Lirični utrinki - 23.10 Jazz pred polnočjo - Orkester Gil Evans - 00.05 Nočni program - glasba - Radio Maribor

Drugi program

8.00 Sreda na valu 202 - 13.00 Dober dan na drugem programu - 13.05 Z velikimi zabavnimi orkestri - 13.35 Znano in priljubljeno - 14.00 YU-POP-scena - 14.30 Iz naših sporedov - 14.35 Z vami in za vas - 15.30 V plesnem ritmu - 16.10 Tokovi neuvrščenosti - 16.10 Pesmi Latinske Amerike - 16.40 Iz jugoslovenske produkcije zabavne glasbe - 17.40 Iz partitur velikega zabavnega orkestra »Mantovanie« - 17.55 Vprašanja telesne kulture - 18.00 Z orkestri in solisti - 18.40 Mali koncert lahke glasbe - 19.25 Stereorama - 20.30 Melodije po pošti - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

ČETRTEK, 2. JULIJ

Prvi program

4.30 Dobro jutro! - 8.08 Z glasbo v dober dan - 8.30 Mladina poje - 9.05 Z radiom na poti - 10.05 Rezervirano za ... - 11.35 Znano in priljubljeno - 12.10 Lirični utrinki - 23.10 S popevkami po Jugoslaviji - 00.05 Nočni program - glasba

ljubljeno - 12.10 Znane melodije - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Od vasi do vasi - 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov - 13.20 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Priporočajo vam ... - 14.05 Enajsta šola - 14.20 Koncert za mlade poslušalce - Godalni kvartet - 14.40 Jezikovni pogovori - 15.30 Zabavna glasba - 15.50 Radio danes, radio jutri! - 16.00 Vrtljak - 17.00 Studio ob 17.00 - 18.00 Vsa zemlja bo z nami zapela ... - 18.15 Lokalne radijske postaje se vključujejo - 18.35 Minute z Georgom Gershwinom - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci! - 19.45 Minute z ansamblom Milana Ferleža - 20.00 Četrtek večer domaćih pesmi in napevov - 21.05 Literarni večer - 21.45 Lepe melodije - 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini - 22.25 Iz naših sporedov - 22.30 Plesna glasba iz jugoslovenskih studiev - 23.05 Lirični utrinki - 23.10 Paleta popevki jugoslovenskih avtorjev - 00.05 Nočni program - glasba

Drugi program

8.00 Četrtek na valu 202 - 13.00 Dober dan na drugem programu - 13.05 Vedri zvoki - 13.35 Znano in priljubljeno - 14.00 Pet minut humorja - 14.05 Z vami in za vas - 15.30 S Plesnim orkestrom RTV Ljubljana - 16.00 Tam ob ognju našem - 16.15 Frančoske popevke - 16.45 Jazz-klub - Jazz-Gala Koncert v Hamburgu - Peter Herbolzheimer all-star big band - 17.40 Iz partitur zabavnih in revijiških orkestrov - 17.55 Mi in narava - 18.00 Popularne country glasba - 18.40 Koncert v ritmu - 19.25 Stereorama - 20.00 V živo z zvezdami - 21.00 Zavrtite, ugani te ... - 22.00 S festivalov jazz-a - Jazz Ost-Vest, Nürnberg/80 - IX. del - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

PETEK, 3. JULIJ

Prvi program

4.30 Dobro jutro! - 8.08 Z glasbo v dober dan - 8.30 Glasbena pravljica - 9.05 Z radiom na poti - 10.05 Rezervirano za ... - 11.35 Znano in priljubljeno - 12.10 Iz glasbenih tradicij jugoslovenskih narodov in narodnosti - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Pihalne godbe - 13.00 Danes do 13.00 Iz naših krajev - Iz naših sporedov - 13.20 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Priporočajo vam ... - 13.50 Človek in zdravje - 14.05 Aram Hačaturjan: »Gajane« - 14.25 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.30 Napotki za turiste - 15.35 Zabavna glasba - 15.50 Radio danes, radio jutri! - 16.00 Vrtljak - 17.00 Studio ob 17.00 - 18.00 Pojemo in golemo - 18.30 S knjižnega trga - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci! - 19.45 Minute z ansamblom Vilija Petriča - 20.00 Uganite, pa vam zaigramo ... - 21.05 Oddaja o morju in pomorščakih - 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini - 22.25 Iz naših sporedov - 22.30 Besede in zvoki iz logov domaćih - 23.05 Lirični utrinki - 23.10 Petkov glasbeni mozaik - 00.05 Nočni program - glasba

Drugi program

8.00 Petek na valu 202 - 13.00 Dober dan na drugem programu - 13.05 Jazz v komornem studiu - Willie »The Lion« Smith - 13.35 Znano in priljubljeno - 14.00 Z vami in za vas - 15.30 Glasbena medigra - 15.45 Vroč - hladno - 17.10 Odrasli tako, kako pa mi? - 17.40 Odmevi z gora - Marijan Krišelj: To in ono s planinskoga sveta - 18.00 Vodomel melodi - 18.40 Mali koncert lahke glasbe - 19.25 Stereorama - 20.00 Revivalne paralele - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

SESTAVLJ. R. N.	IZKLOPIVE	ITAL. SLIKAR, FUTURIST	PRIZORIŠČE V GLEDALEŠIČU	VEČ ZAPOREDNIH STRELOV	STANISLAV NEUMANN	FIGURA, PODABA	IZRAELSKI PREROK (okrog 1.750 p. n. š.)	STAR. SOV. UMETN. DRSALEC	KRALJICA, REŠITELJICA JUDOV

</tbl_r

TELEVIZIJSKI SPORED

E PLANIKA
adidas

SOBOTA, 27. 6.

8.05 Poročila - 8.10 Glasba za cibane: Kresniček, 1. del - 8.35 Kapitan Kuk, slovaška pravljica - 8.45 Zbis - K. Grablješek: Moja akcije - 8.55 Čas za pravljico, otroška oddaja TV Zagreb - 9.25 Ko utihne šolski zvonec, otroška oddaja TV Zagreb - 9.55 Ježi v javni rabi: Razrlenjenost jezika - 10.05 Celje 81 v obrambi - 10.30 - 10.35 J. Dietl: Bolničnica na koncu mesta, češka nadaljevanka - 11.30 Ljudje in zemlja - ponovitev - 12.30 Poročila (do 12.35) - 17.05 Poročila - 17.10 Trapez, ameriški mladinski film - 18.50 Naš kraj - 19.05 Zlata ptica - 19.10 Risanka - 19.24 TV in Radio noč - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 Sobotna TV krizanka - 21.40 Kozmetika za poletje - 21.45 Plameteča zvezda, ameriški film - 23.20 Poročila - 23.25 TV kažipot

Ameriški film **Trapez** govori o dramah med cirkusanti. Problem povzroči nova cirkuska zvezda, zaradi katere bi zelo uspešen cirkus skoraj razpadel. Igrajo **Burt Lancaster, Tony Curtis, Lina Lollobrigida** in drugi.

Plameteča zvezda predstavlja drama polnidjanske družine po državljanski vojni. **Elvis Presley** je glavni junak te družine, ki skuša zaustaviti prelivanje krvi med Indijanci in naseljenici. Čeprav gre za tipičen western, so prisotne ideje o miroljubnosti, tako da je **Don Siegel** napravil nadpotprečen film te vrsti.

Oddajniki II. TV mreže:
17.15 Narodna glasba - 17.45 Zabavna glasbena oddaja - 18.00 Glasbena oddaja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Romantika proti klasicizmu, dokumentarna serija - 21.00 Poročila - 21.10 Teta Luce, fejtlan

- 21.40 Sportna sobota - 22.00 Marta Argerič igra Chopina

TV Zagreb I. program:
17.00 Mladina poje - 18.00 Poročila - 18.05 TV koledar - 18.15 Koraki, mladinska oddaja - 18.45 Poezija - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Pravica do zemlje, ameriški film - 21.45 TV dnevnik - 22.00 V soboto zvečer (Melodije Istre in Kvarnerja)

E PLANIKA
adidas

NEDELJA, 28. 6.

9.15 Poročila - 9.20 Sezamova ulica, otroška serija - 10.20 D. Šukš: Tale, nadaljevanka TV Sarajevo - 11.05 TV kažipot - 11.28 Mozaik - 11.30 Narodna glasba - 12.00 Kmetijska oddaja - 13.00 Jugoslavija, dober dan - 14.00 Gledalič in TV - 14.30 Divji pes Dinga, sovjetski film - 16.05 Nedeljsko popoldne - 17.45 Hoteliske usluge, am. film - 19.00 Risanke - 19.30 TV dnevnik - 20.00 »Svet 80«: Koncert - 21.00 Včeraj, danes, jutri - 21.25 Glasba iz ateljeja, ponovitev zabavno glasbene oddaje

Sarajevska nadaljevanka v petih delih Partizanska eskadrilja priporavlja o nastanku in razvoju partizanskega letalstva in o bojih naših pilotov za svobodno nebo - Jugoslavije.

Oddajniki II. TV mreže:
15.45 Test - 16.05 Nedeljsko popoldne - 17.45 Hotelske usluge, ameriški film - 19.00 Risanke - 19.30 TV dnevnik - 20.00 »Svet 80«: Koncert - 21.00 Včeraj, danes, jutri - 21.25 Glasba iz ateljeja, ponovitev zabavno glasbene oddaje

TV Zagreb I. program:
9.50 Poročila - 10.00 Filmska matinica - 11.30 Narodna glasba - 12.00 Kmetijska oddaja - 13.00 Jugoslavija, dober dan - 14.00 Gledalič in TV - 14.30 Divji pes Dinga, sovjetski film - 16.05 Nedeljsko popoldne - 17.45 Hoteliske usluge, am. film - 19.00 Animirani filmi - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Partizanska eskadrilja - 20.45 S kamerom po svetu - 21.15 TV dnevnik - 21.35 Sportni pregled

E PLANIKA
adidas

PONEDELJEK, 29. 6.

17.20 Poročila - 17.25 Glasba za cibane: Kresniček, 2. del - 17.40 Mozaik kratkega filma: Smrt kmeta Djurice, Rdeči cvet, jugoslovenska filma - 18.05 Človek in duševna stiska: Prava pot - 18.35 Obzornik - 18.45 Mladinska oddaja - 19.15 Risanka - 19.24 TV in radio noč - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 M. Kozina: Ekvinokej, opera - 21.30 V znanimenju - 21.55 Stendhal: Rdeče in črno, 1. del sovjetske nadaljevanke - 22.00 V znanimenju

Oddajniki II. TV mreže:
16.25 Test - 17.40 TV dnevnik v madžarsčini - 18.00 TV dnevnik - 18.15 A. Šenoa: Zlatarjevo zlato, lutkovna nadaljevanka - 18.30 Bajke daljnih ljudstev - 18.45 Mladinska oddaja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 M. Jesih: Brucka, drama TV Ljubljana - 21.15 Glasbeni trenutek - 21.20 Srečanja, kulturna oddaja - 22.05 TV dnevnik - 22.20 En avtor - en film

EPLANIKA
adidas

TOREK, 30. 6.

17.30 Poročila - 17.35 Kaptan Kuk, slovaška pravljica - 17.45 V. Milošević: Bosanska elegija, glasbena oddaja TV Sarajevo - 18.15 Obzornik - 18.25 Tončka Čeč, oddaja iz cikla Čas, ki živi - 19.10 Risanka - 19.24 TV in radio noč - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 Aktualno - 20.55 Stendhal: Rdeče in črno, 1. del sovjetske nadaljevanke - 22.00 V znanimenju

Za današnjo Aktualno oddajo je uredništvo zunanjepolitičnih oddaj pripravilo dva prispevka o hrani kot vse bolj odločajočem sredstvu politike, Boris Verbić bo v prvem prispevku Počeni balon ostvrel kritično preskrbo Poljske z najnujnejšimi življenjskimi potrebščinami, drugi prispevek avtorice Blanke Dobršek Najstarejše orožje - hrana pa bo razčlenil problem hrane s širšega svetovnega vidika.

Stendhal (Henry Beyle), znameniti predstavnik francoskega analitičnega romana (1783 - 1842), je zaslovel predvsem s širimi deli: Rdeče in črno, Lucien Leuwen.

Oddajniki II. TV mreže:
17.00 Vaterpolo Kotor: Jug, prenos - 18.00 Poročila - 18.05 TV koledar - 18.15 Otoška oddaja - 18.45 Narodna glasba - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Odpri ekran, notranje politična oddaja - 21.00 Aeromet, sovjetski film - 22.40 TV dnevnik

EPLANIKA
adidas

SREDA, 1. 7.

14.00 Wimbledon: Tenis, polfinale-ženske posamezno - 16.45 Poročila - 16.50 Bitola: Rokomet Jugoslavija: ČSSR, prenos - v odmoru Propaganda oddaja - 18.15 Risanka - 18.30 Obzornik - 18.45 Festival MPZ - Celje 81 (za JRT) - 19.15 Risanka - 19.24 TV in radio noč - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 Film tedna: Asfalta džungla, ameriški film - 21.50 Miniature: Vizije Vide Fakinove - 22.05 V znanimenju

Asfalta džungla govori o zaporniku, ki takoj po prestani kazni spet organizira roparsko

EPLANIKA
adidas

CETRTEK, 2. 7.

18.00 Poročila - 18.05 Čas za pravljico, otroška oddaja TV Zagreb - 18.35 Obzornik - 18.45 Po slednjem napredku - 19.15 Risanka - 19.24 TV in radio noč - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 Glasbeni četrtek - 21.35 625 - 22.15 V znanimenju

Oddajniki II. TV mreže:
14.00 Wimbledon: Tenis, polfinale-ženske posamezno - 16.45 Poročila - 16.50 Bitola: Rokomet Jugoslavija: ČSSR, prenos - v odmoru Propaganda oddaja - 18.15 Risanka - 18.30 Obzornik - 18.45 Festival MPZ - Celje 81 (za JRT) - 19.15 Risanka - 19.24 TV in radio noč - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 Film tedna: Asfalta džungla, ameriški film - 21.50 Miniature: Vizije Vide Fakinove - 22.05 V znanimenju

EPLANIKA
adidas

BOHINJ - BOH. BISTRICA

17.10 Poročila - 17.15 TV koledar - 17.25 Z našega zorega kota - 17.55 Slavnostna seja federacije ob 40-letnici vstaje in socialistične revolucije - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Ustvarjanje Titove Jugoslavije - 21.15 Vstaja in morje, zabavna glasbena oddaja - 22.05 TV dnevnik - 22.20 Osvajanje divjega zoda, sovjetski film

EPLANIKA
adidas

NOVO V KINU

KINO

KRANJ CENTER

26. junija amer. barv. fant. film INVAZIJA TRETIJH BITIJ ob 18. in 20. uri premiera Špan. barv. pust. filma UPORNIK DICK TURPIN ob 22. uri

28. junija jaz. barv. fant. film VOJNA V VESOLJU ob 15. uri, nem. barv. erot. film POČITNICE v GRCIJI ob 17. in 19. uri premiera amer. barv. krim. filma NEKDJO JE UBIL NJENEGA MOŽA ob 21. uri

29. junija ital. barv. jaz. film ZBOGOM LJUBEZEN ob 18. in 20. uri

30. junija Špan. barv. pust. film UPORNIK DICK TURPIN ob 18. in 20. uri

1. julija jaz. barv. karate film ZMAJEVA IGRA SMRTI ob 18. in 20. uri

2. julija angl. barv. srbljuka RDEČILO ZA USTNICE ob 18. in 20. uri

27. junija amer. barv. fant. film INVAZIJA TRETIJH BITIJ ob 20. uri

2. julija Špan. barv. pust. film UPORNIK DICK TURPIN ob 20. uri

KOMENDA

26. junija Špan. barv. zgod. film ČRNJI MEC ob 20. uri

27. junija ital. barv. erot. film GREŠNICA ob 20. uri

ČEŠNJICA

26. junija nem. barv. erot. film RESNIČNE ZGOĐBE II. del ob 20.30

28. junija amer. barv. fant. film LOGA NOV POBEG ob 20. uri

RADOVLJICA

27. junija amer. barv. film VESOLJSKA POSTAJA ob 18. uri, angl. barv. pust. film SUPER MOŠKI ob 20. uri

28. junija angl. barv. pust. film SUPER MOŠKI ob 18. uri, franc. barv. zabav. film SRAMEŽLJIV SEM A SE ZDRAVIM ob 20. uri

29. junija in 1. julija amer. barv. film VE SOLJSKA POSTAJA ob 20. uri

30. junija franc. barv. zabav. film SRA MEŽLJIV SEM A SE ZDRAVIM ob 20. uri

2. julija amer. barv. fant. film STRAŠNO DOŽIVETJE ob 20. uri

BLED

26. junija amer. barv. film VESOLJSKA POSTAJA ob 20. uri

Kino DOVJE

27. junija nem. barv. film MONIKA - LJUBEZEN PRI ŠESTNAJSTIH ob 19.30

28. junija amer. film FANTAZMI ob 19.30

Kino KRAJSKA GORA

27. junija amer. film FANTAZMI ob 20. uri

1. julija amer. film LJUBEZENKE ZGODBE NA LEDU ob 20. uri

Italijanske kronike in Parmaska kartuzija. V svojih romanih se je odločno boril proti brezobzirni konkurenčni kapitalistične družbene ureditve. Življenje je opazoval realistično. V romanu **Rdeče in črno, v tej »kroniki leta 1830«, opisuje življenjske izkušnje in boje mladega ambicioznega izobraženca.**

Nadaljevanka ima pet delov, posneli pa so jo v sovjetskih studijih.

E PLANIKA
adidas

tvpo. Film je občutljiva študija karakterjev, eden prvih, ki je stvari prikazal skozi oči anti-junakov.

Oddajniki II. TV mreže:

17.25 Test - 17.40 TV dnevnik v madžarsčini - 18.00 TV dnevnik - 18.15 Kaj je novega pod streho, otroška serija - 18.45 Festival MPZ - Celje 81 - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Oskar Davič: Ječe, predstava Ljudskega gledališča iz Sabca - 21.35 Včeraj, danes, jutri - 21.55 Tale, ponovitev nadaljevanke - 22.55 Knjige in misli (do 23.25)

TV Zagreb I. program:

18.00 Poročila - 18.05 TV koledar - 18.15 Družba Zore Rdečelanske - 18.45 Ugrabitev, angleška serija - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Zunanje-politična oddaja - 20.50 Močnejši spol, zabavna oddaja - 21.50 TV dnevnik - 22.05 Klic srca, balet

TV Zagreb I. program:
18.00 Poročila - 18.05 TV koledar - 18.15 Družba Zore

KAM?

VSAK DAN NA BLEDU ...

GRAND HOTEL TOPLICE

20.00 – 23.00 **GRAND HOTEL TOPLICE** – razen petka animir glasba v hali hotela. Igra trio Milana Mihelja.
19.30 – 22.30 **GRAND HOTEL TOPLICE** – BISTRO restavracija in kavarna, vsak dan plesna in zabavna glasba. Igra zabavni ansambel STUDIO in narodno zabavni ansambel Toneta Triplata.
Ob petkih, sobotah in nedeljah večerja ob svečah. Glasba od 20.00 do 23.00 ure. Vstop prost.

PARK HOTEL

20.30 – 01.30 **KAZINA** – plesna dvorana in centralni zabavni prostor Bleda – vsak dan razen torka ples. Igra priznani ansambel »Grupa 777«, vokalni solisti. Vstopnina s konzumacijo 100.– din.
17.00 – 19.00 **KAVARNA PARK** – KAZINA s teraso. Gostom igra »Duo Passat« (orgle in vokalna solistka). Posebno vam priporočamo poznane kremne rezine. Na terasi jedi na žaru. Vstopnine ni.
RIKLI HRAM – priporoča PIZZE – SLAŠČIČARNA v hotelski etazah.
20.00 – 02.00 **DISCO KLUB STOP** – odprt vsak dan razen pondeljka. Vstopnina s konzumacijo 100.– din. Matineja ob nedeljah od 15.00 do 20.00 ure.
PARK HOTEL prireja za svoje goste večerje ob svečah 14. 6. in 28. 6. ter nacionalni večer 7. 6. in 21. 6.

GOLF HOTEL

11.00 – 23.00 Restavracija TAVERNA (a la carte) vam priporoča: flambirane jedi, fondue, nacionalne specialitete, imbuse, itd.
Animir glasba v restavraciji TAVERNA od 19.00 do 23.00 ure.
20.00 – 01.00 **DANCING BAR** – plesna glasba vsak dan razen pondeljka. Konzumacija 150.– din. Čez dan dela lokal kot kavarna s strežbo na vrtu in ob bazenu.
7.00 – 20.00 **TENIS SAVICA** (ob Golf hotelu) cena 100.– din na uro, dube 140.– din. V popoldanskih urah je na voljo trener.

HOTEL JELOVICA

KAVARNA HOTELA JELOVICA – plesna in zabavna glasba 20. in 27. 6. igra od 20.00 do 24.00 ure.
21.00 – 01.00 **DISKOTEKA MIKRON** – odprta vsak večer razen pondeljka. Vstopnina din 30.– 20.– konzumacija.
KAVARNA hotela Jelovica prireja 18. 6. in 25. 6. »ČAJ OB PETIH« (17. uri). Nastopa mladinska folklorna skupina iz Ribnega.
HOTEL JELOVICA – restavracija prireja 20. 6. in 27. 6. večerje ob svečah. Mehanska glasba. Cena večerje za zunanje goste 300.– din.

HOTEL GRAD PODVIN (11 km od Bleda)

19.00 – 23.00 Grajska pristava GRILL restavracija – igra »sciganska« animir glasba. Ob nedeljah glasba od 12.00 do 14.00 ure, animir glasba. Odprt po posebnem dogovoru.
SAMOPOSTREŽNA KLET z gorenjskimi specialitetami in domaćimi vini. Odprta po posebnem dogovoru.
in TENIS IGRISCA z učiteljem. Cena 150.– din na uro za prostor.

Industrija volnenih izdelkov
ZAPUŽE z n. sol. o.
TOZD tekstilna tovarna Zapuže

Objavlja na podlagi sklepa komisije za delovna razmerja prosta dela in naloge:

1. **PODMOJSTRA V TKALNICI**
Pogoji: — dokončana kovinarska poklicna šola,
— odslužen vojaški rok
2. **KLJUČAVNIČAR V MEHANIČNI DELAVNICI**
Pogoji: — dokončana kovinarska poklicna šola,
— odslužen vojaški rok
3. **KURJAČA**
Pogoji: — opravljen izpit za upravljalca visokotlačnih kotlov,
— odslužen vojaški rok
4. **POMOČNIKA KURJAČA**
Pogoji: — nedokončana osnovna šola,
— odslužen vojaški rok

Delovno razmerje se sklene za nedoločen čas s polnim delovnim časom in 3 mesečnim poskusnim delom.

Napis velja do zasedbe delovnih mest. Pismene prijave naj kandidati pošljejo na naslov SUKNO Zapuže, 64275 Begunje.

O uspehu objave bodo kandidati obveščeni najkasneje v 15 dneh po objavi.

TERMİKA
TOZD Proizvodnja Škofja Loka, o. sub. o.

SPREJME ZA DELO MED POČITNICAMI ŠTUDENTE IN DIJAKE, KI SO STARI NAJMANJ 18 LET.

Delo se opravlja v proizvodnji tervola v obratih Trata in Bodovlje v treh izmenah, zato sprejemamo na delo samo fante. Zaposlitev mora trajati neprekiniteno vsaj en mesec.

Izmoemo lasten avtobusni prevoz na delo iz Poljanske doline v oba obrata in kombi prevoz iz Podlubnika v Bodovlje.

Kandidati naj se osebno zglasijo v kadrovski službi na Trati, kjer bodo uredili vse potrebno za pričetek dela.

NA KITAJSKO –
BOGAT PROGRAM,
NIZKA CENA

Kompas prireja potovanje v deželo, v katero so uprte vse oči, deželo, z zgodovinskimi in kulturnimi zakladi, deželo z izjemno gostoljubnimi domaćini, ki še prav posebno priateljsko sprejmejo goste iz prijateljske Jugoslavije. Potovanje traja 11 dni, za udeležence pa so rezervirani najboljši hoteli. Ogledali si bodo glavno mesto Peking, kitajski zid, mesto Shijiazhuang z znamenitostmi. Shanghaij in okolico. Podrobni program vam je na voljo v turističnih poslovnicah. Cena potovanja je 36.175 din po osebi, vanjo pa so vračanani prevozi, ogledi mest z vstopnimi, polni penzioni v najboljših hotelih, lokalni vodiči ter organizacija in vodstvo potovanja. Odhodi so 2. 8., 6. 9., 26. 9., 10. 10., 7. 11., 28. 11. in so vsi zagotovljeni.

OBISKITE MEDNARODNI
GRAFIČNI BIENALE
V LJUBLJANI

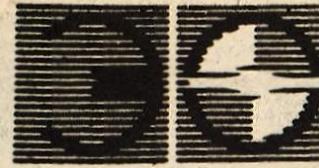
Do 15. septembra si lahko v Moderni galeriji v Ljubljani ogledate 1500 grafik, ki so jih poslali avtorji iz vsega sveta. Razstava je odprta vsak dan, razen ob pondeljkih od 10. do 20. ure. Vstopnina je 30 din za odrasle, za organizirane skupine 20 din, za učence, dijake in študente pa 15 din.

NOV TURISTIČNO
INFORMACIJSKI BIRO
V MEDVODAH

POZD Kanu je v Medvoda pri restavraciji Na klancu odprla novo reprezicijo, ki je obenem tudi turistično informacijski biro, saj posreduje turistične informacije za domače in tujte turiste, opravlja pa tudi rezervacijsko službo za 12 ležišč v restavraciji Na klancu, za 36 ležišč v penzionu Kanu in za preko 100 ležišč v zasebnih turističnih sobah v Medvoda in okolici.

K JERŠIN NA KOKRICO

V prijetno urejenih prostorih in na pokritem vrtu vam bodo postregli s postvrimi, bikovimi jajci, pečeno kračo, jernejevo malico, kokrškim polpetom, kaneloni s tatarsko omako ter raznovrstnimi jedmi z žara.

KOMPAS
JUGOSLAVIJA
30 let vaš turistični kompas

OHRID letni oddih – hotel Biser, paketi 8 dni, 7/8, 14/8, 21/8 RIM, 5 dni, 1/7, 16/9; VERONSKIE OPERE, 5 dni, 29/7 LONDON, 3 dni, 3/7; LONDON – WINDSOR, 5 dni, 3/7 KLASIČNA GRČIJA, 10 dni, 21/8 AZURNA OBALA, 5 dni, 1/7; FINSKA JEZERA, 5 dni, 20/7 in 22/7

KITAJSKA, 11 dni, 2/8, 6/9, 26/9 (polni pensioni – 36.175.– din)
ŠEST DRŽAV JUŽNE AMERIKE, 20 dni, 23/11 (Panama-Bolivija-Peru-Ekvador-Kolumbija-Venezuela in otoka Curacao-Aruba)

Poletni tečaji angleščine:
ROMSEY, 5/7, 4 tedne
BOURNEMOUTH, 9/8, 3 tedne
MÜNCHEN – tečaji nemščine

STROKOVNA POTOVANJA

DEN HAAG – Energetske postaje, 8 dni, 14/9
BASL »Natura«, 4 dni, 24/9
CARIGRAD – IV. balkanski simpozij za biokemijo in biofiziko, 8 dni, 28/8
MÜNCHEN – Svetovno prvenstvo v ritmični gimnastiki, 4 dni, 21/10
BUDIMPEŠTA – Mednarodna razstava igrač, 3 dni, 18/9 in 25/9

Avseniki bodo nastopili
v Goričah

Ob praznovanju krajevnih skupnosti Goriče, Golnik, Tenetiše in Trstenik ter Inštituta za pljučne bolezni in tuberkulozo Golnik bo v petek, 3. julija nastopal v Goričah ansambel Avseniki. Koncert bo na igrišču za šolo, pričel pa se bo ob 19.30. Čisti dohodek prieditev je namenjen postaviti spomenika na Golniku ter postaviti in obnoviti spominski obelžiji na območju vseh štirih krajevnih skupnosti.

KONJENIŠKI KLUB
KOMENDA

prireja velike
konjske dirke

28. junija ob 14. uri na hipodromu v Komendi. Razvitje praporja, preskakovanje zaprek in 7 kašaških točk. Nastopajo konji iz Slovenije in Hrvatske ter sprevod narodnih noš ob razvijaju praporja. Vabljeni v Komendo.

EKONOMSKO ADMINISTRATIVNI
ŠOLSKI CENTER
Kranj, Komenskega 4

razpisuje za šolsko leto 1981/82

1. UČITELJA ZA MATEMATIKO,
visoka izobrazba, za nedoločen čas ali določen čas

2. UČITELJA ZA NEMŠKI IN ANGLEŠKI JEZIK,
visoka izobrazba, za določen čas, za nadomeščanje med porodniškim dopustom

3. UČITELJA ZA NEMŠKI IN ANGLEŠKI JEZIK,
visoka izobrazba, za honorarno delo

4. UČITELJA ZA EKONOMSKE PREDMETE,
ekonomsko fakulteta II. stopnje, za nedoločen čas

5. UČITELJA ZA GLASBENO VZGOJO, UČITELJA ZA FILMSKO VZGOJO, UČITELJA ZA PLESNO VZGOJO,
visoka izobrazba, za honorarno delo

6. UČITELJA ZA SLOVENSKI JEZIK, UČITELJA ZA RAČUNALNIŠTVO, UČITELJA ZA TELESNO VZGOJO,
UČITELJA ZA PSIHOLOGIJO
za honorarno delo

V prijavnem roku 15 dni po razpisu naj kandidati pošljejo prijavo in dokument o izobrazbi in praksi na zgornji naslov.
Informacije po telefonu (064) 26-690, 24-896.

KMETIJSKA ZADRUGA
ŠKOFJA LOKA

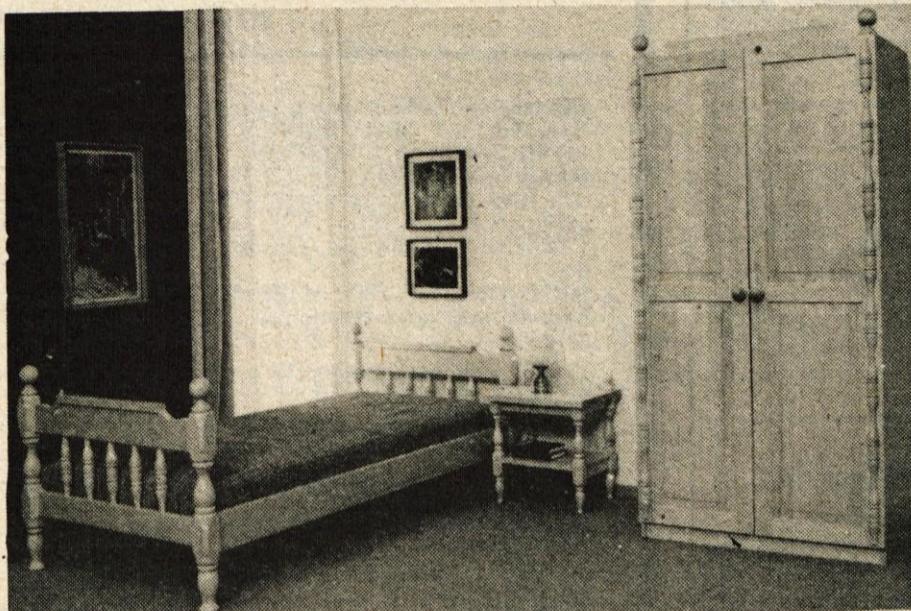
Objavlja prosta dela in naloge

POSLOVODJE TRGOVINE
ŽELEZNKI (Trnje)

Za opravljanje teh del se zahteva poslovodska šola trgovske stroke ali šola za prodajalce ter ustrezne delovne izkušnje.

Prijave sprejma sekretariat Kmetijske zadruge Škofja Loka do 10. 7. 1981.

STRUŽENO POHIŠTVO

Naraven les s svojo strukturo in barvo daje toplino in svojstveno prijetnost struženemu pohištvu, ki s svojo bogato obliko sprošča in osvobaja človeka v domačem ambientu. Struženo pohištvo s svojimi razkošnimi oblikami in dimenzijami poudarja trdnost in trpežnost, z barvami pa nam pomaga pri usklajevanju in poživitvi prostora. Struženo pohištvo ki zajema omare, in postelje z nočnimi omaricami, s svojo uporabno funkcijo omogoča prilaganje prostoru po širini in višini ter namenu. Služi nam lahko za vsakdanji počitek, prijeten oddih na dopustu, vikendu ali hotelu. Struženo pohištvo je izdelano iz prvovrstnega masivnega smrekovega lesa, površinsko obdelano v naravnih barvih lesa ali z lužili in lakirano s prozornim nitro lakom v pol mat izvedbi.

**PRODAJAO V POSLOVALNICI LIP BLED NA REČICI tel. 064-77-161
IN ŠTEVILNIH TRGOVINAH S POHIŠTVOM.**

lip bled & lesna industrija
64260 bled ljubljanska c. 32
telefon: 064-77661
telegam: lip bled
telex: 34 525 yu lipex

ARCROMURKA

LOKA, Proizvodno, trgovsko in gostinsko podjetje n. sol. o. Škofja Loka, TOZD Proizvodnja PEKS

razpisna komisija za imenovanje individualnega poslovodnega organa podjetja LOKA, n. sol. o. Škofja Loka TOZD PEKS, proizvodnja, razpisuje prosta dela oziroma naloge

individualnega poslovodnega organa TOZD PEKS, proizvodnja, za mandat 4 let

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev, določenih z zakoni, samoupravnim sporazumom in družbenim dogovorom, izpolnjevati še naslednje pogoje:
– imeti morajo visoko oziroma višjo šolsko izobrazbo ekonomske, živilsko tehnične, organizacijske ali pravne smeri, s 3-letno praksijo oziroma 5-letno praksijo na delih oziroma nalogah vodenja, predvsem v gospodarstvu,
– imeti morajo organizacijske sposobnosti in moralno politične vrline

Kandidati naj pismene ponudbe z dokazili o izobrazbi in praksi oziroma krajšim opisom dosedanjih zaposlitve pošljajo na naslov LOKA, Škofja Loka, Kidričeva 53. DSSS – kadrovska služba, 64220 Škofja Loka, na kuverti naj bo označeno »prijava za razpis«, v 15 dneh po objavi razpisa.

Vlog, ki ne bodo dokumentirane, ne bomo upoštevali. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 8 dneh po dnevu izbire.

Kmetijsko živilski kombinat
Kranj
z n.sol.o.

oglaša na osnovi sklepov Komisij za delovna razmerja naslednja prosta dela oziroma naloge

DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB

PRIPRAVA OSNUTKOV SAMOUPRAVNHIH AKTOV IN DAJANJE PRAVNHIH NASVETOV

Posebni pogoj: – diplomirani pravnik, 3 leta delovnih izkušenj

NADZOR IN IZVAJANJE INVESTICIJ

Posebni pogoj: – diplomirani gradbeni inženir, 2 leta delovnih izkušenj

TOZD KLAVNICA KRANJ

ČIŠČENJE PISARNIŠKIH PROSTOROV

Posebni pogoj: – delo se opravlja v popoldanskem času

Kandidati naj pošljajo pismene prošnje z dokazili o izpolnjevanju pogojev Splošno kadrovskemu sektorju KŽK Kranj, JLA 2, v 15 dneh po objavi.

Tovarna obutve

Peko
Tržič

TOZD Izdelava orodij
ORODJARNA objavlja na osnovi sklepa komisije za delovna razmerja dela in naloge

SAMOSTOJNO
OPRAVLJANJE
MIZARSKIH DEL
V TOVARNI

Pogoji za sprejem:
– mizar in 2 leti izkušenj v mizarški delavnici,
– preizkus znanja iz VPD.
– poskusno delo 2 meseca.

Posebne zahteve:
– telesna spremnost,
– splošna telesna spremnost,
– prostorska predstavljivost,
– občasno terensko delo.

Kandidati naj oddajo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh po objavi v kadrovskem oddelku tovarne.

Delavska univerza

»TOMO BREJC« KRANJ

objavlja možnosti študija in izobraževanja ob delu v šolskem letu 1981/82 v naslednjih oblikah:

VISOKI TEHNIŠKI ŠOLI MARIBOR

Na prvi stopnji bo organiziran študij v oddelkih za strojništvo, elektrotehniko, gradbeništvo in kemijsko tehnologijo

Na drugi stopnji bo organiziran študij v oddelku za elektrotehniko z usmeritvami za energetiko, avtomatiko in procesno tehniko

EKONOMSKI FAKULTETI LJUBLJANA – poslovni oddelek

študij je organiziran na prvi in drugi stopnji

Prijave sprejemamo do 31. avgusta 1981

K prijavi je treba priložiti:

- spričevalo o zaključnem izpitu na srednji šoli
- izpisek iz rojstne matične knjige
- kratek življjenjepis
- potrdilo o zaposlitvi
- izjava o kritju stroškov študija
- 2 fotografiji 4 x 6

OSNOVNI ŠOLI ZA ODRASLE

(5, 6, 7 in 8 razred)

Vpišejo se lahko kandidati, ki so zaposleni in tisti, ki so izpolnili osnovno šolsko obveznost in nameravajo nadaljevati šolanje v redni šoli. Šolanje traja 20 tednov za vsak razred.

Prijave sprejemamo do 31. 8. 1981

Prijavi je treba priložiti rojstni list, spričevalo o zadnjem končanem razredu in potrdilo o zaposlitvi.

Šolanje je brezplačno. Pouk bo organiziran dvoizmensko tako, da se lahko v šolo vključijo tudi tisti, ki delajo v izmenah.

TEČAJI TUJIH JEZIKOV

Začetni tečaji in tečaji konverzacije

ANGLEŠKEGA, NEMŠKEGA, ITALIJANSKEGA, FRANCOSKEGA IN RUSKEGA JEZIKA

TEČAJ SLOVENŠCINE za občane iz drugih republik in pokrajin

PRIJAVE SPREJEMAMO DO 15. 9. 1981

IZOBRAŽEVANJE V IZVENŠOLSKIH OBLIKAH

- tečaj blagajniškega poslovanja
- tečaj poslovne administracije in korespondence
- tečaj materialnega knjigovodstva
- tečaj skladniščega poslovanja
- tečaj varstva pri delu
- tečaj za upravljalce naprav za ogrevanje
- tečaj za upravljalce telefonskih central
- tečaj za kinoaparaterje
- tečaj za upravljalce viličarjev
- tečaj tehniškega risanja
- tečaj za kontrolorje v proizvodnji
- tečaj za snažilke

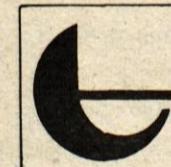
Prijave sprejemamo do 15. septembra 1981

DOPISNO IZOBRAŽEVANJE

Skupaj z dopisno delavsko univerzo UNIVERZUM LJUBLJANA bomo izvajali programe usmerjenega izobraževanja v kovinarsko predelovalni usmeritvi.

Prijave sprejemamo do 15. septembra 1981

informacije o možnostih študija in izobraževanja ob delu dobite na Delavski univerzi Tomo Brejc, Kranj, C. Staneta Žagarja 1 vsak dan (razen sobote) od 8. – 15. ure.

TERMIKA

LJUBLJANA

TOZD Proizvodnja ŠKOFJA LOKA o. sub. o.

ponovno razpisuje dela in naloge

ELEKTRIKARJA

za vzdrževalna dela na elektro napravah proizvodnih linij in samostojno opravljanje del dežurnega elektrikarja v delovnih izmenah.

Pogoji: – VK ali KV elektrikar,

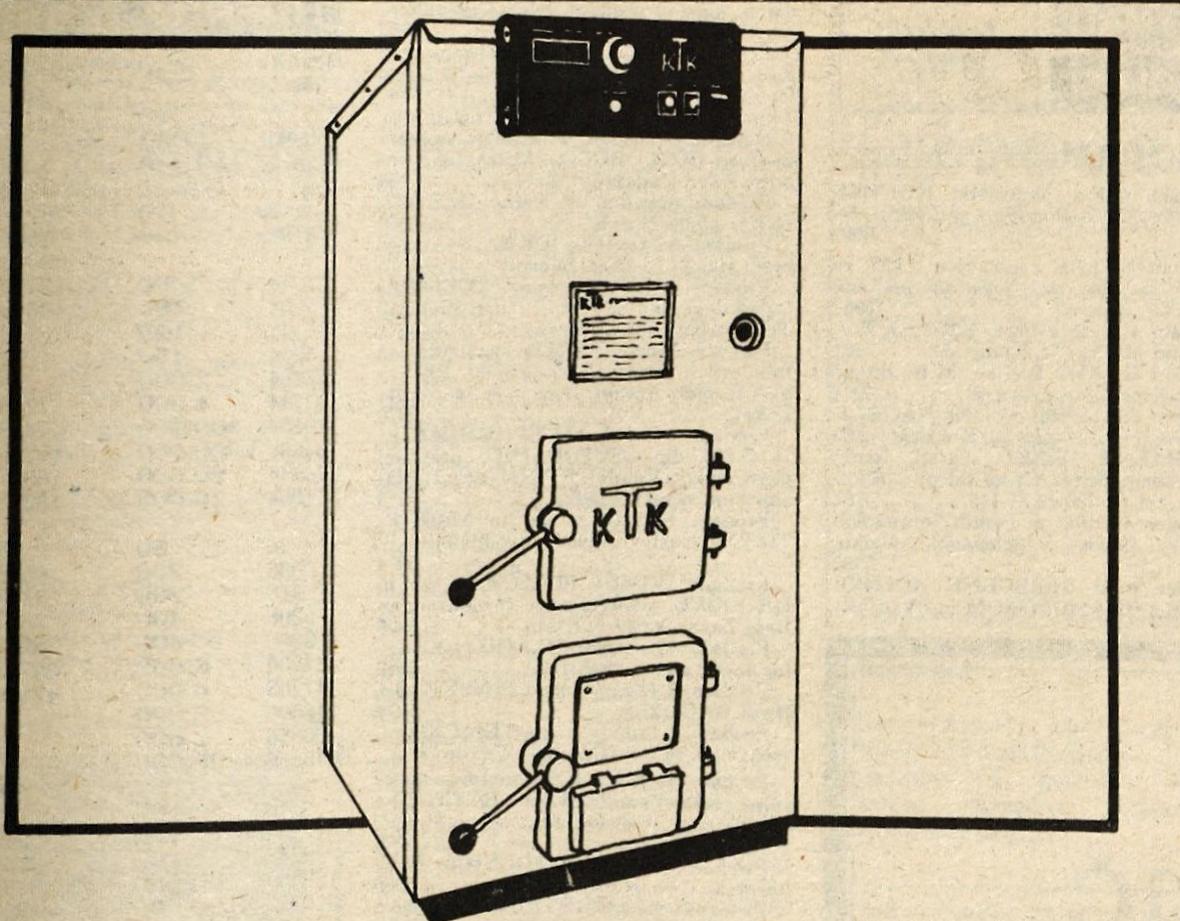
– 3 leta delovnih izkušenj na podobnih delih

Delo bo treba opravljati v obratih Trata in Bodovlje in so vezana neposredno na proizvodnjo.

Delo se združuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Poskusno delo je določeno po Pravilniku.

Osebni dohodek ca. 14.000 din je odvisen od uspeha gospodarjenja. Imamo lasten prevoz na delo iz Poljanske doline, nudimo tudi primerno strokovno usposabljanje.

Dodatna pojasnila dobite v kadrovski službi Trata. Kandidati naj vložijo prošnje z dokazili o izobrazbi v kadrovsko službo TOZD v 15 dneh po objavi na naslov Termika, TOZD Proizvodnja Škofja Loka, Trata 32.

Naš nasvet, vaš prihranek

Zdaj, ko je toplo, velja pomisliti na zimo in na način ogrevanja, ki si ga bomo izbrali. Prav zato smo se odločili, da vam od 15. do 30. junija ponudimo veliko nasvetov in ugodnosti kot pomoč pri izbiri: kotlov in peči, radiatorjev, gorilnikov, ekspanzijskih poslov, ostalega pribora, opreme in izolacijskega gradiva za centralno ogrevanje.

Ugodnosti:

- brezobrestno potrošniško posojilo za nakup kotlov na trda goriva za centralno kurjavo,
- brezplačna montaža oljnih gorilcev Calomat,
- brezplačen prevoz blaga ob večjih nakupih do 35 km od prodajalne,
- strokovni nasveti strokovnjakov iz proizvodnje.

metalka

KULTURNA SKUPNOST KRANJ

Na podlagi 4. člena odloka o podeljevanju Prešernovih nagrad (Uradni vestnik Gorenjske, št. 10-87/69 in 14-147/70) skupščina Kulturne skupnosti Kranj v dogovoru z ostalimi kulturnimi skupnostmi Gorenjske

razpisuje

Prešernove nagrade za leto 1981

za delovanje na področju kulture, za umetniško ustvarjanje in poustvarjanje ter za kulturno znanstveno delo.

Nagrade se podeljujejo občanom gorenjskih občin praviloma za stvaritve v letu 1981, lahko pa tudi za življenjsko delo, skupinam občanov, delovnim ali drugim organizacijam pa za uspešno delovanje pri širjenju kulture na Gorenjskem v letu 1981 ali v preteklih letih.

Višina posameznega nagrada znaša 15.000 din.

Kandidate lahko predlagajo samoupravne interesne skupnosti, organizacije združenega dela, družbeno politične organizacije, društva pa tudi občani.

Predlogi za podelitev Prešernovih nagrad morajo biti dostavljeni žiriji za ocenitev del in za izbor Prešernovih nagrajecev (Kulturna skupnost Kranj) do 1. decembra 1981.

Objavlja javno licitacijo za prodajo rabljenih osnovnih sredstev

Licitacija bo v petek, dne 3. 7. 1981 ob 14. uri v prostorih centralnega skladišča na Kokriči in sicer za osnovna sredstva, drobni inventar in rezervne dele.

V PRODAJI BODO: osebni avtomobil Citroen D 19, Zastava 101 LUX, Zastava 750, Zastava 1300, štedilniki, umivalniki, računski stroj, betonski mešalec, vibratori, vrtalni stroji, el. vodne črpalki, dvigalo kozičasto, dvigalo konzolno, elektro motor, parni čistilec

Davek ni vračunan v izklicno ceno.

Ogled predmetov je možen dve uri pred licitacijo v centralnem skladišču. Na licitaciji enakopravno nastopata privatni in družbeni sektor. Licitacija se vrši po načelu »takšno-kakršno«. Varčina 10 odstotkov od izklicne cene se vplača eno uro pred pričetkom licitacije na kraju licitacije.

Vse stroške prepisa lastništva in ostale stroške, kakor tudi prometni davek, plača kupec. Izlicitirano osnovno sredstvo mora biti plačano in odpeljano s kraja licitacije najkasneje v 10 dneh po dnevnu licitacije, po tem dnevnu zapade tudi varčina.

- BOGATA IZBIRA RAZLIČNIH TKANIN
- ZA LAJKO LETNO GARDEROBO
- MODERNI VZORCI IN BARVE
- OGLASITE SE PRED DOPUSTOM

INFORMATIVNI PRODAJNI CENTER V HOTELU
»CREINA« V KRANJU

Obvestilo vsem uporabnikom družbenih sredstev in varčevalcem Ljubljanske banke

S pristopom k novemu medbančnemu sporazumu so temeljne banke, združene v Ljubljansko banko, povečale mejni znesek, na katerega se lahko glasijo čeki po tekočih računih.

Omejitev posameznega čeka je odslej od 100 do 4000 din.

Prav tako se je povečal tudi možni znesek dnevnih dvigov s hranilne knjižice pri drugih bankah in na poštagh v Sloveniji, Dalmaciji in Vojvodini.

Dnevna izplačila vpoglednih hranilnih vlog na ime smejo znašati do 6000 din (doslej 4000 din).

hitreje do cilja

Upravni organi in strokovne službe občine Kranj razpisujejo naslednja dela in naloge

SAMOSTOJNEGA SVETOVALCA ZA DRUŽBENE DEJAVNOSTI

v komiteju za družbene dejavnosti

Pogoji: — visoka strokovna izobrazba družboslovne smeri,
— pet let delovnih izkušenj,
— moralno-politična neoporečnost in družbenopolitična aktivnost,
— trimesečno poskusno delo

Za razpisana dela in naloge bo sklenjeno delovno razmerje za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Kandidati naj pošljajo pismene vloge s kratkim življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju pogojev na naslov Občina Kranj, splošna služba, Kranj, Trg revolucije 1, najkasneje v 15 dneh po objavi razpisa.

ALPETOUR

TOZD POTNIŠKI PROMET
Kranj

Licitacija

Na podlagi sklepa DS objavljamo ponovno javno pismeno licitacijo rabljenih osebnih vozil, ki bo v četrtek, dne 2. 7. 1981 ob 11. uri v prostorih Alpetoura, TOZD Potniški promet, Komunalna cna, Primskov.

Tip vozila	Leto proizvodnje	Izklicna cena	Stanje
1. CIMOS GSX 1,2	1978	73.000 + p. d.	vozen
2. CIMOS GSX 1,2	1978	74.800 + p. d.	vozen
3. CIMOS GSX 1,2	1978	77.500 + p. d.	vozen
4. CIMOS GSX 1,2	1978	45.000 + p. d.	karamboliran
5. CIMOS GSX 1,2	1978	74.800 + p. d.	vozen
6. CIMOS GSX 1,2	1978	77.500 + p. d.	vozen
7. CIMOS GSX 1,2	1978	77.500 + p. d.	vozen
8. CIMOS GSX 1,2	1978	77.500 + p. d.	vozen
9. CIMOS GS Break	1979	72.000 + p. d.	karamboliran
10. CIMOS GS Super 1,3	1980	75.000 + p. d.	karamboliran

Ogled vozil je možen dne 2. 7. 1981 od 8. do 10. ure. Polog kavcije v višini 10 odstotkov od izklicne cene pa od 10. do 11. ure.

Prodaja vozil je po sistemu VIĐENO-KUPLJENO.

Kupnino mora kupec poravnati v roku 8 dni.

ZAHVALA

Ob prerani in boleči izgubi dragega moža,
brata in strica

FRANCA
DOBNIKARJA

se iskreno zahvaljujem vsem sosedom, znancem in prijateljem za izrečena sožalja, darovano cvetje in vence ter spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala g. župniku za pogrebni obred.

Vsem še enkrat iskrena hvala!

ZALUJOČA ŽENA IVANKA IN DRUGI SORODNIKI!

Britof, 24. junija 1981

MALI
OGLASI

telefon
23-341

PRODAM

Prodam dobro ohranjeno KUHINJSKO OPREMO. Ponudbe pod šifro: JEŠKO 5993

Nov CIRKULAR z motorjem 4 kW, za zagajanje debelih drv, ugodno prodam. Smarca 56, Kamnik 5957

Prodam 4 mesece brejo KRAVO. Stupar Franc, Mlaka 1/a, Komenda 5961

Prodam KRAVO frizijo, ki bo drugič teletila. Kranj, Jezerska c. 2 5962

Prodam več visečih cvetecih NAGELJ-NOV. Svegelj, Golniška 46, Kokrica 5963

JADRALNO DESKO ingrad, letnik 1980, prodam. Šifrer, Cesta talcev 2, Škofja Loka, tel. 60-720 ali 61-115 5964

Prodam 4 kub. m suhih smrekovih PLOHOV. Naslov v oglašnem oddelku. 5965

Fischer mini GLASBENE KOMPONENTE z GRAMOFONOM in ZVOČNIKOM. Naslov v oglašnem oddelku.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage žene in mame

ANE KLEMENČIČ

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste jo spremili na zadnji poti, ji darovali cvetje in nam izrekli sožalje.

ZALUJOČI mož Janez, hčerke Tončka, Mira in Anči z družinami!

Kranj, 22. junija 1981

ZAHVALA

Ob prerani in boleči izgubi dragega moža, očeta in starega očeta, brata in strica

FRANCETA STAR MANA

Pstotnovega ata s Pungerta

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in spremstvo na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo dr. Mariji Zaman in zdravstvenemu osebju bolnišnice Golnik za večletno zdravljenje, ZB Trata, kapucinom iz Škofje Loke ter g. župniku iz Sore za lep pogrebni obred in tolažilne besede.

Vsem še enkrat najlepša hvala!

ZALUJOČI VSI NJEGOVI!

Gabr, Podlubnik, Pungert, 18. junija 1981

ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi naše mame, babice in prababice

MARIJE KOŽELJ

Pinčove mame iz Ilovke

se zahvaljujemo vsem, ki so jo v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti, ji darovali cvetje in nam v težkih dneh pomagali ter ustno in pisorno izrazili sožalje. Iskrena hvala dr. Udirju in zdravstvenemu osebju bolnišnice Golnik za lajšanje bolečin v času bolezni, kakor tudi g. župniku za pogrebni obred, oktetu Vrgred za zapete žalostinke in Gasilskemu društvu Kokrica za častno spremstvo.

VSI NJENI!

Ilovka, 22. junija 1981

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše ljubljene žene, mame, babice, prababice in tete

MARJETE
RIBNIKAR

roj. Perko

se posebno zahvaljujemo dr. Bajžlu za dolgoletno zdravljenje, pevskemu zboru Duplje, sosedom in vsem darovalcem vencev in cvetja ter izraze sožalja.

Hvala tudi domačemu gospodu župniku za lep pogrebni obred.

Vsem še enkrat hvala za spremstvo na njeni zadnji poti!

ŽALUJOČI VSI NJENI!

Duplje, 17. junija 1981

LOTERIJA

Srečka št.	din	Srečka št.	din
0	40	33	60
96980	4.040	43	80
229870	50.040	83	80
		22093	2.000
2	40	62473	6.000
6192	440	88683	2.080
		095093	20.000
14	60	137523	20.060
54	100	496353	20.000
74	120		
5214	460	25	60
06184	2.000	515	160
47744	4.000	2185	600
170154	500.100	450	400
194664	1.000.000	162565	20.000
276844	20.000	169575	20.000
351064	20.000	182185	20.600
		26	80
		67	60
086	200	05587	8.000
916	200	31687	4.000
3306	400	58857	2.000
9956	600	82057	8.000
37406	6.000	037127	20.000
47766	6.000	423987	20.000
48506	8.000		
60386	2.000	39	60
045656	20.000	429	160
		4969	1.000
48	100	7909	800
58	80	15499	6.000
98248	4.100	51399	2.000
169458	20.080	87949	8.000
310128	100.000	049039	20.060
		072639	20.060
23	60	356339	20.060

Prodam nov 2 kW AGREGAT bosch. Informacije po tel. 22-088

Prodam JEDILNI KOT z MIZO, raztegljiv KAVČ in dva manjša FOTELJA. Ogled v soboto in nedeljo od 11. do 13. ure. Rudi Ursič, Kranj. Moša Pijade 3, tel. 25-801

Prodam KRAVO v petem mesecu brez josti. Lahovče 4, Cerkle

Prodam 7 tednov stare PRASIČKE. Dolinšek, Lenart 3, Cerkle

Prodam 8 mesecev staro TELICO frižizko. Kern, Komenda. Jezerska 5, 6096

Prodam 9 mesecev staro TELICO. Stern, Šmartno 16, Cerkle

Prodam KRAVO simentalko s teletom ali brez. Kočar, Zalog 40, Cerkle

7 tednov starega BIKCA, prodam ali zamenjam na TELICO, ter prodam borove PLOHE. Zalog 19, Cerkle

Prodam črnobelo TELICO, brez 9 mesecev v novo KABINO za traktor Ferguson. Šmartno 5, Cerkle

Prodam KRAVO, DRVA in ŽGANJE Globocnik, Voglje 85, Šentjur

Prodam enočni TRAKTOR IMT - 509 arija, še v garanciji, z vsemi priljubljenimi. Sp. Bitnje 49

Prodam ohranjalnik ŠTEDILNIK gorejne, kombiniran, PEČ na olje EMO 5 in star SIVALNI STROJ singer (100 let). Telefon 25-975 od 14. ure dalje - Kranj

Prodam italijansko OTROŠKO STACIJO chicco in kolutni MAGNETOPON philips. C. talcev 47, Kranj, tel. 22-730

Poceni prodam kompletno DNEVNO SOBO. Ogled v soboto in nedeljo. Šubic, Bežje 5, Kranjska gora

Prodam KRAVO simentalko, po treti letnici, s teletom ali brez. Medja Franc, Planinska 11, Bled

Prodam dobro ohranjen črnobeli TELEVIZOR. Naklo 5

Prodam nov ljudomerski TROSILEC za gnoj (3,5 t). Kne, Cerkljanska Dobrava 2, Cerkle

Prodam dobro ohranjen globok OTROŠKI VOZIČEK. Pavlin Vencislav, Naskalci 7, Kranj, tel. 22-157

Ugodno prodam KOLO cross, še v garanciji. Delavska c. 23, Kranj, tel. 28-448

Prodam 4 tedne starega TELETA za pleme. Prebačovo 36, Kranj

Prodam gradbeno ŽELEZO. Telefon 064-79-454

Prodam 70 hirokitnih PLOŠČ. Goljat Marjan, Doslovče 13, Žirovnica

Prodam lepe PUNTE in BANKINE, dolžine 3 m. Pintar Janez, Vester 16, Škofja Loka, tel. 62-033

Prodam KOSILNICO husqvarna 500. Telefon 064-60-309

Ugodno prodam globok OTROŠKI VOZIČEK. Jezerska c. 128, Kranj

Prodam KULTIVATOR, KOSILNICO in PLUG obračalnik, vse za majhen traktor. Šenčur, Pipanova 11

CEBELARJI! Prodam večje in manjše količine OKVIRJEV (romnikov) za AZ PANJE. Jelenec. Prezenje. Podnart, tel. 064-70-027

KUPIM

Kupim 5 kub. m suhih bukovih DRV. Skofjeloška c. 27, Kranj

Kupim čevljarsko STISKALNICO na zrak z blazino na zrak. Koritnik Lüdvik, Moste 88/a, Komenda, tel. 061-84-029

Kupim dobro ohranjen HLADILNIK gorenje. Telefon 064-27-743

Izdaja CP Glas, Kranj, Stavek TK Gorjenjski tisk Kranj, tisk: ZP Ljubljana pravica, Ljubljana. Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Moša Pijade 1.

Tekoči račun pri SDK v Kranju: stevilka 51500-603-31998 - Telefon: n. 23-341, glavni urednik, odgovorni urednik in uprava 21-835, redakcija 21-860, komerciala - propaganda, naročnila, malci oglasi in računovodstvo 23-341.

Individualna polletna naročnila 250,- din, za inozemstvo preračunano v valuto vključeno s poštnino.

Oproščeno prometnega dneva po pisanem mnenju 421-172.

Počitnice že, a tudi delavne

Gotovo ga ni med šolarji, ki bi se mu ob misli na brezskrbne počitnice dne usta ne razlezla v širok nasmeh. Po desetih mesecih učenja, ki tudi od najbolj »brihtnih« otrok zahteva obilo resnega dela, se nekaj daljši odmor že kako prileže.

Posebno, ker sonce vabi ven na cvetoče travnike, in gozdove, gore, na kopališča, kjer se ob slastnem sladkemu ohladi vroče grlo, pod platenne senčnike na klepet s prijatelji ob coca-coli.

Misli na vse te užitke so res prijetni. Posebno ob prvih korakih v počitniške dni, ko šolska torba pristane v najtemnejšem kotu, ko mejo prva razočaranja zaradi slabih ocen in jeza na učitelje. Ko so zaključni izpit že preteklost, ko je mesto v prvem letniku srednje ali višje šole zagotovljeno...

Potem pride vsakdan. Počitniški sicer, pa vendar ne tako brezskrben, kot si ga je marsikdo predstavljal. pride obvezna delovna praksa, dnevi napornega dela za tovarniškimi stroji, če naj bi v žep kanil kakšen dinar, dobrodošel za nakup drobnih malenkosti, za dragi življenje na morju in navsezadnje tudi za nove knjige in zvezke.

Za vsakega drugačni bodo počitniški dnevi. Septembra, ko bodo šolske klopi spet oživele, bodo imeli ob veselju snidenju prijatelji veliko povestati drug drugemu. O čem?

mi žal zanjo, vsaj zdaj že ne. Imel pa sem v teh dneh polno glavo skrbi. Vpisal sem se v zdravstveno šolo na Jesenice, vendar sprejemnega izpita nisem uspešno opravil. Preusmeril se bom v čevljarsko srednjo šolo v Kranj. Z neuspehom sem se že spriznil. Mislim, da bom tudi v čevljarski stroki zadovoljen. Lepo de! počitnic bom preživel na morju. In doma, seveda. Če bo vreme lepo, bom hodil na letno kopališče, malo bom bral, se potepal s prijatelji. Avgusta pa bom najbrž delal. Prošnjo sem naslovil v Bombažno predilnico in tkalnico, kjer šolarje vsako poletje sprejemajo. Zanima me, kakšno je delo v tovarni, nekaj pa bi rad tudi zaslužil. Upam, da me ne bodo odbili.«

Alenka Friškovec iz Kranja zaključuje prvi letnik fakultete za sociologijo, politične vede in novinarstvo v Ljubljani. Njej so se počitnice, sicer delavne, že začele. »Prek študentskega servisa sem maja delala v vrtcu, junija pa v Gorenjskem tisku. Tako sem zaslužila nekaj denarja, ki mi bo poleti prišel zelo prav. Še celo premalo ga bo najbrž. Prihodnji mesec grem najprej za dva tedna na obrambno usposabljanje v Maribor, v drugi polovici julija pa s skupino kranjskih mladinc

Naprej. Potovanje sem si torej pruslužila kot aktivna mladinka in se ga zato še posebej veselim. Avgusta bom večinoma doma. Morda bom šla za kakšen dan na morje, kaj več pa si najbrž ne bom mogla privoščiti. Žal mi je, ker so v Kranju možnosti za sprostitev mladih tako omejene. Na mlaidske plese me ne vleče, prostora, kjer bi se zbirali, razen gostinskih lokalov, pa ni. Ko sem bila pred kratkim v Makedoniji, me je izredno navdušil njihov korzo. Nekaj takega bi morali imeti v Kranju, čeprav vem, da je način življenja drugačen. Ulice so ob devetih zvečer puste.«

Boštjan Šefic iz Kranja se te dni poslavlja od gimnazijskih klopi. »Nisem se lahko odločil, katero družboslovno smer na višji stopnji bi izbral. Potem sem se opredelil na študij prava, ki me trenutno najbolj zanima. Seveda pa me najprej čaka vojaščina. No, nekaj počitnic bom kljub temu še imel, čeprav pretežno delavnih. Kot član predsedstva občinske konference ZSMS Kranj in predsednik konference mladih iz krajevnih skupnosti nalog tudi poleti ne bo manjkalo. Pripraviti bo treba še dve delovni brigadi, sodeloval bom pri sprejemu mladih iz La Ciota, ki nas bodo obiskali sredi julija in pri številnih drugih akcijah.«

Kar bo ostalo prostega časa, ga bom izkoristil za košarko, hribe in morje, v glavnem pa bom doma. Moti me, ker je Kranj tako mrtev. Ni primernega prostora, kjer bi se mladi zbirali, ni privlačnih kulturnih prireditvev. Razmisliti bo treba, če bi se v starem delu mesta vendarle dalo kaj storiti. Zapomnil sem si celjski primer, kjer so z velikim uspehom poskusili z nekakšnim kulturnim »pokaži, kaj znaš!« H. Jelovčan

NESREČE

TRČIL V PEŠČA

Jesenice — V ponedeljek, 22. junija, ob 12.33 se je na Cesti maršala Tita pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Roman Velikonja (roj. 1958) z Jesenice je z neprimerno hitrostjo pripeljal do prehoda za pešce v bližni železniške postaje, po katerem je prav tedaj prečkal cesto Nikolče Gorgija (roj. 1954). Avtomobil je pešča zadel da je padel in si złomil nogo, rebra in dobil druge poškodbe.

HUJE RANJEN SOPOTNIK

Boh. Bistrica — Na regionalni cesti med Bledom in Boh. Bistrico v Soteski se je v sredo, 24. junija, nekaj pred 12. pripetila prometna nezgoda vozniku osebnega avtomobila Andreju Brdniku (roj. 1961). Pri vožnji preko mostu čez Savo Bohinjko ga je na spolzki cesti začelo zanašati, izgubil je oblast nad vozilom in trčil v skale na levi strani ceste. V trčenju je iz avtomobila padel sopotnik Miro Trampuš (roj. 1960) z Bledom in si złomil lobanjsko dno. Škode na avtomobilu pa je za 7000 din.

AVTO ZANESLO V OVINKU

Tržič — Voznik osebnega avtomobila Ramadan Sylejmani (roj. 1955) iz Škofje Loke je v sredo, 24. junija, nekaj pred 14. uro vozil od Ljubljane proti Tržiču. V desnem nepreglednem ovinku je zaviral, na mokri in spolzki cesti pa je njegov avtomobil zaneslo na levi vozni pas, po katerem je prav tedaj pripeljal Miroslav Pavlovič (roj. 1945) iz Kranja, ki se je sicer umikal v desno, vendar sta avtomobila kljub temu trčila. V nesreči sta bila ranjena voznik Pavlovič in sopotnica Miroslava Pavlovič. Škode na avtomobilih pa je za 35.000 din. I. M.

kovinotehna

Blagovnica Fužinar JESENICE

Izkoristite gradbeno posojilo za nakup kotla in radiatorjev za centralno ogrevanje.

PRIPOROČAMO PRIPOROČAMO PRIPORO

Kranj — Inštruktorji auto šole AMD Šenčur ugotavljajo, da je na predznaku na kranjski obvoznici pred križiščem z magistralno cesto treba dodati tudi oznako za smer Avstrija. Kažipot za Avstrijo in Italijo je postavljen šele na drugi strani križišča, kar tuji vozniki pogosto prepozna opazijo in zato peljejo naravnost na Kidričeve ceste ter nato na Kidričeve ceste vozila s kamp prikolicami in drugimi priključki tudi obračajo ter ponovno polnijo kolono pred križiščem. Pred bližajočo se turistično sezono bi bilo tako obvestilo za turiste dobrodošlo, zmeda v križišču pa manjša. Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu skupščine občine Kranj meni, da je za takšno dopolnitvene znake pristojna Republiška skupnost za ceste. — K. Mohar

GLASOVNA ANKETA

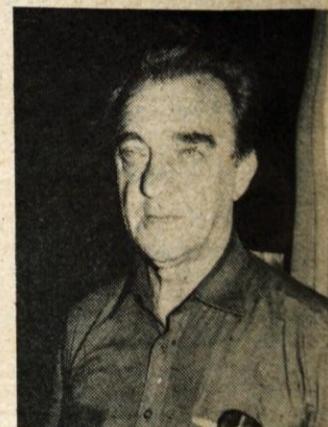
Nagrada, spodbuda za naprej

Že nekaj let zapored Ljubljanska banka — Temeljna banka Gorenjska razpisuje natečaje za najboljša likovna in literarna dela med učenci osnovnih in srednjih šol. Največ odziva je iz osnovnih šol, še vedno premašo pa ga je iz srednjih. Prva leta je banka dajala otrokom določeno temo v obdelavo, predvsem take, ki so se tikale denarja, varčevanja. Uspeh ni bil velik, kajti tema se je hitro »izpelal«. Zato so letos dali otrokom povsem prostoto temo. Uspeh je bil izreden in z uspehom so zadovoljni prav vsi: banka, mentorji na šolah in pa seveda otroci sami, saj so lahko napisali ali narisali, kar so sami hoteli, kar jim je bilo na sreču. In kaj pravijo o temek načinu sodelovanja banke s šolami in otroci mentorji?

Duša Vehovec, mentorica za slovenski jezik na osnovni šoli Franceta Prešerna v Kranju: »Petindvajset let se že ukvarjam z mentorstvom, z dopisništvom, novinarskimi krožki, šolskim časopisom in podobnim pa že okrog dvajset let. Moram reči, da je vsakoletni natečaj Ljubljanske banke v Kranju velika vzpodbuda našim otrokom pri delu. Veliko lažje je tudi sedaj, ko so dali prostoto temo. Tudi spisi so mnogo boljši. Prej je bilo vse na temo varčevanja, in vse je bilo po istem kopitu, kar sem dobila v roki. Za letošnji natečaj sem izbrala najboljše spise kar iz domačih nalog. Zagotovo pa je otrokom nagrada, priznanje, sploh pa objava v časopisu, v veliko vzpodbudo za nadaljnje delo.«

Jože Velušček, mentor foto krožka na osnovni šoli Franceta Prešerna v Kranju: »Kakšnih petnajst let se na šoli že ukvarjam s fotografijo. Za precešnje število učencev je fotografija privlačna in veliko jih vsako šolsko leto prične z delom v temnici, prihajajo na predavanja, toda do konca leta jih zdrži le malo. S temi je potem seveda veliko lažje delati in tudi ustvarjati. Lepe uspehe je že dosegel naš krožek, saj smo si predlan-

skim na republiškem tekmovanju pionirjev — fotografov prislužili zlatoto, letos pa bronasto medaljo. Pri Ljubljanski banki smo se prvič odzvali na natečaj in vesel sem, z učenci vred, saj smo si prizorili nagrado za fotografijo. Dobra zamisel je od Ljubljanske banke, da se je domislila takega načina sodelovanja z mladimi varčevalci. Vzpodbudno je za delo učencev in kar je tudi zelo pomembno, da svoje delo lahko vsaj nekje v javnosti pokazejo.«

Tone Logonder, mentor za likovni pouk na gimnaziji Boris Žihrla v Škofji Loki: »Lepo je od banke, da se je spomnila tudi kakšne kulturne dejavnosti. To je dejansko podpiranje kulture, posebej pa ge pozdraviti to, da jo podpira v najzgodnejši otrokovi dobi. otrok začne risati prej kot pisati in potem z likovnim ustvarjanjem z veseljem nadaljuje. Pri nas smo za na ta natečaj letos izbrali dela samo ene učenke, Maju Šubicu iz 1. gimnazije, grafike z motivi z morja. Nišem hotel poslati veliko, pač pa le najboljše, da ne bo težav pri odločanju. Iz dela likovnega krožka je Šubice pokazala praktično znanje za 4. razred. Nagrada ji bo zagotovljena v večjo spodbudo, saj je to deklič, ki povsod, kamor gre, nosi s sabo svojo skicirko, doma pa potem likovne oblike.«

D. Dolenc

Popravek

V torek, 23. junija, je na strani 21 iz članka Strela udarila v hlev pomotoma izpadlo, da so na kraj požara prvi prihiteli gasilci iz Gorenje vasi.